

**PROGRAM
ROZVOJA OBCE
na roky 2016 – 2022**

Dúbravica

Zadávatel':

obec Dúbravica

Dokument vznikol za podpory:

obce Dúbravica

a spolupráce

Občianskeho združenia KRTKo

Za množstvo užitočných a vzácnych informácií, aktívnu spoluprácu pri analýzach, hodnotení súčasného stavu ako aj pri programovaní budúcnosti obce do roku 2022

d' a k u j e m e

starostke, pracovníkom obecnému úradu, aktívnym podnikateľom, zástupcom občianskych iniciatív, spolkov, klubov, partnerom a všetkým zúčastneným obyvateľom, ktorí prejavili záujem a spolupracovali na tomto dokumente.

SCHVÁLENÉ Dňa:	Číslo uznesenia
Pečiatka a podpis	

Programovacie obdobie: 2016-2022

OBSAH

ANALYTICKÁ ČASŤ		
1.	Úvod	3
1.1	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a mikroregiónu	3
1.2	Ciele a procesy programovania	4
1.3	Štruktúra programu	6
1.4	Úvodná charakteristika riešeného územia	7
1.5	Širšie územné väzby	8
2.	Analýza geografického a environmentálneho potenciálu	9
2.1	Prírodné pomery	9
2.1.1	Geologické pomery	9
2.1.2	Geomorfologické pomery	9
2.1.3	Klimatické pomery	9
2.1.4	Hydrologické pomery	9
2.1.5	Pôdne pomery	9
2.1.6	Rastlinstvo a živočíšstvo	10
2.1.7	Chránené územia	10
2.1.8	Životné prostredie	12
2.2	Súčasná krajinná štruktúra	13
3.	Analýza hospodárskych, sociálnych a kultúrnych zdrojov	14
3.1.	Urbanistická štruktúra sídla	14
3.2	Kultúrne – historický potenciál	15
3.3	Demografická situácia	17
3.4	Technická infraštruktúra	19
3.5	Sociálna infraštruktúra – občianska vybavenosť a bývanie	22
3.6	Hospodárska základňa	23
3.7	Rekreácia a cestovný ruch	24
3.8	Trh práce	25
3.9	Ľudský potenciál	29
3.10	Rozvojové dokumenty (súladi s existujúcou dokumentáciou rozvoja)	30
3.11	Realizovaný rozvoj	36
3.12	Finančná analýza	37
3.	SWOT analýzy	39
3.1.	Vnútorné SWOT analýzy	39
3.2.	Vonkajšie SWOT analýzy	40
4.	Problémová analýza	42
5.	Hodnotenie	43
5.1	Hlavné smery rozvoja obce (v širších súvislostiach)	43
STRATEGICKÁ A PROGRAMOVÁ ČASŤ		46
1.	Strategický cieľ	47
2.	Špecifický cieľ č. 1, opatrenia a aktivity	48
3.	Špecifický cieľ č. 2, opatrenia a aktivity	55
4.	Špecifický cieľ č. 3, opatrenia a aktivity	62
2.	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu	66
2.1.	Riadiaci orgán Programu rozvoja - PHSR	66
2.2	Hlavné zásady administratívy Programu rozvoja - PHSR	67
3.	Finančné zabezpečenie a harmonogram	68
4.	Monitoring	70
4.1	Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu – Príloha č. 2	70
4.2	Monitorovací orgán Programu rozvoja - PHSR	70
5.	Časový harmonogram realizácie programu	71
5.1	Krátkodobé plánovanie do roku 2019	71
5.2	Plán investičných a neinvestičných zámerov obce na roky 2016-19 – príloha č. 1	71
INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA		72
Prílohy k dokumentu		73
Použité materiály pre spracovanie programového dokumentu		73

ANALYTICKÁ ČASŤ

1. Úvod

1.1 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len PHSR) je rozvojový dokument, ktorý sa spracováva na regionálnej aj miestnej úrovni v súlade so zákonom 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je vypracovaný podľa metodiky SAŽP spracovanej v rámci Programu obnovy dediny „Programovanie trvaloudržateľného rozvoja vidieckych mikroregiónov“ ako spracovať strategický dokument programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja združenia vidieckych obcí (autor: Ing. arch. Iveta Kavčáková a kol.). Vypracovaním PHSR obce sa dosiahne zavedenie procesu strategického plánovania do života obce a zlepšenie zručností a schopností rozvojových aktivít, zvýši sa jej konkurencieschopnosť pri uchádzaní sa o podporu zo štrukturálnych fondov EÚ, obzvlášť v rámci operačných programov zameraných na budovanie miestnej infraštruktúry. Program sa spracováva s vnútornými aj vonkajšími rozvojovými aktérmi, ktorí sa môžu rovnocenne zapojiť do programovacieho procesu a priamo počas tvorby dokumentu definujú problémy a predpoklady rozvoja tak, že výsledkom je spoločná dohoda a spokojnosť. Výsledkom tohto má byť kvalitný a uskutočniteľný dokument, ktorý má za sebou mobilizáciu vnútorných zdrojov, hmotných, finančných ale hlavne ľudských, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou implementácie rozvojovej stratégie Programu.

Zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov
Zákon č. 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja §8 cit.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

(1) Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.⁶⁾

(2) Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z

a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

(4) Aktualizácia programu rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

(5) Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

(6) Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,⁸⁾ je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

6) § 13 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov

8) Zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

Pri programovaní hrá dôležitú rolu práve rozdiel medzi obcou s cca 100 obyvateľmi a menej a obcou s 2000 a viac obyvateľmi. Programovanie touto metódou zohľadňuje skutočnosť, že ide o obec s počtom obyvateľov 395 (31.12.2014 ŠÚSR), ktorá nevyniká výrazným hospodárskym ani sociálnym rozvojom. Nie je možné programovať rozvoj takejto vidieckej obce rovnako ako na úrovni miest a väčších obcí. Sociálnymi a ekonomickými partnermi sú priamo obyvatelia obce výnimočne tí, ktorí na území obce podnikajú resp. tí, ktorých inštitúcie sa na území nachádzajú. V prípade obce Dúbravica ide o prechodnú obec s priaznivým dopravným prístupom vo vzťahu k lokalizácii významnejších

ekonomických resp. sociálnych aktivít. Dúbravica má prioritne charakter obytno-poľnohospodárskej obce s doplňujúcou rekreačnou funkciou s minimálnym hospodárskym a sociálnym zázemím. Tieto funkcie preberá mesto Banská Bystrica v dostupnej vzdialenosti.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele, priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie VÚC BB kraja. Obec územný plán nemá. Vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

Program sa spracováva v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou a existujúcimi rozvojovými dokumentmi v zmysle platnej legislatívy. Ako východiská pre definovanie jednotlivých častí PHSR boli aj:

1. Metodická príručka pre vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, MVRR SR, návrh 2014
2. Príručka pre mikroregióny a obce na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ENTERPLAN v spolupráci s VOKA, ARVI a BBSK)
3. Koncepcia územného rozvoja Slovenska
4. Územný plán VÚC Banskobystrického kraja
5. PHSR Banskobystrického kraja 2015-2023
6. Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Banská Bystrica
7. Vlastivedný slovník obcí na Slovensku

1.2 Ciele a procesy programovania

Obec **Dúbravica** pristúpila k riešeniu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce z dôvodu stanovenia hlavných rozvojových cieľov do budúceho obdobia do roku 2022. Cieľom práce na programovaní stratégie rozvoja obce Dúbravica je stanovenie cieľového stavu obce v roku 2022 a programovanie krokov teda parciálnych cieľov, opatrení a aktivít na dosiahnutie tohto cieľa.

Programovanie prebiehalo na dvoch úrovniach.

1. **Zvnútra** – Plánovanie s verejnosťou v obci
Programovanie s Akčnou plánovacou skupinou
(zástupcovia partnerských a záujmových skupín a podnikateľskou sférou v obci)
2. **Zvonku** - Pohľad a hodnotenie odborníka na riešené územie
(na krajinu, ekológiu, architektúru, dopravu, a iné) z hľadiska existujúcich
a potenciálnych zdrojov (prírodné, fyzické, duchovné, ľudské, ekonomické a iné)
3. **Dohoda** - Výsledkom programovacieho procesu je dohoda záujmových strán na spoločnej vízii a stratégii rozvoja.

Plánovanie s občanmi

Príležitosť vstupu do programovacieho procesu dostali všetci obyvatelia obce vrátane užívateľov územia obce, ktorí boli obcou vyzvaní zúčastniť sa procesu programovania. Účasť bola dobrovoľná a proces transparentný.

Informácia o príprave prác na Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja bola zverejnená na web stránke obce 8.4.2015 V rámci získavania verejnej mienky boli verejnosti poskytnuté 2 možnosti participácie na programovaní: 1. Aktívne -zúčastniť sa na programovaní a osobne prispieť k tvorbe stratégie rozvoja obce alebo Pasívne – prostredníctvom ankety, ktorá bola rozoslaná 8.4.2015 do domácností v obci. Uzávierka odosielania ankety bola do 15.05.2015. Rovnako boli oslovení aj miestni podnikatelia, ktorým boli zaslané dotazníky. Návratnosť možno vyhodnotiť ako neuspokojivú, keďže z celkového počtu obyvateľov sa v ankete vyjadrilo len 14 obyvateľov a dotazník zaslal len 1 podnikateľ a 1 nezisková organizácia.

Z ankety možno konštatovať, že prioritné oblasti, ktorým treba venovať pozornosť pri plánovaní rozvoja obce sú: 1. Podmienky pre oddych a šport, 2. Nezamestnanosť, 3. Deti a mládež, 4. Vzhľad obce a krajiny. Obec by mala investovať hlavne do detí a mládeže, skrášlenia obce, komunálneho života, budovania technickej infraštruktúry a prípravy pozemkov pre novú IBV.

Na 1. verejnom stretnutí 20.4.2015 občania a miestni aktéri prišli a hovorili o tom, čo je v obci slabou stránkou a čo navrhujú zmeniť, zrušiť a riešiť ale aj o tom, čo je silnou stránkou a čo navrhujú

ponechať, obnoviť a rozvíjať. Súčasne sa zaoberali zamyslením sa nad tým, v čom vidia nové možnosti rozvoja a v čom možné riziká. Takejto analýze problémov hovoríme aj **SWOT analýza** s verejnosťou. Stretnutie začalo želaniami občanov na otázku: „Aká by mala byť naša obec o 10-15 rokov?“. Želanie sa stalo dlhodobou víziou aj pre roky 2015-2021. Cieľom stretnutia boli diskusie o možnostiach a predpokladoch rozvoja obce a toho, čo obyvateľ, užívateľ resp. návštevník od rozvoja očakáva.

Na 2. verejnom stretnutí 18.5.2015 občania a miestni aktéri programovali rozvoj obce do roku 2021. **Výsledkom práce s rozvojovými aktérmi a vyhodnotenia anketového prieskumu verejnej mienky boli priority rozvoja obce podľa rozvoja oblastí ako:** ľudia, bývanie, malé a stredné podnikanie, technická vybavenosť, sociálna starostlivosť, ŽP a iné.

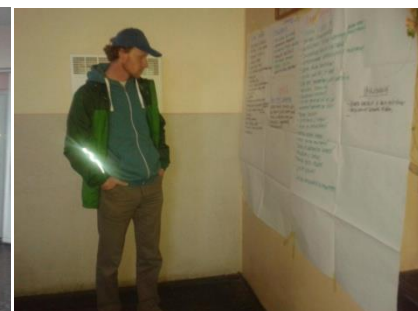
Programovanie s Akčnou plánovacou skupinou

Z programovania sa na základe dobrovoľnosti a ochoty spolupracovať vytvorí skupina tzv. **aktívna verejnosť**, ktorá v obci definuje **víziu**, **SWOT analýzu** územia, jeho potenciál a predpoklady rozvoja, **plánuje a hodnotí priority rozvoja**.

Akčnú skupinu tvoria aktívni občania, predstavitelia obce, záujmových skupín, podnikateľov, štátnej správy a odborníkov, ktorých záujmy tvoria základ pre budúci rozvoj.

Súbežne s prácou s verejnosťou odborníci spracovali **Audit územia a zdrojov**, ktorý je zas akýmsi „**pohľadom zvonku**“. Ten hodnotí územie a existujúce zdroje (okrem územia sú to ľudia, príroda, stavby, história, a pod.), porovnáva s vonkajším prostredím a zohľadňuje vyššie vstupy a požiadavky na územie obce.

Akčná skupina porovnáva obidva pohľady, výsledkom čoho má byť jasná a presvedčivá **spoločná rozvojová stratégia**, teda odpoveď na otázku „**Čo chceme v rozvoji obce dosiahnuť a akým spôsobom**“ za obdobie 7 rokov a čo povedie všetkých k oživeniu a posilneniu a čo zaručí trvalodržateľný rozvoj. Práca všetkých zainteresovaných má byť spoločnou dohodou na strategických krokoch smerovaných k spoločnému cieľu.

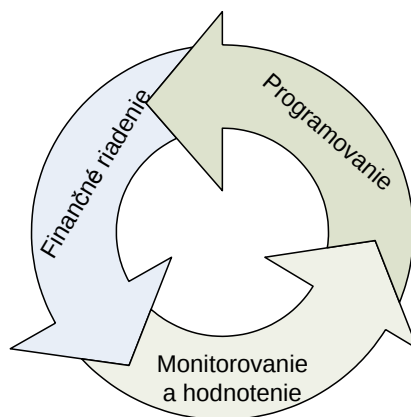

1.3 Štruktúra programu

Analytická časť		Popis a hodnotenie		
		SWOT analýza		
		Smery rozvoja		
		Ciele a priority		Strategická časť
		Stratégia soc. ekon. rozvoja		
		Programovanie		
		Finančné zabezpečenie		
Implementácia		Riadenie programu		
		Monitoring		
		Organizačné zabezpečenie		

Strategické plánovanie podpory regionálneho rozvoja pozostáva z týchto troch hlavných procesov:

- programovanie
- finančné zabezpečenie
- monitorovanie a hodnotenie

1.4 Úvodná charakteristika riešeného územia

Región: okres Banská Bystrica
Nadmorská výška: 427 m n. m.
Rozloha: 8,51 km² (851 ha)
Počet obyvateľov: 395 (2014)
Hustota obyvateľstva: 46,42 obyvateľ(ov)/km² (31.12.2014)
Prvá písomná zmienka: 1400
Štatistická územná jednotka: 508586
Adresa obecného úradu: Obecný úrad Dúbravica, PSČ: 976 33 (pošta Poniky)

Z hľadiska administratívneho členenia je obec Dúbravica súčasťou okresu Banská Bystrica a Vyššieho územného celku Banská Bystrica. Obec je členom mikroregiónu Severné Podpoľanie. Obec Dúbravica je vzdialená od Banskej Bystrice 18 km a jej nadmorská výška v strede obce je 427 m. Prvé názvy obce zneli Dubrauice, Dubrawyche, Dubrawitz a nakoniec Dúbravica.

Založili ju v 14. storočí na trase z Banskej Bystrice do Hrochote. Patrila k Ľupčianskemu panstvu, okolo roku 1540 za kremnického grófa Ján Dúbravického tu boli nakrátko v prevádzke železorudné bane. V rokoch 1582-1657 bola obec poplatná Turkom. Pôvodné obyvateľstvo sa venovalo prevažne poľnohospodárstvu, obchodovali s novohradským obilím na banskobystrických trhoch.

Obec Dúbravica patrí do mikroregiónu Severné Podpoľanie, ktorý zahŕňa katastrálne územia desiatich obcí – Čerín – Čačín, Dolná Mičíná, Horná Mičíná, Hrochoť, Môlča, Poniky, Oravce, Sebedín – Bečov, Lukavica a Dúbravica.

Mikroregión vznikol v roku 1995 a sídlo je obci Hrochoť. Celková rozloha mikroregiónu je 16 788 ha.

Poloha obce v rámci Slovenska

Základná charakteristika obce Dúbravica

Tabuľka č. 1 a 2

Obec	id. číslo	okres	najnižšia nadm. výška	najvyššia nadm. výška
Dúbravica	313408	Banská Bystrica	410	824

Zdroj: ŠÚSR k 31.12.2014

Obec	Kód ZUJ	Rozloha katastra v km ²	Počet obyvateľov v r. 2014	Hustota obyvateľstva v katastri: obyv./ km ²	Výročie prvej písomnej zmenky o obci v r. 2015
Dúbravica	508586	8,51	395	46,42	615

Zdroj: Obec 2015

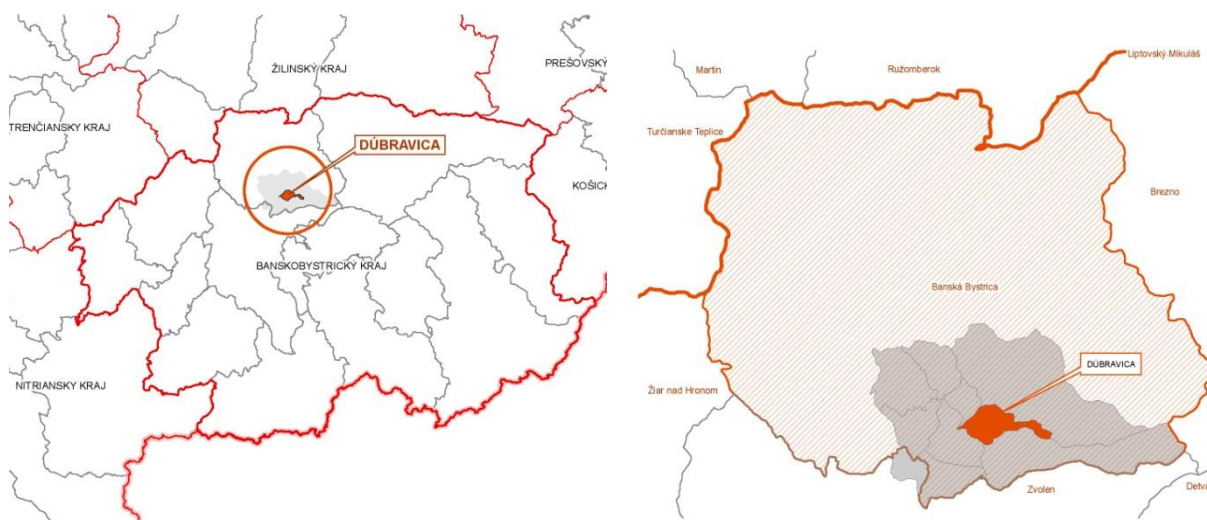
1.5 Širšie územné väzby

Obec Dúbravica sa nachádza na strednom Slovensku, v bode definovanom matematicko-geografickými súradnicami: 48°40' s.z.š. a 19°16' v.z.d. Leží v južnej časti Zvolenskej vrchoviny, v doline potoka Zolná.

Z územného hľadiska chotár obce patrí do regiónu Podpoľania. Nachádza sa v blízkosti krajského mesta Banská Bystrica cca 18 km. V priestore Banská Bystrica – Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač). Obec susedí na severovýchode s obcou Poniky, na juhu s obcou Hrochoť, na juhozápade s obcou Čerín-Čačín a na severozápade s obcou Oravce.

Obec **Dúbravica** je členom **Mikroregiónu Severné Podpoľanie**. Združenie obcí MR Severné Podpoľanie vzniklo v roku 1995, má sídlo v obci Hrochoť a tvoria ho obce Môlča, Horná Mičiná, Dolná Mičiná, Čerín-Čačín, Lukavica, Sebedín-Bečov, Oravce, Dúbravica, Hrochoť a Poniky. Mikroregión sa nachádza v severnej časti Banskobystrického kraja a rozprestiera sa na území okresov Banská Bystrica a Zvolen. Na severovýchode hraničí s mikroregiónom RENTAR a na severe s mikroregiónom Pod Panským Dielom. Severozápadnú hranicu má mikroregión spoločnú s mestom Banská Bystrica, na západe hraničí s obcami Vlkanová, Hronsek, Veľká Lúka a Sliač a na juhu s katastrom Zolnej-Zvolen a obcou Očová.

Dúbravica v rámci BB kraja a BB okresu

Mikroregión Severné Podpoľanie a obec Dúbravica

2. ANALÝZA GEOGRAFICKÉHO A ENVIRONMENTÁLNEHO POTENCIÁLU POPIS SÚČASNEJ SITUÁCIE

2.1 Prírodné pomery (v širších súvislostiach)

Územie mikroregiónu zasahuje do dvoch geomorfologických celkov Slovenského stredohoria. Ide o Zvolenskú kotlinu (Zvolenská pahorkatina, Bystrická vrchovina, Ponická vrchovina a Povraznícka brázda) a Poľanu (Detvianske predhorie a Vysoká Poľana).

2.1.1. Geologické pomery

Riešené územie má pestrú geologickú stavbu. Na geologickej stavbe územia sa podieľajú horniny rôzneho veku od prvohorných kryštallických hornín prevažne v Ponickéj vrchovine na SV územia, cez druhohorné karbonátové horniny, treťohorné sopečné až po najmladšie sypké horniny v údoliach vodných tokov. Na početné zlomy tohto územia sa viažu aj doliny vodných tokov, ako aj početné minerálne pramene.

Najstaršie horniny tohto územia sú prekryté druhohornými horninami, prevažne ide o bridlice, pieskovce, vápence, dolomity, ktoré vznikali usadzovaním v druhohornom vodnom prostredí - morskom i jazernom.

2.1.2. Geomorfologické pomery

Reliéf Zvolenskej pahorkatiny je v nadmorských výškach okolo 550 m a je rozdelený sústavou dolín. Sklonitosť tejto časti územia je prevažne 3-12°, priemerná hodnota sklonu je 7°. Reliéf Ponickéj vrchoviny, Bystrickej vrchoviny, Povrazníckej brázdy je členitý vrchovinový, prechádza až do veľmi členitého dramatického vysočinového reliéfu. Podcelok Vysoká Poľana má priemerný sklon až 16,3°. Krasový reliéf je zastúpený povrchovými i podpovrchovými formami. Časté sú v nich krasové jamy - závrty, kde sa povrchovo tečúca voda náhle stráca v hĺbinách vápencového podložia, na inom mieste vyteká na povrch z podzemných dutín vo vyvierákach.

Tabuľka č. 3

Obec	Najnižšia nadmorská výška	Najvyššia nadmorská výška
Dúbravica	410	824

Zdroj: Obec 2015

2.1.3. Klimatické pomery

Územie Mikroregiónu Severné Podpoľanie patrí do mierne teplej a chladnej klimatickej oblasti. Priemerná ročná teplota v južnej časti územia dosahuje 8°C a postupne klesá každých 100m o priemerne 0,5°C, v najvyšších polohách dosahuje 4°C. Najteplejší mesiac je júl (18°C v kotline a 13°C v najvyšších polohách), najchladnejší je január (- 4°C v kotline) a na Poľane február (- 7°C). Priemerné ročné množstvo zrážok sa pohybuje od 680mm v najnižších polohách, na Poľane padne ročne až 1100mm zrážok. Sneh sa na juhozápade územia udrží 70 dní v roku, kým v najvyšších polohách až 140 dní. Prúdenie vzduchu v členitom reliéfe je rôznorodé, prevažuje prúdenie zo severu a severozápadu.

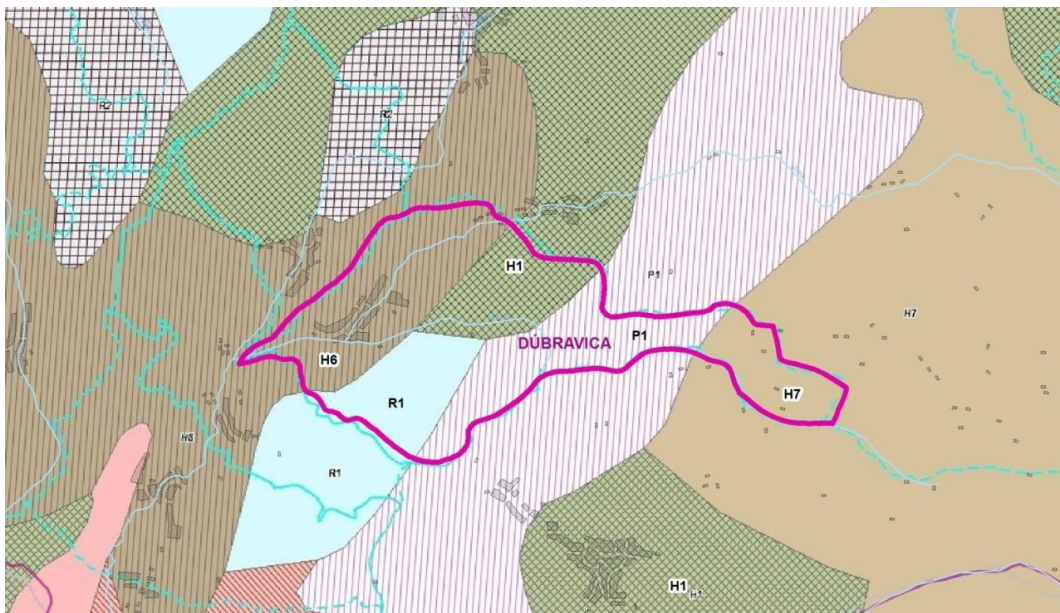
2.1.4. Hydrologické pomery

Územie mikroregiónu prináleží do povodia Hrona. Hydrologickú os tvorí tok Zolná. Juhozápadnú časť územia odvodňuje Lukavica. Severné územie je odvodňované tokmi tečúcimi na sever a vlievajúcimi sa do Hrona. Toky patria podľa režimu odtoku do vrchovinno – nížinnej oblasti s maximom v marci a minimom v septembri, tok Hučava a horný tok Zolnej patrí do stredohorskej oblasti, s maximom v apríli.

Cez kataster obce Dúbravica pretekajú dva potoky Zolná a Zolnica, ktorá na území obce zároveň vteká to Zolnej.

2.1.5. Pôdne pomery

V údoliach tokov sa vytvorili glejové pôdy a fluviálne pôdy (fluvizeme), a to fluvizem typická na dolnom toku Zolnej, na hornom toku Zolnej a na jej prítokoch ide o fluvizem glejový. Na ňu nadväzuje po stranách v Čeríne pseudoglej. Väčšia plocha glejovej pôdy je len v údolí Zolnej nad Ponickou Hutou. Podľa zrnitosti zloženia pôdy v tejto oblasti patria prevažne k hlinitým pôdam, vo vyšších polohách k piesočnato-hlinitým pôdam, miestami sa vyvinuli ílovito-hlinité pôdy. Najrozšírenejším pôdnym typom aj na území obce Dúbravica sú hnedé lesné pôdy (kambizeme). Tieto sa striedajú s rendzinami a podzolami.

Legenda:

H1 – kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé

H4 – andozeme modálne nasýtené, kambizeme andozemné a kambizeme modálne nasýtené

H6 – kambizeme pseudoglejové nasýtené

H7 – kambizeme modálne kyslé

R1 – rendziny a kambizeme rendzinové (kultizemné, rendzinové)

P1 - podzoly modálne (kultizemné)

Zdroj: www.podnemapy.sk

2.1.6. Rastlinstvo a živočíšstvo

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu zastupuje dubovo-hrabový a bukový kvetnaný les. V najnižších polohách tvoria potenciálnu vegetáciu lužné lesy podhorské a horské. Pozoruhodným a cenným je výskyt duba cérového v najsevernejšej časti jeho prirodzeného rozšírenia na Slovensku. Vzácné sa vyskytuje tis obyčajný. Nachádza sa tu bielokvet močiarny, rosička okrúhlostá, žltohlav obyčajný, kosatec sibírsky. Typické sú živočíšne spoločenstvá listnatého, zmiešaného a ihličnatého lesa, krovinných a bylinných formácií, doplnené spoločenstvami skalných biotopov s výskytom viacerých západokarpatských endemitov (najmä u bezstavovcov) vzácných druhov chrobákov, zástupcov motýľov a rovnokrídlovcov (koník pestrý), vážok (hadovka lesklá), obojživelníkov (mloky), hadov (užovka stromová). Vzácnymi hniezdičmi sú tu bocian čierny, orol kriklavý, tetov hlucháň a pestrý rybárik obyčajný. Lesy sú známe bohatstvom najmä jelenej zveri, medveďa hnedého, rysa ostrovida, vlka. V niektorých vodných tokoch sa zdržiava vydra riečna, pstruh potočný.

2.1.7. Chránené územia

Chránené územia – územná ochrana

Pre územnú ochranu stanovuje zákon NR SR č. 546/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny 5 stupňov ochrany, ďalej ustanovuje 7 kategórií chránených území.

Národná sústava chránených území

Z hľadiska ochrany prírody možno považovať územie mikroregiónu ako veľmi významné územie s množstvom chránených území, čo svedčí o zachovalosti a bohatosti miestnej prírody. Priamo na území obce Dúbravica sa nenachádza žiadne chránené územie.

Tabuľka č. 4: Zoznam chránených území v uvedených kategóriách v obci a okolí

Názov CHÚ	Kategória	Rozloha (m2)	Rok vyhlásenia	Stupeň ochrany prírody	Dôvod ochrany
Zasahujúce do katastra obce					
-	-	-	-	-	-
V okolí obce					
Poľana	CHKO	20 079	1981	II.	Najvyššie sopečné pohorie so zachovalou kalderou. Dochádza tu k prelínaniu teplomilných a horských ruhov. Vrcholové smrečiny na andezitovom podklade. Biosferická rezervácia UNESCO.

Pri Bútľavke	PR	21,50	1993	V.	Zachovalá časť pôvodných lesov s ojedinelým výskytom vzácneho tisu, ktorú vhodne dopĺňajú skalné a bralné spoločenstvá.
Jánošíkov a skala	PP	1,68	1964	V.	Zvislá stena skaly vysoká asi 30 m je budovaná andezit. brekciou. Mechanickým zvetrávaním neodol. križovatky puklín sa vytvorila jaskyňa.
Bátovský balvan	PP	0,03	1964	V.	Doklad intenzity mrazového zvetrávania u nás počas ľadových dôb. Výška balvanu je 13,9 m, šírka 8 m.
Hrochoťská bukovina	CHA	0,24	2000	III.	Lokalita je významná z hľadiska zachovania fauny horských lúk, predovšetkým rovnokrídlovcov.
Ponická dúbrava	NPR	13,34	1895	V.	Zachovanie prirodzených spoločenstiev kyslých dubových bučín na kremencoch pre potrebu vedeckého výskumu, študijné a kultúrno-výchovne ciele.
Kozlinec	PR	9,27	1967	V.	Vtrusený dub plstnatý v bučinách. Ide o izolovaný (reliktný) výskyt tejto dreviny so zastúpením vzácných dealpínskych druhov.
Jelšovec	PR	5,56	1984	V.	Ukážka podhorských lužných lesov s výskytom viacerých chránených druhov rastlín. (Drosera rotundifolia).
Mičinské travertíny	NPP	3,83	1979	V.	Sústava zaniknutých i živých, pramenistých útvarov vytvorená na báze prírodných, slabomíneralizovaných vôd.
Čačinská cerina	PR	2,56	1993	V.	Územie s výskytom duba cerového /quercus cerris/ v najsevernejšej časti jeho prirodzeného rozšírenia a vzácnymi živočíšnymi druhmi.
Zolná	PP	1,92	1991	V.	Predstavuje úsek potoka Zolná so zachovalou prirodzenou sprievodnou vegetáciou.

Zdroj: enviroportal.sk 2015

NPP – Národná prírodná pamiatka
PP – Prírodná pamiatka

NPR – Národná prírodná rezervácia
CHKO – Chránená krajinná oblasť

PR – Prírodná rezervácia
CHA – Chránený areál

1. OSOBITNE CHRÁNENÉ ÚZEMIA – v národnej legislatíve:

CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA

Podľa Národného zoznamu chránených vtáčích území, ktorý bol schválený vládou SR (9.7.2003) a spolu s národným zoznamom navrhovaných ÚEV bol 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu na posúdenie, zasahuje do katastra obce Dúbravica nachádza jedno chránené vtáčie územie.

Tabuľka č. 5: Chránené vtáčie územia

Názov chráneného vtáčieho územia	ID	Výmera v ha		Výmera CHVÚ v okrese v ha
		Celková	Z toho v kraji	
Poľana	22	37 669	37 669	7 487
Výmera chránených vtáčích území v okrese Banská Bystrica				19 747

Zdroj: ÚPN VÚC Banskobystrického kraja – Zmeny a doplnky 2004

Charakteristika navrhovaných chránených vtáčích území:

Poľana: Pestré územie tvorené rôznymi typmi lesných biotopov, pasienkami a poľnohospodárskou krajinou, vytvára jedinečnú krajinnú štruktúru. S CHKO Poľana má prekryv asi na polovici územia. Územie je navrhované najmä z dôvodu hniezdenia

2. OSOBITNÉ ÚZEMIA OCHRANY- v národnej legislatíve:

ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU

Národný zoznam území európskeho významu bol schválený vládou SR (17.3.2004) a spolu s národným zoznamom navrhovaných CHVÚ bol 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu. Následne vydalo MŽP SR 14.7.2004 Výnos č. 3/2004-5.1, ktorým sa zoznam navrhovaných ÚEV vydal s účinnosťou od 1.8.2004 (č.450/2004 Z. z.). Týmto sa považujú podľa zákona NR SR č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny navrhované územia európskeho významu uvedené v národnom zozname ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným MŽP SR za chránené so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname.

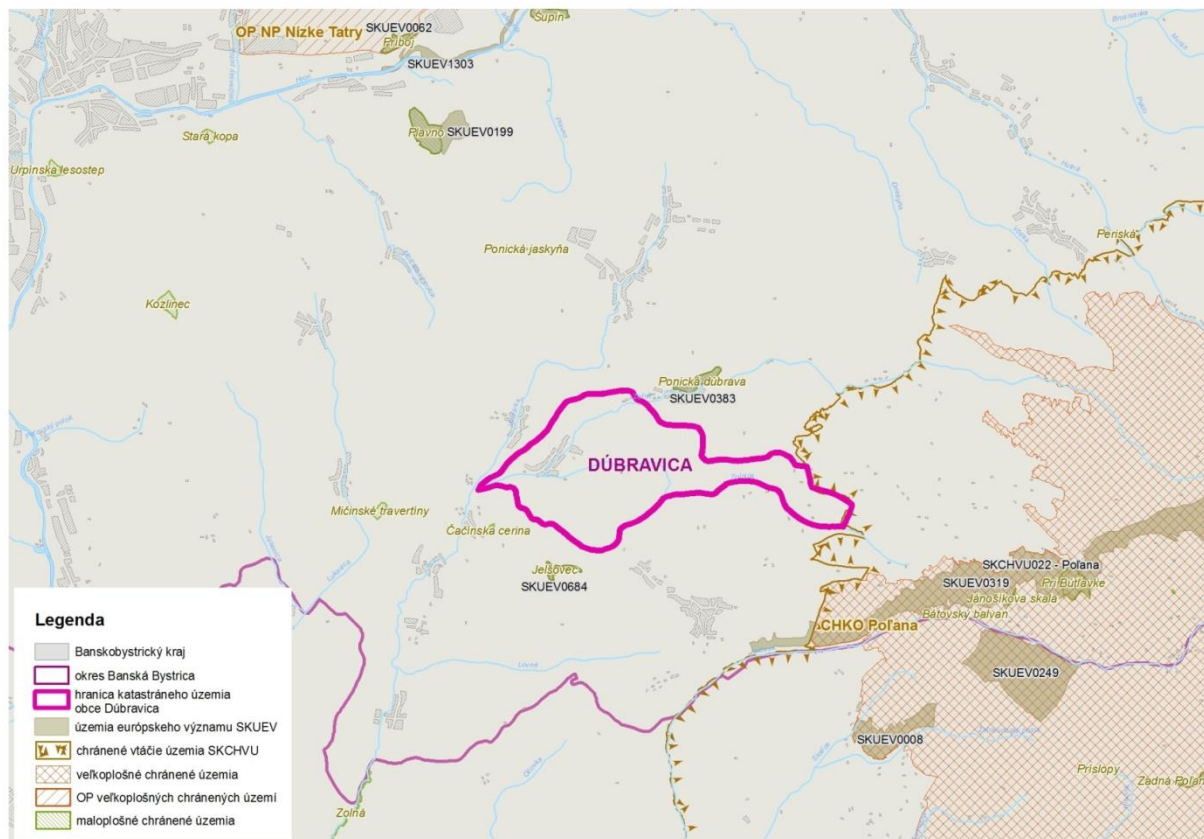
V území obce sa predmetné územia nenachádzajú, avšak na území mikroregiónu sa nachádzajú dve územia európskeho významu **Poľana a Ponická Dúbrava**.

Tabuľka č. 6: Územia európskeho významu

Poľana, Identifikačný kód: SKUEV0319, Hrochoť, Ľubietová, Hronec, Valaská, Hriňová, Očová

Výmera	3142,95 ha
Stupeň ochrany	2,3,4,5
Ponická dúbrava, Identifikačný kód: SKUEV0383, Poniky	
Výmera	13,43 ha
Stupeň ochrany	5

Zdroj: enviroportal.sk 2015

Zdroj: Úrad geodézie a kartografie 2015, SOP SR

Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

Do územia zasahuje jedno územie zaradené do programu Človek a biosféra (MaB) UNESCO, ide o CHKO Poľana, ktorá bola do siete biosferických rezervácií MaB UNESCO zaradená v roku 1990.

Územný systém ekologickej stability v rámci okresu Banská Bystrica

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Banská Bystrica hodnotí ekologickú stabilitu územia a navrhuje ekostabilizačné prvky a systém hospodárenia na lesnom a poľnohospodárskom pôdnom fonde s cieľom zlepšenia súčasného stavu.

Z hľadiska budovania Národnej ekologickej siete (NECONET) sa na území okresu nachádzajú jadrové územia európskeho významu (na severe Veľká Fatra, Nízke Tatry a na juhu Poľana), ďalej sú to územia s hlavnou funkciou ochrany jadrových území, územia s funkciami štruktúrnych prvkov ekologických koridorov, ako aj lokality výskytu potenciálnych jadrových území. Celý okres Banská Bystrica predstavuje Západokarpatské biosférické jadrové územie. Územím prechádza Európsky hydrický – ekologický koridor – rieka Hron, ako aj segmenty ekologických koridorov národného významu. Takmer celé územie Banskobystrického okresu patrí medzi územia s veľmi priaznivou ekologickou kvalitou priestorovej štruktúry krajiny, len v severozápadnom cípe územia je identifikované územie (Harmanec), ktoré patrí medzi územia s nepriaznivou kvalitou priestorovej štruktúry krajiny.

2.1.8. Životné prostredie

Ochrana ovzdušia

V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Líniovým zdrojom znečistenie ovzdušia z automobilovej dopravy na ceste **III. triedy č. 06635**. Na tomto úseku v čase zimnej

údržby prichádza k zvýšeniu prašnosti z posypových materiálov a tiež emisií z dopravných prostriedkov. Ďalším zdrojom znečistenia sú bytové objekty vykurované pevnými palivami hlavne v zimnom období. Celé územie Banskobystrického kraja patrí z hľadiska čistoty ovzdušia k menej oblastiam a nevyžaduje v tomto smere osobitnú ochranu.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných komunikácií sú povolené pre deň $LA_{eq,p} = 60$ dB a v noci $LA_{eq,p} = 50$ dB. Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste **III. triedy č. 06635**, ktorá prechádza cez obec v smere Čerín – Čačín – Poniky.

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno - imisná kontaminácia pôd. Pri poľnohospodárskych pôdach možno reálne predpokladať, že vzhľadom na súčasnú ekonomickú situáciu v poľnohospodárstve dochádza v týchto pôdach k úbytku rezíduí priemyselných hnojív a pesticídov. Tiež sa vyskytujú určité formy znečistenia pôd na okraji zástavby obce spojené so spôsobom bývania v dotknutom území, najmä z pestovateľskej činnosti a drobného chovateľstva.

Pôdy, ktoré sa vyskytujú na území obce, sú potenciálne vysoko náchylné na poškodenie hlavne vodnou eróziou. Tá je najnebezpečnejšia v oblastiach s vyššími sklonmi, pričom územie odlesnené (zbavené vegetácie) sa poľnohospodársky využíva ako trvalé trávnaté porasty. Územie obce patrí tiež medzi územia náchylné na zosuvy pôdy. K zakysľovaniu pod nedochádza. Súčasný stav pôdnej reakcie je stabilizovaný v rovnováhe medzi chemizmom pod a záťažou H^+ z kyslých zrážok a z rozkladu organickej hmoty.

Radónové riziko

Väčšia časť územia okresu Banská Bystrica sa nachádza v nízkom až strednom radónovom riziku. Takmer celé územie katastra obce Dúbravica sa nachádza v území s nízkym radónovým rizikom len na východe a západe sa nachádzajú ostrovčekovité územia so stredným radónovým rizikom.

Z hľadiska posúdenia komplexného stavu životného prostredia v obci je najzávažnejším problémom neexistencia verejnej kanalizácie a čističky odpadových vôd, v dôsledku čoho je odpadovými vodami znečisťovaný miestny vodný tok. Čiastočné znečistenie ovzdušia je v dôsledku vykurovania domácností tuhým palivom. Vplyvy na kvalitu životného prostredia má aj nedostatočná starostlivosť o krajinu, v dôsledku čoho vzniká náletový drevinný porast čím sa zmenšujú poľnohospodárske plochy vhodné na obhospodarovanie.

2.2 Súčasná krajinná štruktúra (v širších súvislostiach)

Územie, na ktorom sa obec nachádza má členitý reliéf a pestrú krajinnú pokrývku.

Rozloha územia obce je necelých 864 ha, z čoho približne 60% tvorí poľnohospodárska pôda a 35% lesná pôda, zvyšok územia tvoria zastavané, vodné a ostatné územia.

Tabuľka č. 7: Členenie pôdneho fondu v území

Obec	Poľnohospodárska pôda/ha	Lesná pôda/ha	Vodné plochy/ha	Zastavané plochy/ha	Ostatné plochy/ha	Spolu/ha
Dúbravica	510,7	304,5	5,1	27,6	2,8	850,7
% vyjadrenie	60	35,8	0,6	3,3	0,3	100

Zdroj: ŠÚ SR 2015

Poľnohospodárstvo

Prevažnú väčšinu poľnohospodárskej pôdy tvoria trvalo trávnaté porasty až 71%. Záhrady sa viažu prevažne na sídelný útvar a ich rozsah je daný hustotou a charakterom sídelnej štruktúry, ktorá je pomerne malá. Vinice, chmeľnice a sady sa v tomto území nenachádzajú. Dané územie nepredstavuje vhodné podmienky pre takýto druh pozemkov.

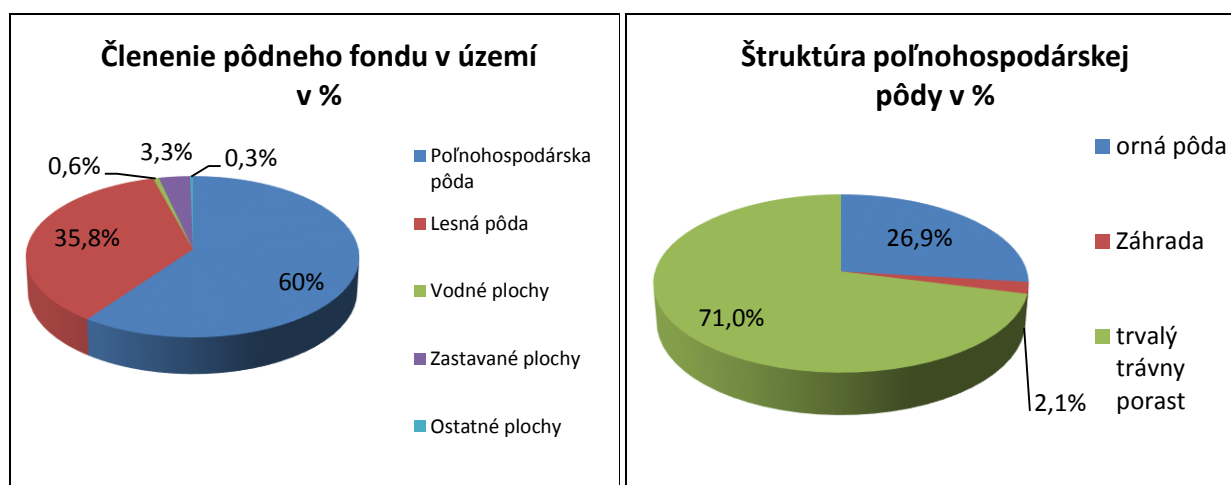
Extenzívne obhospodarované trvalé trávnaté porasty predstavujú prevažne bývalé lúky a pasienky so skupinami náletových drevín a krovín. Neobhospodarované trvalé trávnaté porasty rýchlo podliehajú sukcesii – zarastaniu drevinami, čím sa vytrácajú lúčne druhy rastlín a tieto plochy sa menia postupne na kroviny, lesokroviny až sukcesné lesíky. Následne pri pozemkových úpravách bývajú takéto zarastajúce trvalé trávnaté porasty začleňované do lesného pôdneho fondu.

V minulosti odlesnené plochy poskytovali hojnosť lúk a pasienkov na chov hovädzieho dobytku, oviec a kôz.

Tabuľka č. 8: Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

Názov KÚ	orná pôda (ha)	Záhrada (ha)	trvalý trávny porast (ha)	sad (ha)	Poľnohospodárska pôda spolu (ha)
Dúbravica	137,4	10,7	362,6	0	510,7
% vyjadrenie	26,9	2,1	71	0	100

Zdroj: ŠÚ SR 2015

3. ANALÝZA HOSPODÁRSKYCH, SOCIÁLNYCH A KULTÚRNYCH ZDROJOV

3.1. Urbanistická štruktúra sídla (v širších súvislostiach)

Poloha a význam obce v rámci osídlenia:

Obec Dúbravica ako nevelké vidiecke sídlo v štruktúre osídlenia podľa ÚPN VÚC BB kraja je zaradené do horehronskej rozvojovej osi BB – Brezno - Heľpa s ustáleným počtom trvale žijúcich obyvateľov. V rámci územnosprávneho členenia patrí do okresu Banská Bystrica. Okresné sídlo je vzdialené od obce 18,5 km. Pozitívnym faktorom v rozvoji obce je väzba riešeného územia na nadradené systémy technickej infraštruktúry, ktorú zaisťujú v:

- dopravnom riešení** – cesta III tr. napojená na štátnu cestu 1/66 v smere BB-Brezno
- železničná trať** Zvolen – BB – Margecany
- zásobovaní vodou** – obec je napojená na verejný vodovod Oravce - Dúbravica
- zásobovaní elektrickou energiou** – 4 trafostanice napojené na 22 kV vzdušné vedenie a väzba na rozvodňu Medzibrod prechádzajú exist. 110 kV a 220 kV vzdušné vedenia.
- telekomunikáciách** - územie obce patrí pod uzlový telefónny obvod Banská Bystrica. V súčasnosti sa pripravuje realizácia projektu OPIS (Profi- NETWORKSlovakia a.s.) podporený z EU zdrojov zameraný na realizáciu rozvodov optických sietí CE-1 v obciach Čerín, Sebedín Bečov, Oravce, Dúbravica a Poniky.

Tabuľka č. 9: Prehľad vývoja osídlenia na území obce

Obec	Vznik obce	Výročie založenia obce v r. 2015
Dúbravica	1400	615

Obce mikroregiónu Severného Podpoľania sa radia pôvodnou ľudovou zástavbou k architektúre Karpatskej oblasti, do podhorského stredoslovenského regiónu, do oblasti Pohronia, s vplyvmi východných i západných kolonizácií. Pôvodnú zástavbu tvorili zrubové drevenice, pokryté šúpkami z ražnej slamy alebo šindľom. Obec Dúbravica vznikla v údolí potokov Zolná a Zolnica.

Domy v údolných obciach sa radili po oboch stranách ulice v údoliach potokov, obce Horná Mičiná, Hrochoť, Čerín-Čačín, Lukavica, Sebedín-Bečov, **Dúbravica** a Oravce si domy zoskupovali v hustejšej formácii ako hromadné zástavby prevažne svahové. Osadenie domov na pozemkoch je jednoosové i dvojosové s bránou.

Architektonické tvaroslovie nových objektov obytnej zástavby ale i objektom občianskej vybavenosti nekorešponduje s architektonickým tvaroslovím staršej zástavby regiónu. Objekty sú zastrešené rôznymi modifikáciami sedlovej alebo stanovnej strechy. V súčasnosti je pôvodný ráz obce narušený novou výstavbou. Architektúra novej zástavby je charakteristická prerastaním nových domov s väčším objemom medzi pôvodné prízemné domy. Nové domy sú väčšinou dvojpodlažné s využitím podkrovi na obytné účely. K zatraktívneniu obce chýba lepšia údržba verejných i súkromných priestranstiev, zazelenenie poľnohospodárskych dvorov a architektonické preriešenie niektorých objektov bytovej výstavby a občianskej vybavenosti.

3.2. Kultúrno-historický potenciál

Tabuľka č. 10: Druhové členenie kultúrnych pamiatok a ich počet

Obec	pamiatky architektúry	pamiatky archeológ.	historické pamiatky	historická zeleň	pamiatky ľud. staviteľstva	pamiatky techniky	výtvarné pamiatky	spolu
Dúbravica	1	-	-	-	-	-	-	1

Zdroj: Obec 2015

Územie obce patrí do oblasti s vplyvmi banskej kolonizácie s intenzívnym rozvojom baníctva s čím súvisel rozvoj drevorubačstva i povozníctva. Územie mikroregiónu bolo osídlené už v praveku. Novoveké osídľovanie súvisí so zakladajúcou listinou opátstva sv. Benedikta z roku 1026, keď kráľ Gejza I. daroval opátstvu neobývané územie s právom osídľovania. Dejiny obcí mikroregiónu sú späté s Ľupčianskym a Vígľašským panstvom. Územie od roku 1681 do roku 1784 bolo pod cirkevnou ochranou evanjelickej cirkvi v Hronseku. V 16. storočí obce trpeli pod nájazdmi Turkov.

Domy v údolných obciach sa radili po oboch stranách ulice v údoliach potokov, obce Horná Mičiná, Hrochoť, Čerín-Čačín, Lukavica, Sebedín-Bečov, **Dúbravica** a Oravce si domy zoskupovali v hustejšej formácii ako hromadné zástavby prevažne svahové. Osadenie domov na pozemkoch je jednoosové i dvojosové s bránou.

Obec založili v 14. storočí na trase z Banskej Bystrice do Hrochote. Patrila šľachtickej rodine Dúbravických. Za kremnického komorného grófa Jána Dúbravického tu boli okolo roku 1540 nakrátko v prevádzke železorudné bane. Okolo 1582 – 1657 bola obec poplatná Turkom. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, v 18. a 19. storočí obchodovali obyvatelia s obilím, ktoré vozili z Novohradu na pondelňajšie trhy do Banskej Bystrice. Názvy obce sa postupne menili: Dubravity (1400), Dubravitche (1424), Dobrawycza (1541), Dubravica (1773).

Dominantou bol a naďalej ostáva kaštieľ v centre obce. Zo sústavy rybníkov sú zreteľné hrádze. V roku 1888 tu bola postavená prvá štátna škola v banskobystričskom okrese.

Tabuľka č. 11: **Národné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu**

Obec	č.úzpf	unifikovaný názov KP	vznik	sloh	dátum zápisu
Dúbravica	40/1	Kostol sv. Žofie	15. storočie	gotický	1963

Zdroj: KPU a obec 2015

Tabuľka č. 12: **Prehľad kultúrnych a historických zdrojov – hmotné zdroje, pamätihodnosti**

Obec	Pamätihodnosť
Dúbravica	- Kostol rímskokatolícky sv. Žofie z 15. storočia s drevenou sochou. - Zrúcaniny renesančného kaštieľa z polovice 16. storočia

Zdroj: Obec, 2015

NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO:

Súčasťou kultúrneho dedičstva sú ľudové tradície, zvyky, pôvodné remeslá, etnografické prejavy (slovesná a hudobná kultúra, odev, nástroje, výrobky), folklórne slávnosti a expozície významných osobností.

Kultúra v súčasnej recesii spoločnosti prežíva vo veľmi skromných podmienkach z dôvodov nutnosti prvoradého riešenia základných sociálnych potrieb obyvateľov a minimalizácii výdavkov na kultúru. Markantne sa táto situácia prejavuje v podmienkach vidieka, kde sa programové voľby obmedzujú len na miestne ľudové a ochotnícke predstavenia a často iba na príležitostné spoločenské podujatia (svadby, hostiny, kary, a pod.). Významný posun nastal v posledných rokoch v organizovaní zaujímavých podujatí kultúrneho, spoločenského aj športového významu.

Rodáci, významné osobnosti:

Juraj Hronec – staviteľ

3.3. Demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov

Z hľadiska vývoja počtu obyvateľov možno konštatovať, že demografický vývoj v obci je pozitívny a počet mierne narastá.

Tabuľka č. 13: **Prehľad počtu obyvateľov v obci v rokoch 1869-2003**

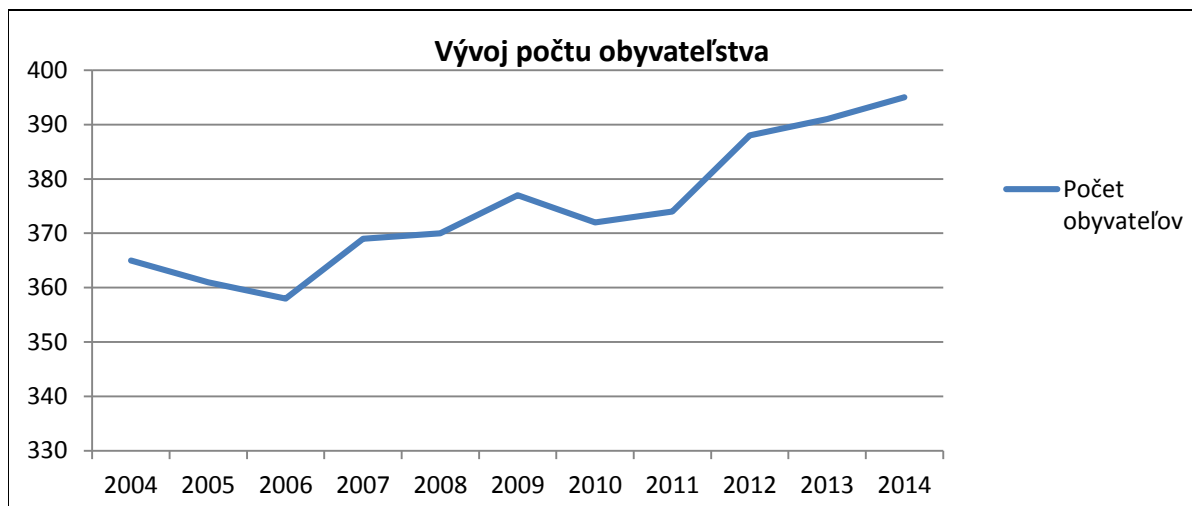
Obec/rok	1869	1890	1910	1930	1948	1970	1991	1996	2001	2002	2003
Dúbravica	220	261	346	355	331	371	328	329	354	367	362

Zdroj: ŠÚSR 2015

Tabuľka č. 14: **Prehľad počtu obyvateľov v obci v rokoch 2003-2013**

Obec/rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dúbravica	365	361	358	369	370	377	372	374	388	391	395

Zdroj: ŠÚSR 2015

Tabuľka č. 15: Vekové zloženie obyvateľstva k 31.12.2014

Vek ,Veková skupina, ukazovateľ	Obec Dúbravica	Vek ,Veková skupina, ukazovateľ	Obec Dúbravica
0-4	34	50-54	25
5-9	15	55-59	24
10-14	19	60-64	28
15-19	29	65-69	19
20-24	29	70-74	13
25-29	22	75-79	6
30-34	38	80-84	1
35-39	33	85-89	3
40-44	35	90-94	2
45-49	20	95-99	0

Zdroj: SOBD 2011

Tabuľka č. 16: Pohyb obyvateľov v období 2003-2014

Obec	celkový prírastok/úbytok obyvateľstva									
	2003	2004	2005	2006	2008	2010	2011	2012	2013	2014
Dúbravica	-5	3	-4	-3	1	-5	5	14	3	4

Zdroj: ŠOBD 2011

Príčiny trendov v demografických pohyboch

V posledných rokoch zaznamenávajú obce v blízkosti Banskej Bystrice zvýšený záujem mladých ľudí o bývanie na vidieku. Do popredia sa dostáva zdravší a hlavne pokojnejší a bezpečnejší život na dedine. Stúpa záujem o IBV, resp. kúpa a rekonštrukcia existujúcich objektov.

Počet obyvateľov sa v období letnej turistickej sezóny zvýši najmä v podhorských častiach obce vhodných na rekreáciu formou chalupárčenia od 5% - 30%.

Tabuľka č. 17: Priemerný vek, index starnutia 2014

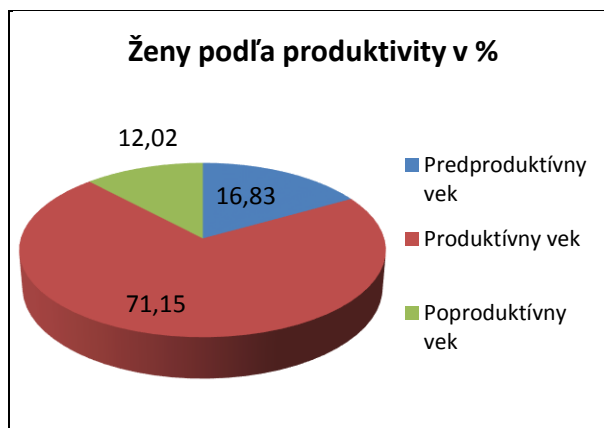
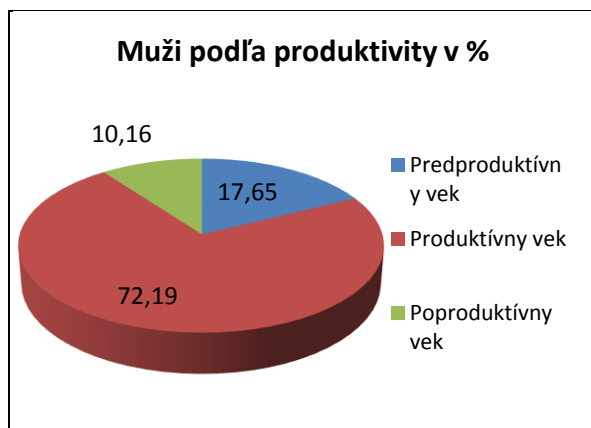
Obec	Muži		Ženy	
	Priemerný vek	Index starnutia	Priemerný vek	Index starnutia
Dúbravica	36,55	57,58	37,98	71,43

Zdroj: ŠÚSR 2015

Tabuľka č. 18: Štruktúra populácie územia podľa produktivity v roku 2014

Obec/rok 2012	Predproduktívny vek		Produktívny vek		Poproduktívny vek		Počet obyvateľov	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Dúbravica Vyjadrenie v %	17,65	16,83	72,19	71,15	10,16	12,02	187	208

Zdroj: ŠÚSR 2015

Z hľadiska vekovej štruktúry môžeme hodnotiť obec pozitívne, pričom až 70% obyvateľstva je v produktívnom veku. Obyvateľstvo v predproduktívnom veku dosahuje necelých 17%. Obyvateľstvo v poproduktívnom veku je v priemere 10%. Z dlhodobého vývojového hľadiska by sa mal zvyšovať počet obyvateľov v predproduktívnom veku. Vzdelanostnú úroveň obyvateľov dokumentuje tabuľka.

Tabuľka č. 19: Najvyššie skončený stupeň vzdelania obyvateľstva, rok 2011

Vzdelanie /ukazovateľ	základné	učňovské a stredné (bez maturity)	úplné stredné a vyššie (s maturitou)	vysokoškolské	bez školského vzdelania	ostatní bez udania
Počet	59	105	83	36	66	19
%	16,03	28,54	22,55	9,79	17,93	5,16

Zdroj: SOBD 2011

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra výrazne negatívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, ako aj počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k znižovaniu počtu obyvateľov s úplným stredným vzdelaním.

Obyvateľstvo obce je takmer výlučne slovenskej národnosti. Z hľadiska vierovyznania je obec homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlási ku rímskokatolíckemu vierovyznaniu (52%). 35% obyvateľstva sa hlási k evanjelickému vierovyznaniu a 11% je bez vierovyznania alebo s nezisteným vierovyznaním.

V obci žije cca 57 obyvateľov rómskej menšiny, ktorá je aj čiastočne integrovaná do života obce. Ide hlavne o aktivačné práce na údržbe obce, čistení potoka a účasťou na brigádach. Značná časť je ale stále ťažšie prispôsobivá a je potrebné s ňou pracovať.

Tabuľka č. 20: Národnostné a etnické zloženie obyvateľstva v obci Dúbravica

Národnosť	slovenská	maďarská	rómska	židovská	ukrajinská
	360	-	-	-	-
Národnosť	nemecká	moravská	česká	ruská	ostatné, nezistené
	-	1	2	-	5

Zdroj: SOBD 2011

Tabuľka č. 21: Zloženie obyvateľstva – vierovyznanie v obci Dúbravica

Rím.- kat. cirkev	Evanj. cirkev aug. vyznania	Grécko - kat. cirkev	Náb. spol. svedkovia Jehovovi	Reformovaná kresťanská cirkev	Kresťanské zbory
191	129	-	-	-	1
Starokatolícka cirkev	Ev. cirkev metodistická	Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní	Ústredný zväz židovských náboženských obcí	Bratská jednota baptistov	Apoštolská cirkev
-	-	-	1	-	-
Českoslov. husitská	Cirkev bratská	ostatné	Bez vyznania	Nezistené	
-	-	3	31	12	

Zdroj: SOBD 2011

3.4. Technická infraštruktúra

Obec je elektrifikovaná ale nie je plynofikovaná. Obec je napojená na verejný vodovod, pričom pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 100%. Z celkového počtu obyvateľov je napojených na verejný vodovod 100%. Obec nemá vybudovanú verejnú splaškovú ani dažďovú kanalizáciu. Pokrytie mobilných operátorov ako aj možnosť internetového pripojenia sú slabé.

Tabuľka č. 22: Vybavenosť územia infraštruktúrou

Obec	vodný zdroj	plyn	min. prameň	term. prameň	vodovod	kanalizácia splašková	ČOV	televíz. signál	digit. ústredňa	vykurovanie
Dúbravica	áno	nie	nie	nie	100%	nie	nie	vyhovuje	nie	TP, EI

Zdroj: Obec 2015

TP – tuhé palivo, EL – elektrické vykurovanie, VODOVOD – v stĺpci je udávané % napojenosti obyvateľov EO.

Zdroje pitnej vody a ich ochrana

- Všeobecná ochrana podľa § 4 Vodného zákona (138/73 Z. z.) platí pre celé územie obce.
- Sprísnená - špeciálna ochrana vyplýva z § 19 zákona 138/73 o stanovení pásiem hygienickej ochrany (PHO) pre využívané vodné zdroje slúžiace pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a pre využívané zdroje prírodných liečivých vôd a minerálnych vôd stolových.

V obci v súčasnosti je vybudovaný verejný vodovod napojený na skupinový vodovod Oravce – Dúbravica, ktorý je plnený vodným zdrojom - prameňom Suchá Dolina a Dúbravica. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 100 %.

Tabuľka č. 23: Vyhlásené ochranné pásma vodárenských zdrojov v území

Názov sídla	Názov vodného zdroja
Dúbravica	Suchá dolina
	Dúbravica

Zdroj: Obec 2015

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V obci nie je vybudovaná verejná splašková kanalizácia a chýba čistiareň odpadových vôd (ČOV). Obyvatelia obcí na likvidáciu splaškových vôd využívajú individuálne žumpy a septiky alebo ich priamo zašľujú do miestnych potokov.

Vyprázdňovanie žump sa prevádza fekálnymi vozmi RD, pričom nie všetky žumpy a septiky spĺňajú hygienické podmienky prevádzky. Navyše ich nedostatočným vyprázdňovaním dochádza k odtokaniu splaškových vôd, čo spôsobuje značné hygienické závady.

Odpadové hospodárstvo

Obec Dúbravica nemá vo svojom katastrálnom území skládku odpadu a ani sa neuvažuje o jej zriadení. Obec má upravené nakladanie s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi, vznikajúcimi v obci cez VZN. Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Obec nemá zberný dvor.

Minerálne vody

V území sa nenachádzajú.

Zásobovanie pitnou vodou

Obec má samostatný vodovod. V obci je napojených na vodovod 100% obyvateľov.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je pripojená na zdroj elektrickej energie prostredníctvom distribučných 22/04 kV transformovní, napájaných z 22 kV vonkajších vedení 22 kV kábelovými, resp. vonkajšími prípojkami prostredníctvom 110/22 kV transformovní a 110 kV nadradenej siete.

Zásobovanie teplom

Prevažujúci spôsob vykurovania obce je na tuhé palivo v kombinácii s elektrickou energiou. Nezanedbateľný podiel má vykurovanie a ohrev vody elektrickou energiou. Tepelná energia je používaná predovšetkým na vykurovanie objektov a prípravu teplej úžitkovej vody. Spotreba tepelnej energie je svojim charakterom sezónna. Počas trvania letného obdobia je jej denný odber relatívne rovnomerný s malými výkyvmi. Z neobnoviteľných zdrojov energie sa využíva hlavne čierne a hnedé uhlie.

Plynofikácia

Obec nie je plynofikovaná.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov pri transformátorových staniciach. Do budúcnosti sa odporúča budovať verejné osvetlenie výbojkovými halogenidovými svietidlami, ktoré budú upevnené na bezpäticových osvetľovacích stožiaroch. Ovládanie navrhovaného osvetlenia je potrebné napojiť pomocou impulzného kábla na centrálny impulz VO obce pri transformátorovej stanici. Rekonštrukcia bola cca v roku 2010, v súčasnosti prebieha výmena osvetľovacích prvkov a postupne sa menia na LED osvetlenie

Rádiokomunikácie

V obci je príjem televízneho signálu zabezpečovaný cez digitálny signál ktorý je šírený v rámci rádiokomunikácií SR, pričom väčšina občanov v rodinných domoch má zabezpečený signál prostredníctvom vlastných satelitných zariadení.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na kovových stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Súčasný stav rozhlasovej ústredne je čiastočne vyhovujúci. Vyžaduje si najviac údržbu ústredne, v dlhodobom horizonte sa s rekonštrukciou neuvažuje.

Telekomunikácie

Územie obce patrí pod uzlový telefónny obvod Banská Bystrica. Kapacita telefónnej ústredne je vyhovujúca. Pokrytie signálu mobilných telefónnych operátorov je nepostačujúce, s tým súvisí aj nevyhovujúci internetový signál. Vyhovujúca je kvalita televízneho signálu.

Doprava

Obec Dúbravica sa nachádza v blízkosti (cca 18 km) mesta Banská Bystrica. Obec je napojená na cestu I. triedy č. 66 prostredníctvom cesty II. triedy č. 591 a cesty III. triedy č. 06635. V priestore Banská Bystrica – Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač). Mesto Banská Bystrica plní pre obec funkciu sídla s vyššou občianskou vybavenosťou a funkciu dopravy a zamestnanosti. Poloha obce je z pohľadu dopravných väzieb na nadradenú cestnú a železničnú sieť veľmi dobrá. Zvolenská kotlina je ťažiskovým dopravným priestorom Slovenska, v ktorom sa križujú medzinárodné / celoštátne významné diaľkové ťahy v smere západ - východ (Rakúsko / Česko -) Bratislava / Trenčín - Zvolen - Košice (- Ukrajina) aj sever - juh (Poľsko -) Ružomberok / Žilina - Banská Bystrica - Šahy (- Maďarsko).

V priestore B. Bystrica - Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač), ktoré má parametre pre prevádzku najmodernejších lietadiel aj predpoklady uspokojiť nároky celého stredného Slovenska na (medzi-) národnú verejnú leteckú prepravu.

Najvýraznejším trendom nielen v tunajšej doprave za uplynulé roky je výrazný rast individuálnej automobilovej dopravy na úkor verejnej osobnej dopravy. Individuálna automobilová doprava je environmentálne najnepriaznivejšia. V obci sa prejavuje hlavne v ranných a popoludňajších hodinách. Spojenie obce s mestom Banská Bystrica zabezpečuje Dopravný závod SAD Zvolen. Doprava a komunikácie v obci - dĺžka miestnych komunikácií v km 1,5, chodníky v obci nie sú vybudované a chýbajú, počet autobusových liniek miestneho významu (medzimestské) 1. V obci sú vybudované dve autobusové zastávky čiastočne vyhovujúce.

Tabuľka č. 24: **Stav dopravnej infraštruktúry**

Obec	MHD	Dĺžka miestnych komunikácií	Počet autobusových zastávok	Autobusové prístrešky	vlak	Benzínová pumpa	Dĺžka chodníkov v obci
Dúbravica	nie	Cca 1500m	2	2	0	0	0

Zdroj: Obec 2015

Súčasný stav komunikačnej siete.

Cestná doprava - v danom regióne je dopravná sieť, ktorá sa člení: cesta I. triedy č. 66 Banská Bystrica - Brezno. Napojenie obce na túto cestu je prevedené pomocou cesty III. triedy č. 06635. Táto cesta tvorí základnú kostru obce. Na túto dopravnú kostru je napojená sieť miestnych komunikácií, ktoré vytvárajú základný, dopravný, urbanistický raster obce.

Železničná doprava

Železničná doprava - železničná trať prechádza severom územia mimo katastrálne územie, trať č. 170 v smere Banská Bystrica - Brezno. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v Banskej Bystrici časť Šalková, alebo priamo v meste Banská Bystrica alebo v meste Zvolen.

Cestná doprava

Ako vyplýva z predchádzajúceho textu z hľadiska cestnej dopravy je väzba obce na nadradený systém cestnej dopravy priama. Nosnú kostru z hľadiska dopravného tvorí cesta III. triedy č. 06635, ktorá sa napája v obci Čerín – Čačín na cestu II. triedy a tá nadväzuje na cestu I. triedy č. 66.

Statická doprava

Hlavné plochy statickej dopravy sú alokované v centre obce.

Hromadná doprava

Hromadnú dopravu zabezpečuje na území obce Dúbravica dopravný závod SAD Zvolen. V dopravnom smere Banská Bystrica – Dúbravica existuje v súčasnosti cez pracovné dni 9 spojov a počas víkendov a sviatkov 4 spoje.

Dopravca SAD neuvažuje so zásadnými zmenami vo vykonávaní verejnej pravidelnej autobusovej dopravy na území obce. Keďže ide o priechodnú obec počet a hustota spojov je uspokojivá. Pre linky sú tu situované 2 zastávky verejnej pravidelnej autobusovej dopravy. Prístrešky pre cestujúcich na zastávkach sú vo vyhovujúcom stave, je potrebná len ich bežná údržba. Izochrómy pešej dostupnosti nie je vzhľadom na jestvujúcu zástavbu v plnej miere pre riešené územie aj vzhľadom na zámary SAD vo vykonávaní verejnej dopravy dosiahnuť.

Vodná doprava

V riešenom území nie sú podmienky pre existenciu vodnej dopravy.

Letecká doprava

Najbližšie letisko je na Sliači s civilnou dopravou.

Hodnotenie stavu technickej infraštruktúry a dopravnej infraštruktúry

Stav miestnych komunikácií je v celku dostatočný a nevyžaduje si nutnú rekonštrukciu, opravy sú nutné len v menších úsekoch. Štátna cesta je v zlom technickom stave a je potrebná jej rekonštrukcia. Chodníky, ktoré v obci chýbajú momentálne nie je možné vybudovať nakoľko je nedostatok miesta vedľa štátnej cesty (parametre vozovky). Autobusové spoje sú poddimenzované. Je zámer zvýšiť ich počet. Parkovacie priestory v obci sú postačujúce. Obec nemá zberný dvor, ktorého zriadenie by malo opodstatnenie pre celý mikroregión.

3.5. Sociálna infraštruktúra

V nasledujúcich tabuľkách je poskytnutý prehľad o existencii základných aj doplnkových zariadení občianskej vybavenosti v obci. Ide o vybavenosť v oblasti technickej infraštruktúry, služieb, sociálnych služieb, zdravotníctva, školstva a športového vyžitia (vzhľadom na sústavne sa meniaci stav sa neudáva počet zariadení). Mesto Banská Bystrica plní pre obec funkciu sídla s vyššou občianskou vybavenosťou. Zdravotné stredisko sa v obci nenachádza.

Obyvatelia využívajú zdravotnícke a sociálne služby v Banskej Bystrici, základná škola sa nachádza v obci Poniky a materské školy sú v obci Čerín – Čačín a Poniky. Najbližšia lekáreň a pošta je v Banskej Bystrici. Obec má katolícky kostol, ktorý môžu navštevovať veriaci z obce.

Tabuľka č. 25: Sociálna infraštruktúra v obci

Obec	administratíva	pošta	obchod	espresso	pohostinstvo	kaderníctvo	kino
Dúbravica	Obecný úrad	nie	áno	áno	áno	nie	nie

Obec	lekár obvodný	lekár pediater	zubár	lekáreň	MŠ	ZŠ - 1. stupeň	ZŠ - 2. stupeň
Dúbravica	nie	nie	nie	nie	nie	nie	nie

Obec	kostol RKC	kaplnka motlitébňa	zvonica	kult. dom	knižnica	pamät. izba	rozhlas	dom smútku	cintorín
Dúbravica	áno	áno	áno	áno	áno	nie	áno	áno	áno 2X

Obec	telocvičňa	kúpalisko	lyžiarsky vlek	futbalové ihrisko	vol/tenis ihrisko	klzisko
Dúbravica	nie	nie	nie	áno	nie	nie

Obec	verejne prístupný internet, miesto	www stránky obcí	propagačný materiál	noviny	informačné strediská
Dúbravica	OcÚ a okolie	www.dubravica.sk	nie	nie	nie

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 26: Prehľad a popis inštitúcií pôsobiach v území

Obec	Miestna úroveň	Regionálna úroveň	Národná úroveň
Dúbravica	Obecný úrad	-	-

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 27: Verejné a iné služby -situácia

Obec	Obchod a služby	Administratíva
Dúbravica	2xpredajňa potravín, 1x pohostinstvo, 1x espresso	Obecný úrad

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 28: Stav objektov verejných budov

Obec	Objekty s nevyhovujúcim stavebným – technickým stavom	Málo využívané objekty	Objekty s nepostačujúcou kapacitou	Vlastníctvo objektu/ prevádzkovateľ zariadenia
Dúbravica	Obecný úrad Kultúrny dom Objekt bývalej MŠ	---	---	obec

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 29: Známe rozvojové zámery v oblasti verejných a iných služieb

Obec	Známe rozvojové zámery	Vlastníctvo objektu
Dúbravica	rekonštrukcia Kultúrneho domu	obec
	vybudovanie multifunkčného ihriska	obec

Zdroj: Obec 2015

Zhodnotenie

Z hľadiska posúdenia stavebnotechnického stavu obecných budov možno konštatovať, že objekt obecného úradu, kultúrneho domu a bývalej materskej školy je potrebné zrekonštruovať a zároveň realizovať zatepľovacie opatrenia z dôvodu znižovania energetickej náročnosti stavieb.

Tabuľka č. 30: Náklady na prevádzku verejných obecných zariadení

Ukazovateľ/Rok	2012	2013	2014
Výdavky v Euro	10 000	10 000	10 000

Zdroj: Obec 2015

Domový fond

Obyvateľstvo obce na bývanie využíva predovšetkým rodinné domy. Nasledujúca tabuľka prezentuje stav bytového fondu v roku 2011. V obci bolo v tomto roku evidovaných 99 domov, z čoho 85 domov bolo obývaných. Niektoré domy sa rekonštruujú, na účely individuálnej rekreácie sa podľa SOBD 2011 využíva 6 domov.

Tabuľka č. 31: Prehľad domového fondu

Obec	Domov spolu	Trvale obývaných domov	Bytov spolu (vrátane bytov v RD)	Trvale obývané byty (vrátane bytov v RD)	Neobývané byty	Prechodne obývané (chalupy)
Dúbravica	99	85	132	119	1	6

Zdroj: SOBD 2011

Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

3.6. Hospodárska základňa

Charakter územia a jeho poloha predurčujú spôsob využívania pôdneho fondu a možnosti celkového hospodárskeho využitia územia obce. Lesy pokrývajú skoro 36% územia obce, poľnohospodárska pôda tvorí cca 60% katastrálneho územia obce. Poľnohospodársku pôdu tvoria zo 70% trvalé trávnaté porasty, v menšej miere orná pôda a záhrady.

Priemyselná aktivita v území je založená na ťažbe a spracovaní miestnej surovínovej základne.

Priemyselná výroba a stavebníctvo

Nemá zastúpenie v obci

Strojársky priemysel

Nemá zastúpenie v obci

Drevospracujúci priemysel

Nemá zastúpenie v obci

Stavebný priemysel

Nemá zastúpenie v obci

Iný priemysel

Nemá zastúpenie v obci.

Poľnohospodárstvo

Kvalita a zloženie pôdneho fondu, prírodné a klimatické a terénne podmienky neumožňujú rozvoj intenzívnej poľnohospodárskej veľkovýroby. Poľnohospodárske družstvo AGRO – Poniky s.r.o. sa orientuje na ekologický chov hovädzieho dobytká a oviec. Taktiež sa stará o pasienky a lúky.

Tabuľka č. 32: Poľn. subjekty v prvovýrobe, hospodárske dvory, súkromne hospodáriaci roľníci

Lokalita	subjekt	celková výmera PP	orná pôda	TTP	ošípané	hovädzí dobytok	ovce	počet zamest.
Dúbravica	AGRO – Poniky s.r.o.							
		269 ha	5 ha	264 ha	0	671	975	22
	AG – Poniky s.r.o.							
		55 ha	54 ha	1 ha	0	0	0	

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 33: Poľnohospodárske a výrobné objekty

Objekt	Podnikateľ, firma	Druh činnosti	Poznámka
Budovy bývalého JRD-areál	AGRO – Poniky s.r.o.	živočíšna výroba	

Zdroj: Obec 2015

Poľovníctvo a rybárstvo – v obci pôsobí Slovenský poľovnícky zväz,**Lesné hospodárstvo**

Miestne lesy obhospodarujú Štátne lesy SR. V obci je založené Spoločenstvo vlastníkov lesov a Urbárske pozemkové spoločenstvo Dúbravica.

Nerastné suroviny a prírodné zdroje

Na území katastra obce sa nachádza významné ložisko nerastnej suroviny diatomit. Táto surovina sa v súčasnosti neťaží.

Tabuľka č. 34: Nerastné bohatstvo a ťažba – dobývacie priestory

Lokalita	Druh nerastu	Dobývací priestor	ťažba
Dúbravica	diatomit	Dúbravica	pred 2. výberovým konaním

Zdroj: www.hbu.sk , k 15.8.2015

Tabuľka č. 35: Nerastné bohatstvo a ťažba – chránené ložiskové územia

Lokalita	Druh nerastu	Chránený ložiskový priestor	ťažba
Dúbravica	diatomit	Dúbravica	-

Zdroj: www.hbu.sk , k 15.8.2015

3.7. Rekreačia a cestovný ruch

Z hľadiska cestovného ruchu patrí mikroregión Severné Podpoľanie k sídelným strediskám rekreácie a turizmu, podhorského funkčného typu regionálneho významu. Územie mikroregiónu je zaujímavé predovšetkým pre jeho bohatý prírodný potenciál, kultúrno-historický potenciál a ostatné atraktivity (folklor, ľudové remeslá, agroturistika, apod.). Na území mikroregiónu sa nachádza množstvo zaujímavých turistických trás a zároveň prechádza cez mikroregión cyklotrasa Okruh okolo Poľany. Dúbravica je súčasťou tohto zaujímavého územia s veľkým potenciálom.

Obec je a môže byť z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu cieľom prímestskej rekreácie občanov mesta Banská Bystrica a širokého okolia. Obec je atraktívna predovšetkým pre jej:

- prírodný potenciál a krajinu
- priaznivé podmienky pre cykloturistiku a turistiku
- možnosti chatárenia a chalupárenia

Náučné chodníky a turistické trasy**Cyklotrasy:****Okruh okolo Poľany:****Dĺžka 120km, číslo trasy 5551, zelená**

Tabuľka č. 36: Vyznačené turistické trasy v katastri obce Dúbravica

Trasy	Trasa	Dĺžka
Červeno označené chodníky		
	--	
Zeleno označené chodníky		
5696m	miestna turistická trasa Čerín – Veľká Zolná	9,3km
Žlté označené chodníky		
	--	
Modro označené chodníky		
	--	

Zdroj: www.oma.sk 2015

Občianske združenie firma BIKE Village o.z. Ponická Huta má územné rozhodnutie z roku 2014 na projekt „Využitie územia za účelom cyklotrasy“:

- I.trasa - Dúbravica –Poniky
- II trasa – Medvedňou stopou okolo chotára
- III. trasa - Okolo Žiaru
- IV. trasa – Osmička

Účelom projektu je vyznačenie cykloturistických trás a ich využitie pre cykloturistiku v regióne.

Tabuľka č. 37: **Prehľad športových zariadení – letné športy**

Obec	Športové zariadenie	Počet	Vlastník	Povrch	Poznámka
Dúbravica	Futbalové ihrisko	1	obec	tráva	potreba vysporiadania pozemku pod ihriskom
	Ihrisko pri kostole	1	súkr. osoba	betón	súkromný pozemok

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 38: **Prehľad športových zariadení – zimné športy**

Obec	Športové zariadenie	Počet	Vlastník	Poznámka
Dúbravica	Ihrisko pri kostole v zime ako klzisko	1	súkr. osoba	ihrisko na súkromnom pozemku je využívané verejnosťou

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 39: **Ubytovacie zariadenia v obci Dúbravica**

Názov zariadenia	Lôžková kapacita	Stravovacia kapacita	Kategória
žiadne			

Zdroj: Obec 2015

Stredoslovenská saunovacia koliba je pripravená poskytnúť svoju príjemnú úžitkovosť. Stojí v Dúbravici, asi 10 minút chôdze od centra obce, v lokalite Na rybníku. Autorom projektu sú členovia Občianskeho združenia Periférne centrá v Dúbravici.

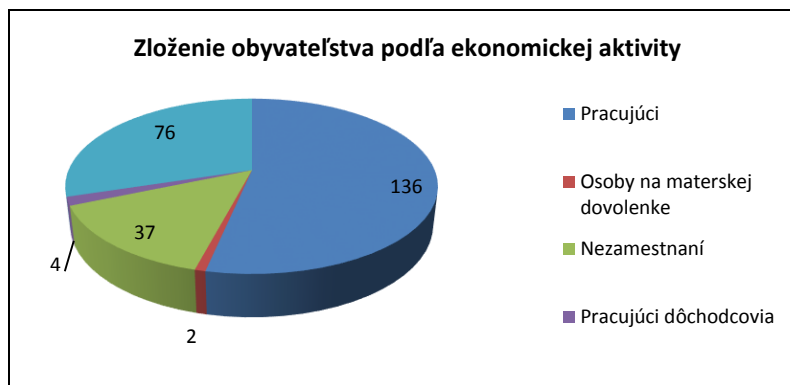
3.8. Trh práce

Zamestnanosť

Tabuľka č. 40: **Členenie obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity (2011)**

Obec	Počet obyvateľov	Pracujúci	Osoby na materskej dovolenke	Nezamestnaní	Pracujúci dôchodcovia	Dôchodcovia	Ekonomicky aktívni spolu
Dúbravica	368	136	2	37	4	76	179

Zdroj: SOBD 2011

Z celkového počtu 368 obyvateľov obce bolo v roku 2011 (*SODB2011*) ekonomicky aktívnych 179, čo činí 48%. Počet nezamestnaných v roku 2014 bol cca 16 obyvateľov, čo predstavuje cca 4% produktívneho obyvateľstva.

Obecný úrad v súčasnosti vytvára 2 pracovné miesta. A na verejnoprospešné práce zamestnáva 20 pracovníkov. Počet evidovaných nezamestnaných v roku 2015 bol 22, čo je 7% z obyvateľov produktívneho veku.

Podnikateľské aktivity, pracovné príležitosti

Obyvatelia obce dochádzajú za prácou do okolitých obcí a najviac do mesta Banská Bystrica a Zvolen.

Tabuľka č. 41: Podnikateľské subjekty zapísané v ORSR so sídlom v obci Dúbravica

Názov podnikateľského subjektu	Podnikateľská oblasť	Vznik
AL-AMEERAH DENT s.r.o.	prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, zubná ambulancia	2010
DD MONT s.r.o.	uskutočňovanie stavieb a ich zmien, veľkoobchod, maloobchod	2008
DunaAgras, s.r.o.	reklamná a propagačná činnosť, veľkoobchod, maloobchod	2005
INCEPTO s.r.o.	Výroba jednoduchých drevárskych výrobkov, zostavovanie stolárskych dielcov alebo súčastí z dreva do finálnych produktov a ich údržba	2012
SATRE s.r.o.	sprostredkovateľská činnosť, veľkoobchod, maloobchod	2012
Lokša-stav, s.r.o.	nákladná cestná doprava	2011
TEMEO, s.r.o.	nákup a predaj zdravotníckej techniky a spotrebného zdravotníckeho materiálu	1993
ZK ACCOUNTANCY s.r.o.	Reklamné a marketingové služby, veľkoobchod, maloobchod	2012

Zdroj: www.orssr.sk r.2015

Tabuľka č. 42: Podnikateľské subjekty zapísané v ŽRSR so sídlom prevádzky v obci Dúbravica

Názov podnikateľského subjektu	Hlavné zameranie činnosti
Anna Kmeťová - CUKRÁRENSKÁ VÝROBŇA ANNA	Výroba cukrárenských a pekárenských výrobkov
Lukáš Suja	Poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu
Marta Holíková - POTRAVINY MARTA	Obchod - potraviny

Zdroj: www.zrssr.sk r.2015

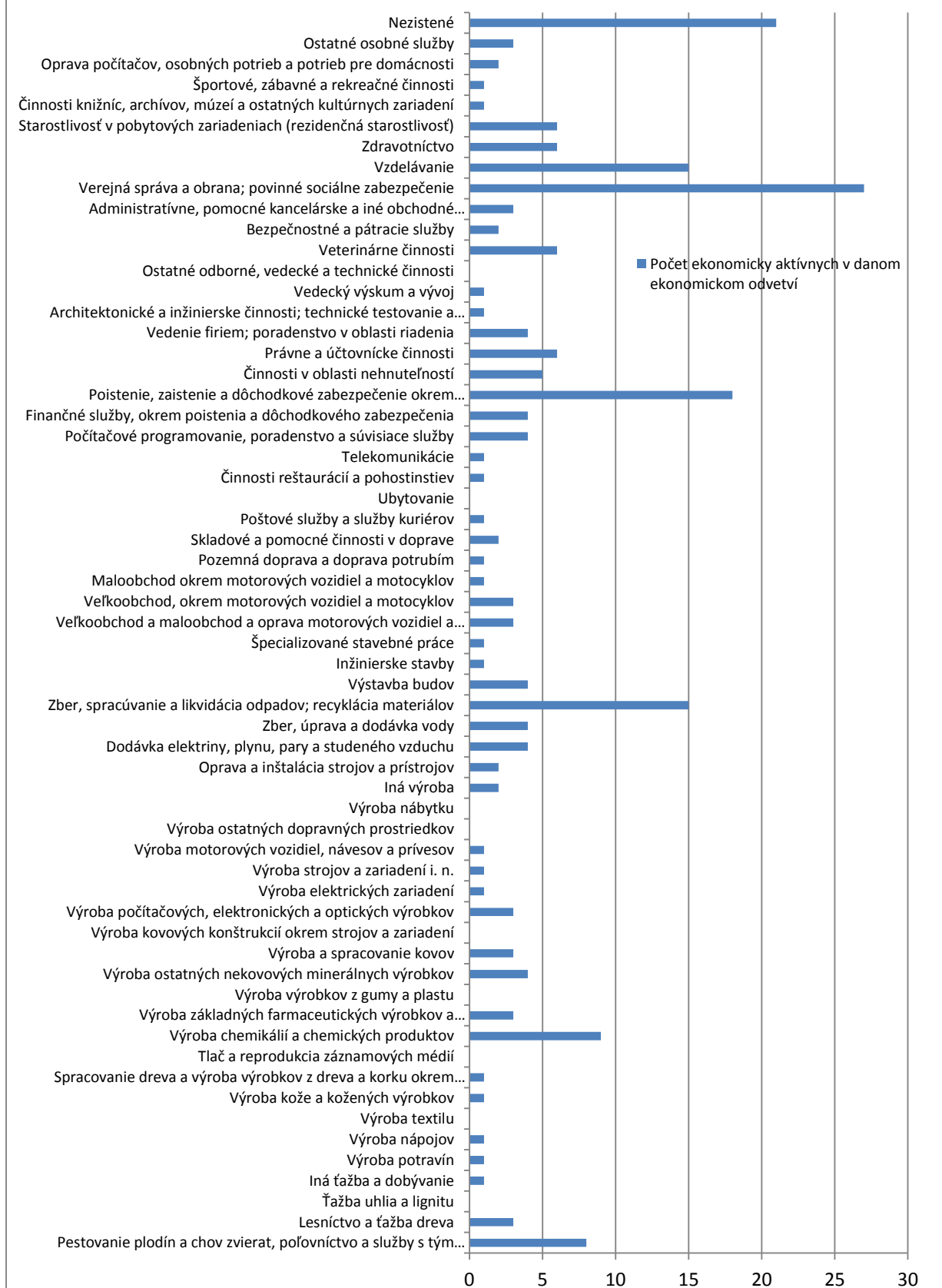
Tabuľka č. 43: Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Dúbravica				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	9	0	9	8
Lesníctvo a ťažba dreva	4	0	4	3
Ťažba uhlia a lignitu	1	0	1	0
Dobývanie kovových rúd	1	0	1	1
Iná ťažba a dobývanie	0	1	1	1
Výroba potravín	2	0	2	1
Výroba nápojov	0	1	1	0

Výroba textilu	1	0	1	1
Výroba odevov	1	1	2	1
Výroba kože a kožených výrobkov	1	0	1	0
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	7	2	9	9
Tlač a reprodukcia záznamových médií	0	3	3	3
Výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	1	0
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	4	0	4	4
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	3	1	4	3
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	1	0	1	0
Výroba elektrických zariadení	1	2	3	3
Výroba strojov a zariadení i. n.	2	0	2	1
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	0	2	2	1
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	1	0	1	1
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	0	2	2	0
Zber, úprava a dodávka vody	1	0	1	0
Výstavba budov	0	3	3	2
Inžinierske stavby	1	1	2	2
Špecializované stavebné práce	4	2	6	4
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	5	2	7	4
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	9	10	19	15
Pozemná doprava a doprava potrubím	5	2	7	4
Skladové a pomocné činnosti v doprave	1	0	1	1
Poštové služby a služby kuriérov	0	1	1	1
Ubytovanie	0	3	3	3
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	2	3	5	3
Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok	1	0	1	1
Telekomunikácie	0	1	1	1
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	0	2	2	2
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	0	1	1	1
Právne a účtovnícke činnosti	0	1	1	0
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	0	1	1	1
Bezpečnostné a pátracie služby	2	0	2	1
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	1	3	4	4
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	2	2	4	4
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	7	11	18	18
Vzdelávanie	3	3	6	5
Zdravotníctvo	3	3	6	6
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	1	4	5	4
Sociálna práca bez ubytovania	0	1	1	1
Činnosti členských organizácií	1	0	1	1
Ostatné osobné služby	0	1	1	0
Nezistené	7	7	14	6
Spolu	96	83	179	136

Zdroj: SOBD 2011

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa ekonomickej činnosti

3.9. Ľudský potenciál (spolky, združenia, podnikatelia, kluby)

Kluby, spolky a združené spoločenské aktivity

Tabuľka č. 44: Zručnosti obyvateľstva

Obec	Databáza zručných ľudí v území
Dúbravica	Rezbár – Dušan Kováč Cukrárka – Anna Kmeťová Husliar – Ing. Igor Babjak, PhD. Hudobníci - Peter Kováč, Miroslav Šimčík

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 45: Prehľad kultúrnych a historických zdrojov – nehmotné zdroje, ľudský potenciál

Obec	Kluby, spolky združenia	Kultúrne podujatia	Športové podujatia
Dúbravica	Registrované: - Dúbraviciania - Periférne centrá - TJ Družstevník Dúbravica Neregistrované: - Bike village, Ponická Huta - Dobrovoľný hasičský zbor - DHZ obce	Mikuláš, Dni obce „Naprostred Dúbravici“, MDD, Stolnotenisový turnaj, Silvestrovské posedenie, Vianočná kapustnica, Dúbravický ples,	okresná hasičská súťaž, futbalový turnaj, stolnotenisový turnaj

Zdroj: Obec 2015, Register Občianskych združení SR

Aktivity združení sú na uspokojivej úrovni. Spolupracujú pri organizovaní kultúrnych a spoločenských podujatí a vlastných projektoch zameraných na malú architektúru, práca s mladými architektmi a pod.

Práca s verejnosťou

Od roku 2007 do roku 2014 neboli realizované žiadne ankety resp. dotazníky v záujme prieskumu verejnej mienky o rozvoji obce. Boli realizované iba stretnutia s občanmi k parciálnym zámerom, ktoré riešili konkrétne lokálne investície ako napr. zástavbu rodinnými domami a pod. Komunikácia od občanov prebieha prostredníctvom poslancov miestneho zastupiteľstva a prostredníctvom občasnika „V nešťastí pomáhaj“.

3.10. Rozvojové dokumenty (súlady s existujúcou dokumentáciou rozvoja)

Na riešené územie je spracovaných viacero dokumentácií, ktoré sa zaoberajú jeho trvalo udržateľným rozvojom:

Koncepcia územného rozvoja Slovenska ako územnoplánovacia dokumentácia celoštátneho významu rieši nadradené rozvojové osi, hierarchiu sídiel, životné prostredie, nadradené systémy sociálnej a technickej infraštruktúry. Územím prechádza horehronská rozvojová os druhého stupňa. Prípojnú dopravnú sieť mikroregiónu na nadradenú sieť predstavuje cesta I. triedy č. 66 vedúca z Banskej Bystrice do Brezna. Táto nadväzuje na medzinárodnú cestu 77 (I/59). V priestore Banská Bystrica – Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač)

ÚPN VÚC Banskobystrického kraja rieši rozvoj územia podrobnejšie. Schválený bol vládou SR uznesením č.394 z 9.6.1998, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadením Vlády Slovenskej republiky č. 263/1998 Z.z. , ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj.

Jeho zmeny a doplnky boli schválené Zastupiteľstvom Banskobystrického samosprávneho kraja (ZBBSK):

- **ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky 2004** uzn.č. 611/2004 zo dňa 16. a 17. decembra 2004, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením BBSK č. 4/2004 zo dňa 17. decembra.2004, ktoré nadobudlo účinnosť 21.januára 2005,
- **ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky 1/2007** uzn.č. 611/2004 zo dňa 16. a 17. decembra 2004, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením BBSK č. 4/2004 zo dňa 17. decembra.2004, ktoré nadobudlo účinnosť 21.januára 2005,
- **ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky 1/2007** uzn.č. 222/2007 zo dňa 23.augusta 2007, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením BBSK č. 6/2007, ktoré nadobudlo účinnosť 27. septembra 2007,
- **ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky 2009** uzn.č. 94/2010 zo dňa 18.júna 2010, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením BBSK č. 14/2010, ktoré nadobudlo účinnosť 10. júla 2010.

V tomto dokumente sú zakotvené hlavne:

- rekonštrukcia cesty č. I/66 v úseku Slovenská Ľupča – Brezno (kategória S 22,5/80,100; úsekovo R 22,5/80,100)
- návrh trasy E 77 Banská Bystrica – Slovenská Ľupča – Korytnica so zatunelovaním trasy pri obciach Moštenica a Hiadel'
- elektrifikácia celoštátnej žel. trate Banská Bystrica – Červená Skala – Margecany
- predĺženie pohronskeho SKV s napojením sídiel po trase
- výstavba zariadení na využitie miestnych zdrojov energie
- vybudovať sieť digitálnych ústrední na všetkých úrovniach

Zhodnotenie a požiadavky záväznej časti nadradenej ÚPD - Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj (ÚPN VÚC) / výber častí vo vzťahu ku územiu obce Dúbravica.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry a hospodárstva

...

- 1.7.2. zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- 1.7.3. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
- 1.7.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráм podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

...

- 2.2.1. rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
- 2.2.2. v chránených územiach zavádzať osobitný režim hospodárenia (chránené územia podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, ochranné pásma vodárnskych zdrojov) v zmysle platnej legislatívy,
- 2.2.3. v národných parkoch a v ich ochrannom pásme a v chránených krajinných oblastiach uprednostňovať poľnohospodárstvo s výrazným ekologickým účinkom a s prioritným cieľom udržania biodiverzity a trvalo udržateľného rozvoja územia,
- 2.2.4. pri využívaní lesných pozemkov uplatňovať funkčnú diferenciaciu územia aj v závislosti od stupňa ochrany a kategórie chráneného územia v zmysle platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny, v národných parkoch vyhlasovať len lesy osobitného určenia a ochranné lesy, existujúce hospodárske lesy podľa možnosti prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia,
- 2.2.5. v chránených územiach uplatňovať ekologické princípy hospodárenia,
- 2.2.8. vytvárať podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva, prioritne v horských oblastiach s podporou tradičného pastevného odchovu hospodárskych zvierat, v súlade s ochranou životného prostredia a zdravou výživou,
- 2.2.9. vytvárať podmienky pre obnovu trvalých trávnych porastov v súlade s udrжанím ekologickej stability územia a zachovania krajinného rázu,

...

Regionálny rozvoj

- 2.4.4. vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania,
- 2.4.5. podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov,

...

3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1.6. pre dosiahnutie strategického cieľa a špecifických cieľov rozvoja cestovného ruchu v kraji je v plánovaní a regulácii územného rozvoja potrebné za prioritné považovať:

...vedomostno-poznávacie štruktúry:

GEOPARKY – Banskštiavnický, **Banskobystrický**, Novohradský,

mototuristické trasy:

...Slovenská banská cesta (Malé Karpaty – Štiavnicko-bystrická oblasť – Rudohorie),

Železná cesta (v rámci programu „Európske kultúrne cesty priemyselných pamiatok“ – trasa: Košický kraj - Červená Skala - Muráň - Tisovec - Hnušťa - Sirk - Jelšava - Štítnik - Kunova Teplica - Tornaľa - Kráľ – Maďarská republika)

! cyklomagistrály:...

Zelená stuha Pohronia

! vodná turistická trasa: rieky Hron a Ipeľ

- 3.1.7. v horskom turizme plne využiť potenciál pre rozvoj zimných lyžiarskych športov v jestvujúcich turistických strediskách, podmienený dosiahnutím konsenzu s orgánmi ochrany prírody a krajiny, umožňujúceho ich funkčné rozšírenie a prípadnú integráciu do aglomerácií. Rozvoj zamerať na dobudovanie rekreačnej vybavenosti a dopravnej a technickej infraštruktúry pre zabezpečenie celoročného využívania ich kapacít,

- 3.4. Rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest,

- 3.4.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia a jeho okolia,

- 3.4.3. priestor voľnej krajiny využívať predovšetkým na športové, relaxačné, poznávacie a iné pohybové aktivity,

- 3.5. Zvyšovať kvalitu vybavenosti jestvujúcich stredísk cestovného ruchu na území národných parkov a veľkoplošných chránených území prírody len v súlade s ekologickou únosnosťou dotknutých a nadväzujúcich lokalít

- 3.5.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia,

- 3.6. Rozvoj vybavenosti pre rekreáciu a turizmus v nových, doteraz neurbanizovaných lokalitách a v strediskách cestovného ruchu umožniť len v súlade so schváleným programom, alebo plánom rozvoja obce, mesta, alebo regiónu a len na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie. Na územiach s

3. až 5. stupňom ochrany a v územiach európskeho významu podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, nezakladať nové lokality a strediská rekreácie, športu a turizmu.

3.7. Zvyšovať kvalitatívny štandard jestvujúcich stredísk rekreácie a turistiky na území Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Muránska planina, Národného parku Veľká Fatra, Národného parku Slovenský raj a v Chránenej krajinskej oblasti Poľana, len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou.

3.8. Viazat' lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.

3.15. Vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.

3.16. Využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.

3.17. Zabezpečiť podmienky pre vytvorenie komplexného informačného systému regiónu ako neoddeliteľnej súčasti rozvoja cestovného ruchu a informovanosti o atraktivitách Banskobystrického kraja, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.

3.18. Podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny.

4.10. Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice).

4.14. Podporovať ťažbu nerastov len v územiach kde sa pri realizácii ťažby nepredpokladajú jej negatívne dopady na životné prostredie, vznik environmentálnych záťaží, záujmy ochrany prírody a krajiny, terénny reliéf a súčasnú krajinnú štruktúru. Podporovať len takú ťažbu nerastov, ktorá nepoužíva technológiu kyanidového lúhovania.

4.15. Zabezpečiť ochranu všetkých vodných zdrojov v rozsahu ich vymedzených ochranných pásiem na území kraja využívaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

5.4.5. podporovať iniciatívu obcí na vytváranie a odborné vedenie evidencie pamätihodností jednotlivých obcí ako významného dokumentu o kultúrnom dedičstve a histórii špecifických regiónov na území Banskobystrického kraja.

5.5. Zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám, v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu.

5.7. Podporovať ochranu vedeckých a technických hodnôt: banské a hutnícke diela – šachty, štôlne, tajchy, hutí, hámre, valkovne a pod., vybrané typické remeselnícke a priemyselné objekty...

...

7.1.12. v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych technických a biotechnických opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových línii a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu,

7.1.13. v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami,

...

7.3.2. ekologizovať výrobu a spotrebu tepla a podľa možností využívať miestne zdroje

7.3.5. podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, s uprednostnením sídiel bez perspektívy zásobovania zemným plynom,

7.3.8. podporovať v oblastiach s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov pre potreby obyvateľov a služieb,

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015-2023**, schválený Uznesením Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja č. 198/2015 zo dňa 11. decembra 2015

Výber častí vo vzťahu ku územiu obce Dúbravica:

Programová časť:

Prioritná oblasť 1: Zdravé a adaptabilné prostredie - Zelený región

Špecifický cieľ 1.1:

Vytvoriť predpoklady pre budovanie systému bezpečnej a ekologickej dopravy na území BBSK zvýšením atraktivity VOD a nemotorovej dopravy

1.1.3 Podpora budovania širokopásmového/vysokorychlostného internetu

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Pokrytie vidieckych oblastí tzv. bielych miest širokopásmovým internetom

1.1.4. Vytvorenie regionálnej siete cyklotrás

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Výstavba nových úsekov cyklotrás (**zámer – vybudovanie cyklotrasy v obci Dúbravica**)

1.1.5 Vypracovanie analytických, koncepčných a strategických dokumentov na zabezpečenie ekologickej, udržateľnej a bezpečnej dopravy na území kraja

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Spracovanie resp. aktualizácia strategických dokumentov v súlade s platnou legislatívou a územnoplánovacou dokumentáciou, tvorba mobilných aplikácií, interaktívnych máp a portálov

1.1.6 Zlepšenie technického stavu ciest II. a III. triedy a mostných objektov

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Systémový prístup k údržbe a zlepšovaniu technického stavu cestnej siete a mostných objektov v správe BBSK
- Dobudovanie regionálnych ciest a miestnych komunikácií vrátane prvkov na zvýšenie bezpečnosti všetkých účastníkov cestnej premávky
- Renovovať/rekonštruovať poškodenú existujúcu infraštruktúru súvisiacu s dopravnými komunikáciami vrátane riešenia kritických bodov

Špecifický cieľ 1.2:

Podporovať zmierňujúce a adaptačné opatrenia zmeny klímy

1.2.1 Zavádzanie adaptačných a zmierňujúcich opatrení zmeny klímy v mestskom prostredí

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Realizácia prvkov zelenej a modrej infraštruktúry
- Podpora občianskych a komunitných zelených iniciatív

Špecifický cieľ 1.3:

Zhodnocovať prírodný potenciál vidieckej krajiny

1.3.1 Podpora integrovaného a špecificky miestneho prístupu vo vidieckych oblastiach

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Vypracovanie rozvojového dokumentu v oblasti rozvoja vidieka
- Podpora integrovaných krokov na riešenie ekonomických, environmentálnych, klimatických a sociálnych problémov ovplyvňujúcich vidiecke oblasti

1.3.2 Podpora udržateľnosti vidieka prostredníctvom podpory miestnej ekonomiky

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Podpora podnikateľských aktivít na vidieku so zameraním na CR, ekologické poľnohospodárstvo, ekosystémové služby a lesné hospodárstvo

Špecifický cieľ 1.4:

Zlepšiť kvalitu životného prostredia

1.4.1 Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov, bytového fondu

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Vypracovanie energetickeho auditu verejných budov
- Postupná obnova verejných budov a bytového fondu s dôrazom na zvyšovanie energetickej efektívnosti (**zámer – rekonštrukcia kultúrneho domu v obci Dúbravica**)

1.4.2 Zlepšenie systému zberu, separácie a zneškodňovania odpadu a prevencia /odstraňovanie environmentálnych záťaží

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov/odstraňovanie environmentálnych záťaží
- Výstavba, dobudovanie a rekonštrukcia verejných kanalizácií a ČOV (**zámer - vybudovanie ČOV v obci Dúbravica**)
- Zavádzanie nových systémov a technológií v oblasti odpadového hospodárstva

1.4.4 Realizácia opatrení na elimináciu dopadu prírodných katastrof a iných rizík s dopadom na kvalitu ŽP

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Podpora protipovodňových opatrení

Prioritná oblasť 2: Lepšia kvalita života – Služby pre ľudí

Špecifický cieľ 2.5:

Zachovať a zhodnotiť kultúrne dedičstvo, kultúru a tradície územia

2.5.1 Ochrana, obnova a revitalizácia pamiatkového fondu a dobudovanie kultúrnej infraštruktúry

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Obnovenie najhodnotnejších objektov v rámci pamiatkového fondu a pamiatok
- Zachovanie a rozšírenie infraštruktúry pre rozvoj kultúry (kultúrne domy, digitalizácia kín, skanzeny ľudovej kultúry, múzeá, galérie a pod.)

- Podpora obnovy a revitalizácie pamiatkových objektov slúžiacich na podporu miestnej ekonomiky (napr. CR)

2.5.2 Vytváranie podmienok pre zachovanie širokej ponuky a rozmanitosť aktivít a služieb v oblasti kultúry vrátane nových/alternatívnych žánrov

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Zabezpečenie prepojenia ponuky aktivít a služieb v oblasti kultúry s celoživotným vzdelávaním , CR a rozvojom vidieka
- Podpora súčasnej umeleckej tvorby s dôrazom na deti a mládež
- Rozvoj kapacít ľudských zdrojov v oblasti kultúry, ďalšie vzdelávanie pracovníkov

Prioritná oblasť 3: Konkurencieschopná ekonomika – udržateľné a konkurencieschopné miestne ekonomiky

Špecifický cieľ 3.3:

Rozvíjať udržateľný cestovný ruch

3.3.2 Dobudovanie infraštruktúry cestovného ruchu

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Podporovať dobudovanie infraštruktúry na podporu prírodného CR v národných parkoch a chránených oblastiach
- Vytvoriť sieť udržiavaných turistických, náučných chodníkov a cyklotrás

Prioritná oblasť 4: Partnerstvá

4.1 Vytvorenie platformy pre podporu medzisektorovej spolupráce

Indikatívne projekty, podporované aktivity:

- Podpora občianskych aktivít, projektov spolupráce a výmeny skúsenosti medzi rôznymi aktérmi miestneho/regionálneho rozvoja

Príloha č. 1: Indikatívny zoznam projektových zámerov

Okres Banská Bystrica

Obec Dúbravica

Žiadateľ: Obec Dúbravica, starostka obce Ing. Janka Slobodníková, slobodnikova@dubravica.sk

Názov projektu: ČOV

Plánovaná investícia: 170 000

Časové obdobie: 3Q 2017

Stav: zámer

Okres Banská Bystrica

Obec Dúbravica

Žiadateľ: Obec Dúbravica, starostka obce Ing. Janka Slobodníková, slobodnikova@dubravica.sk Projekt:

Rekonštrukcia kultúrneho domu

Plánovaná investícia: 100 000

Časové obdobie: 1Q 2017

Stav: zámer

Okres Banská Bystrica

Obec Dúbravica

Žiadateľ: Obec Dúbravica, starostka obce Ing. Janka Slobodníková, slobodnikova@dubravica.sk

Projekt: Vybudovanie cyklotrasy

Plánovaná investícia: 30 000

Časové obdobie: 3Q 2018

Stav: zámer

- **Regionálny systém ekologickej stability** okresu Banská Bystrica hodnotí ekologickú stabilitu územia a navrhujú ekostabilizačné prvky a systém hospodárenia na lesnom a poľnohospodárskom pôdnom fonde s cieľom zlepšenia súčasného stavu.
- **Územný plán obce** nie je vypracovaný

ROEP a Pozemkové úpravy Obec má spracovaný dokument ROEP intravilánu aj extravilánu.

Tabuľka č. 46: **Situácia v Programoch hospodárskeho a sociálneho rozvoja**

Obec	Názov PHSR	Spracovateľ	Programovacie obdobie
Dúbravica	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce	SAŽP a OZ KRTKo	2007-2013

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 47: **Územné plány obcí a ďalšie rozvojové dokumentácie**

Obec	Názov	Spracovateľ	Schválené
Dúbravica	-	-	-

Zdroj: Obec 2015

Tabuľka č. 48: **Situácia v ďalších rozvojových dokumentáciách**

Obec	Názov a druh dokumentácie	Spracovateľ	Programovacie obdobie alebo rok spracovania
Dúbravica	-	-	-

Zdroj: Obec 2015

HLAVNÉ SMERY A PODMIENKY ROZVOJA PODĽA ÚZEMNÉHO PLÁNU:

Obec nemá vypracovaný a schválený územný plán.

Majetok obce a investičné aktivity obce v posledných 5 rokoch, plánované investičné aktivity

Tabuľka č. 49 : **Majetok obce**

Obec	Celková nadobúdacia hodnota majetku obce v EUR	Celková posledná účtovná hodnota majetku v EUR k 31.12.2012
Dúbravica	389 812,86	178 342,63

Zdroj: Obec 2015

Hodnotenie doterajšieho rozvoja hlavne zo zameraním na integrovaný prístup, vrátane popisu využitia vonkajších zdrojov, napr. EU fondov, štátneho rozpočtu, súkromné zdroje a ďalších nástrojov

Využitie EÚ zdrojov: výborné, priemerné, slabé, žiadne

Využitie štátnych zdrojov: výborné, priemerné, slabé, žiadne

Využitie iných zdrojov: výborné, priemerné, slabé, žiadne

Využitie regionálnych zdrojov (BBSK a pod.): výborné, priemerné, slabé, žiadne

3.11. Realizovaný rozvoj

Realizované investície, projekty, aktivity hlavne zo zameraním na integrovaný prístup

Tabuľka č. 50: Realizované projekty v obci za posledných 5 rokov

Projekt:	Most pre peších z miestnej komunikácie na detské ihrisko cez potok
Podporil:	firma RAVEN
Rok:	2013
Rozpočet:	1400 €
Projekt:	Most „Lešť“
Podporil:	vlastné
Rok:	2014
Rozpočet:	1514 €
Projekt:	Rekonštrukcia strechy Kultúrneho domu
Podporil:	MF SR
Rok:	2015
Rozpočet:	16 369 €

Zdroj: Obec 2015

3.12. Finančná analýza

DOMÁCE ZDROJE		
Názov obce		Dúbravica
Zdroje	Rok	Štátne zdroje (z Ministerstva financií)
Podielové dane z daní právnických osôb	2012	
	2013	
	2014	
Podielové dane z daní fyzických osôb	2012	46.280,11
	2013	50.502,42
	2014	55.891,26
Cestná daň	2012	
	2013	
	2014	
Dotácia na samosprávne funkcie obcí	2012	346,00
	2013	704,59
	2014	128,04
Iné štátne zdroje (Štátne fondy, Pro Slovakia, POD...)	2012	188,00
	2013	85,00
	2014	0
Štátne zdroje spolu:	2012	46.814,11
	2013	51.292,01
	2014	56.019,30
Zdroje	Rok	
Daň z nehnuteľností fyzických osôb a právnických osôb	2012	5.024,54
	2013	5.032,07
	2014	5.038,12
Miestne poplatky (za smeti, alkohol, psy, verejné priestranstvá, znečistenie prostredia ...)	2012	4.691,60
	2013	4.587,22
	2014	4.370,49
Správne poplatky (vydávanie povolení, rozhodnutí, overovanie...)	2012	130,50
	2013	641,50
	2014	319,50
Zdroje z predaja a prenájmu	2012	1.557,96
	2013	3.473,96
	2014	4.023,96
Zdroje z podnikateľskej činnosti obce (z podnikov zab. obcou)	2012	
	2013	
	2014	
Obecné zdroje spolu:	2012	11.404,60
	2013	13.734,75
	2014	13.752,07
Zdroje	Rok	
Dary a sponzorstvá (Dar z SPP za plynofikáciu)	2012	
	2013	
	2014	
DOMÁCE ZDROJE SPOLU:	2012	11.404,60
	2013	13.734,75
	2014	13.752,07

Zdroj: Obec 2015

ZAHRANIČNÉ ZDROJE	
Obec	Dúbravica
Rok	<i>Tendre a výzvy</i>
2012	-
2013	-
2014	-
Rok	<i>Fondy EÚ</i>
2012	-
2013	-
2014	-
Rok	<i>Bilaterálna spolupráca</i>
2012	-
2013	-
2014	-
Rok	<i>Iné zahraničné zdroje</i>
2012	-
2013	-
2014	-
ZAHRANIČNÉ ZDROJE SPOLU:	
2012	-
2013	-
2014	-
ZDROJE POUŽITÉ NA ROZVOJ / z domácich a zahraničných zdrojov spolu / :	
2012	11.404,60
2013	13.734,75
2014	13.752,07

Zdroj: Obec 2015

4. SWOT ANALÝZY

4.1. SWOT – analýza vnútorná (s verejnosťou)

Dúbravica

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
- Ochranný les, chránené vtáčie územie - Krásna príroda, hubárska oblasť - Obec v peknom prostredí - Poloha k mestu a horám - Dopravné spojenie - Verejná sauna - Turistika, kino - Potok Zolnica – teplica, žije v ňom kôrovec - PD družstvo Poniky – ekologický chov - Včelárstvo 6 včelárov v obci - SHR – spoločnosť mimo obce – chov oviec a kráv - Chovatelia oviec v obci - Kaštieľ – zrúcanina - Umelecké diela (rozhľadňa - maľba 5 občianskych združení: Periférne centrál (kultúrne centrum bike village, Dúbraviciana – záchrana kaštieľa Futbalový klub - TJ Družstevník DHZ - Futbalové ihrisko, betónové ihrisko - Kostol sv. Žofie, zvonica, križová cesta (na skle maľované výjavy) 2 pohostinstvá, 2 obchody - Cukrárka, pekárňa, vysoký podiel živnostníkov - Výroba medovníkov, rezbár, husliar „dni obce“, MDD, Mikuláš, stolnotenisový turnaj - Silvestrovské posedenie, vianočná kapustnica - Rozvoz obedov pre starších - Cyklotrasy napojené na európsku sieť - Dom smútku, 2X cintorín, knižnica, priestor s internetom - Stolný tenis – turnaje pravidelne, hasičské súťaže – ženy, muži, seniori - Záujem o kúpu nehnuteľností je veľký - Ponuka kultúrnych podujatí v okolitých obciach - Aktivačné práce s dlhodobou nezamestnanými , zapojenie rómskej menšiny - Triedený odpad - geológia	- Chýba MŠ (zrušená v 2004) - Objekt bývalej škôlky nevyhovujúci - Osada „Lešť“ – rómske obyvateľstvo, problém s nezamestnanosťou a znečisťovaním vodného toku v obci - znečisťovanie potoka (rómska osada a stoka z Hrochote) - čierne skládky - Chýbajú protipovodňové systémy (2/3 potoka Zolná nie sú zregulované), potoky sa vyliievajú - Obec nemá pozemky na IBV a budovy na možný rozvoj - Najstarší vodovod v okrese BB, časté poruchy - Chýba kanalizácia a ČOV - Slabý mobilný signál, časť obce – zlý internetový signál - Chýba oplotenie ev. cintorína - Neupravené okolie Domu smútku - Nevysporiadané vlastníctvo k pozemkom - Vysoký výskyt medveďov, riziko pohybu vo voľnej prírode - Cesty v nevyhovujúcom stave, chýbajú chodníky - Chýba multifunkčné ihrisko, detské ihrisko - Nezrekonštruovaný kultúrny dom, a budova obecného úradu - Chýbajú orientačné tabule, hlavne návesti do obce - Chýba osвета a podpora predaja z dvora - Chýbajú ranné a nočné spoje - Chýba obecné centrum – priestranstvo - Chýbajú oddychové miesta pre cyklistov, turistov, ktorí cez obec len prejdú - Nedostatočné podmienky pre šport - Zastávky MHD treba obnoviť - Zánik kultúrnych tradícií - Nízky záujem obyvateľov o život v obci, ľudia sa nestretávajú, sú znechutení a uzavretí - Nedôvera v zmenu - Zanikli aleje stromov „mŕtva dedina“ - Zánik súkromných záhrad, ľudia už nepestujú v záhradách, zaniká hospodárenie s pôdou - Zanedbané lúky a pasienky - Nezáujem o spoluprácu zo strany väčších obcí v okolí - Chýba nová rozhlasová ústredňa - Chýba komunikácia so samosprávou

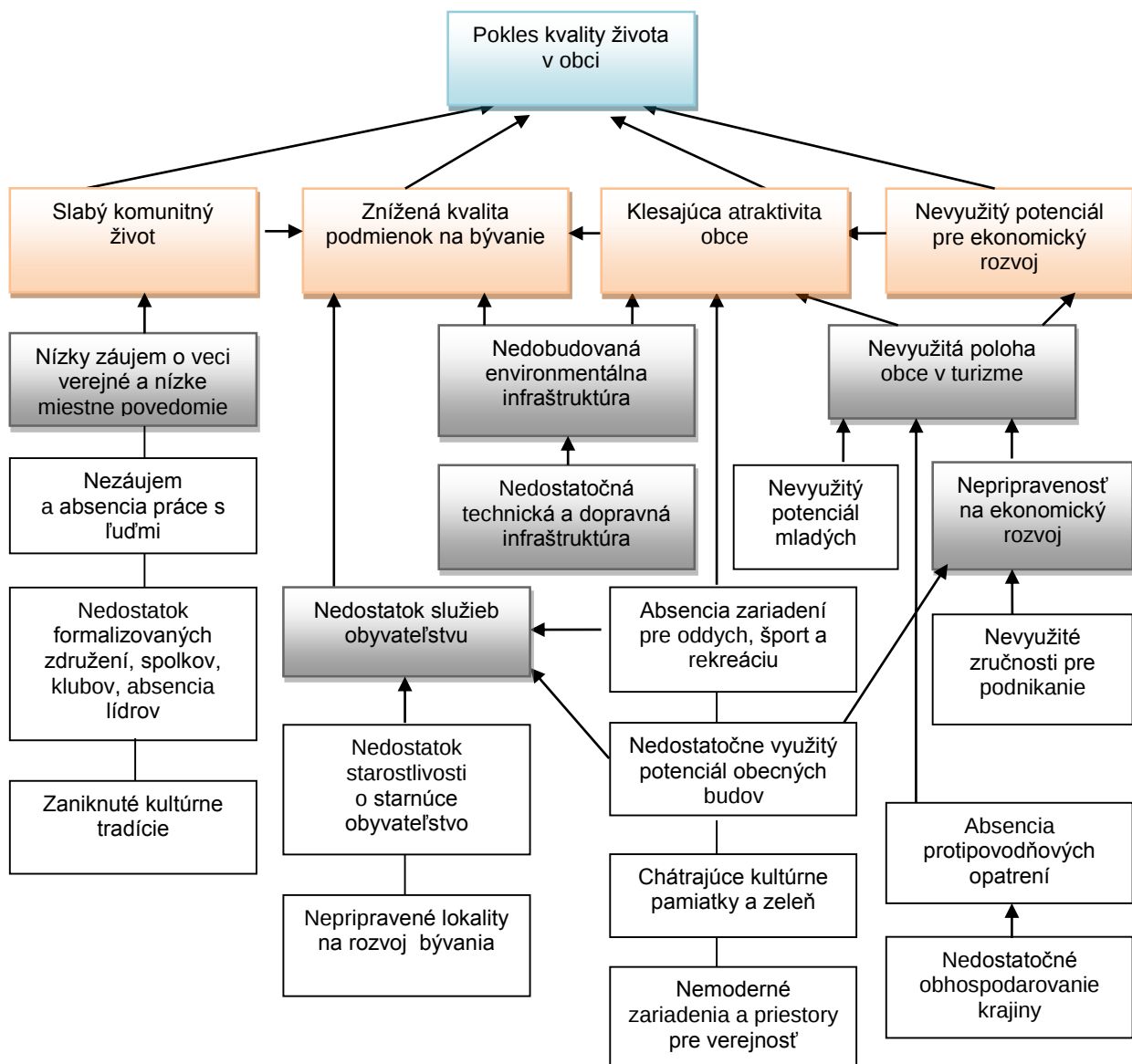
PRÍLEŽITOSTI	RIZIKÁ
• Posilňovňa pre mladých • Dobudovanie cyklotrás • Dobudovanie futbalového ihriska • Rekonštrukcia kaštieľa • Vybudovanie protipovodňového systému • Práca s ľuďmi • Obnova verejných priestranstiev	• Strata kaštieľa a kusu histórie • Ohrozenie geologickou ťažbou • Nárast populácie ťažko prispôsobivých obyvateľov • Zarastanie ornej pôdy • Zlá poľnohospodárska politika štátu Vízia: Sebestačná obec s mladými ľuďmi, kultúrna, lepšie vzťahy medzi ľuďmi, so záujmom o verejný život, rozvinutá s vybavenosťou, sebedomejšia, s rozvojom bývania

4.2. SWOT ANALÝZA vonkajšia (AUDIT zdrojov)

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• obec je členom Občianskeho združenia mikroregión Severné Podpoľanie • dopravné spojenie na Banskú Bystricu a na Zvolen • veľmi pekná poľnohospodárska krajina • historické korene v hospodárení s pôdou • bohatá lesná krajina • vyvážená krajinná štruktúra • prírodné zázemie pre rozvoj cest. ruchu, športových aktivít (letné – turistika, cykloturistika, detské programy a tábory), • kultúrne a historické zázemie v okolí • prísunom nových obyvateľov (väčšinou mladí ľudia) sa zvyšuje vzdelanostný potenciál v území a je predpoklad stále rastúceho záujmu o kvalitné obytné prostredie • krásna príroda • vysoký potenciál pre vidiecku turistiku • kvalitné zdroje pitnej vody	• dopravná dostupnosť cez viacej obcí po cestách II. triedy • nedostatočne využitý potenciál krajiny pre rekreáciu a turistiku • nedostatočné hospodárske využitie miestnych zdrojov • nedokončená environmentálna infraštruktúra (kanalizácia, ČOV) • chýba vopred stanovená koncepcia riešenia zelene v sídle • snaha napodobňovať mestský životný štýl vrátane charakteru stavieb a úpravy ich okolia • zastaralé verejné osvetlenie a miestny rozhlas • slabý signál internetu a mobilných sietí • nízka kvalita komunikácií III. Triedy a prístupových komunikácií • chýbajú umelecké remeslá vo väzbe na tradície ako aj kvalitný miestny folklór, obnova tradícií je možná • malá väzba na tradíciu a históriu obce, absencia múzeí o tradíciách a histórii obce • nízky záujem občanov o veci verejné • existujúce závady (vzdušné vedenia, stožiarové trafostanice, čierne skládky tuhého komunálneho odpadu) • nedostatočná vybavenosť, chýba jednotný informačný systém v rámci obce aj mikroregiónu • nedostatok stavebných pozemkov pre rozvoj bývania • nedostatočné podmienky pre aktivizáciu mladých ľudí • nízke investície do ľudí • chýba spolupráca obce a poľnohospodárskeho družstva v prospech rozvoja obce • hospodárenie v krajine je neuspokojivé napriek tomu, že existujú zmluvy s Agro Poniky o hospodárení s pôdou • absencia funkcie urbárov • absencia príjmov z pozemkov vo vlastníctve obyvateľov obce • nedostatok investorov • slabé environmentálne a podnikateľské povedomie

	• chýba produkt v cestovnom ruchu, „magnet“ pre návštevníkov z okolia
PRÍLEŽITOSTI	RIZIKÁ
• príprava obyvateľstva na rozvoj doplnkovej funkcie v cestovnom ruchu – budovanie atraktivít v prepojení na návštevnosť regiónu • práca s existujúcim obyvateľstvom v prospech rozvoja – imidž obce, atmosféra a genius loci (vzťah k miestu) • dobudovať služby obyvateľstvu a vytvoriť podmienky pre rozvoj remesiel a obnovenie hospodárenia • pripraviť komplexný produkt cestovného ruchu v spolupráci s obcami mikroregiónu • zamerať ponuku na segment najväčšej vekovej skupiny obyvateľstva SR vo veku 0-19 a 20-39 rokov • netradičné a extenzívne poľnohospodárstvo (pestovanie liečivých rastlín, malé agrofarmy..) • využiť tradície a znalosti predkov pri hospodárskom využití územia • lesné hospodárstvo a poľovníctvo • obnova tradičných remesiel • možnosti tradičnej letnej rekreácie spojenej s prírodnými, krajinárskymi a kultúrnymi hodnotami územia (auto-, cyklo-, pešia turistika, detská a poznávacia turistika, zber lesných plodov) • možnosti vidieckej rekreácie a agroturistiky • rozvíjať začaté aktivity (práca s obyvateľstvom, osвета, výchova) • povzbudiť obyvateľov k súťaživosti o kvalitné obytné prostredie (najkrajšie okno, najkrajšia predzáhradka) • pri výsadbách ovocných stromov sa vrátiť k vysokokmenným tvarom, ktoré vhodnejšie začlenia obec do okolia realizácia princípov permakultúry	• nezaradenie obce do atraktivít regiónu • zánik pamiatky kaštieľa pre nedostatok finančných zdrojov a nezáujmu „zvonku“ • nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj • ohrozenie rastúcou chudobou –celospoločenský problém • zvyšovanie nezamestnanosti • práca mimo obec – odliv financií • neochota a nepripravenosť ľudí podnikat' • neúnosný rozvoj motorovej dopravy a jeho tlak na prírodné a životné prostredie • nevyvážený rozvoj určitých aktivít v území na úkor iných (napr. nekontrolovateľný rozvoj výstavby versus rozvoj rekreácie). • absencia územného plánu • nespolupráca a nezáujem o veci verejné

5. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

6. HODNOTENIE

6.1. Hlavné smery rozvoja obce

(v širších súvislostiach)

POTENCIÁL OBCE PRE TRVALO UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ

Obec má vysoký potenciál pre hlavnú funkciu bývania a doplnkovú funkciu v rozvoji rekreácie a turizmu predovšetkým z hľadiska svojej polohy. Potenciálom je atraktívna a ekologicky čistá krajina, umožňujúca jej rekreačné využitie na báze sústredenej, ale aj rozptýlenej rekreácie a cestovného ruchu. Ďalším predpokladom rozvoja sú tradície lesohospodárske. Uvedené podnety vytvárajú silné predpoklady pre rozvoj služieb v turizme, cestovnom ruchu a rekreácii na regionálnej úrovni. Následne je očakávaný rozvoj bývania a občianskeho vybavenia.

Prírodné zdroje

- Atraktívne prírodné prostredie, s prírodou nepoznačenou priemyselnou výrobou dáva predpoklady na rozvoj všetkých foriem cestovného ruchu a turistiky. Banskú minulosť územia je možné využiť v rámci cestovného ruchu ako súčasť mikroregiónu.
- Menej vhodné podmienky pre intenzívnu poľnohospodársku výrobu dávajú predpoklady pre rozširovanie tradičného horského poľnohospodárstva (salašníctvo, chov koní, včelárstvo, ovocinárstvo, pestovanie liečivých rastlín ...), s čím súvisia možnosti využitia pre agroturistiku.
- Lesný pôdny fond poskytujúci drevnú surovinu na výroby z dreva, stavebný materiál a pre energetické využitie. Lesy s bohatým zastúpením lesnej zveri podmieňujú rozvoj poľovníctva.

Ľudský potenciál

- Nedostatočná komunikácia medzi obcami a nejasná rola obce v širšom území
- Aktivizácia obyvateľov a zvýšenie ich záujmu o veci verejné.
- Využitie zručností ľudí vo všetkých oblastiach poľnohospodárstva, v lesnom hospodárstve, v spracovaní drevnej suroviny a v remeselnej výrobe.
- Zaškolenie najmä mladých ľudí v poskytovaní služieb v cestovnom ruchu. Kvalitné a profesionálne služby sú základom úspechu v rozvoji všetkých druhov turizmu a rekreácie.
- Oživenie ľudových tradícií a zvyklostí, ktoré v uplynulých 50-tich rokoch takmer úplne zanikli, v objektoch ľudovej architektúry zriadenie expozícií ľudových tradícií, bývania a histórie jednotlivých obcí ale i mikroregiónu.
- Rozšírenie podnikateľských aktivít – v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, drevospracujúcich a potravinárskych remeslách, v tradičných ľudových remeslách, v službách pre rekreáciu a turizmus, v poľovníctve a doprave.
- Založenie, resp. obnovenie tradície trhov, jarmokov, kultúrnych festivalov a športových súťaží spoločne s obcami iných mikroregiónov, resp. udržanie a rozširovanie už existujúcich kultúrnych podujatí a aktivít.
- Vybudovanie cyklotrasy vedúcej všetkými atraktívnymi miestami mikroregiónu a spájajúcej všetky obce mikroregiónu.

VÝHODY A NEVÝHODY OBCE Z HĽADISKA POLOHY V REGIÓNE

1. VÝHODY Z HĽADISKA POLOHY:

Z hľadiska porovnania s obcami okresu Banská Bystrica komparatívnu výhodu v obci Dúbravica možno vidieť v polohe obce v hodnotnom krajinnom prostredí so zachovanou formou hospodárenia s pôdou v úzkom kontakte s prírodným prostredím. Obec má predpoklady pre poľnohospodársku výrobu a k nej doplnkové činnosti. V obci je pokojné a tiché prostredie pre bývanie a oddych. Obec sa nachádza v území s bohatými prírodnými hodnotami s predpokladmi rozvoja.

Ďalšou významnou komparatívnou výhodou je samotné budovanie Banskobystrického geoparku. Územie disponuje takým potenciálom, ktorý ho zvýhodňuje oproti ostatným územiám práve v existujúcej primárnej ponuke, ktorú územie partnerstva poskytuje.

Obec je prejazdná a priechodná v rámci mikroregiónu, čo zlepšuje dostupnosť do obce. Obec sa nachádza v území s bohatými prírodnými hodnotami s predpokladmi rozvoja.

- Územím prechádza horehronská rozvojová os druhého stupňa.
- Zvolenská kotlina je ťažiskovým dopravným priestorom, v ktorom sa križujú medzinárodné / celoštátne významné diaľkové ťahy v smere: západ - východ a sever – juh.
- V priestore Banská Bystrica – Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač).
- Poloha v spádovom území krajského mesta Banskej Bystrice s dostupnosťou nadštandardnej dopravnej infraštruktúry. Mestá Banská Bystrica, Brezno a Zvolen plnia pre záujmové územie funkciu sídiel s vyššou občianskou vybavenosťou a aj funkciu centier zamestnanosti.

- Územím prechádza železničná trať Banská Bystrica – Červená Skala – Margecany, prepájajúca ŽSR s európskou železničnou sieťou.
- Atraktívna krajina, vyvážená krajinná štruktúra, dramatický a zaujímavý reliéf.
- V území sa nachádzajú strediská cestovného ruchu nadregionálneho významu s perspektívami ďalšieho rozvoja.
- Unikátne kultúrne – historické zázemie v mikroregióne.
- Obec je členom Občianskeho združenia Mikroregión Severné Podpoľanie
- Obec sa nachádza v zaujímavom prírodnom prostredí s množstvom chránených území- CHKO Poľana biosférická rezervácia.
- Významné kúpeľníctvo a zázemie zdravotnej a kúpeľnej turistiky v neďalekom okolí mikroregiónu (Sliač, Kováčová, Sielnica, Brusno).

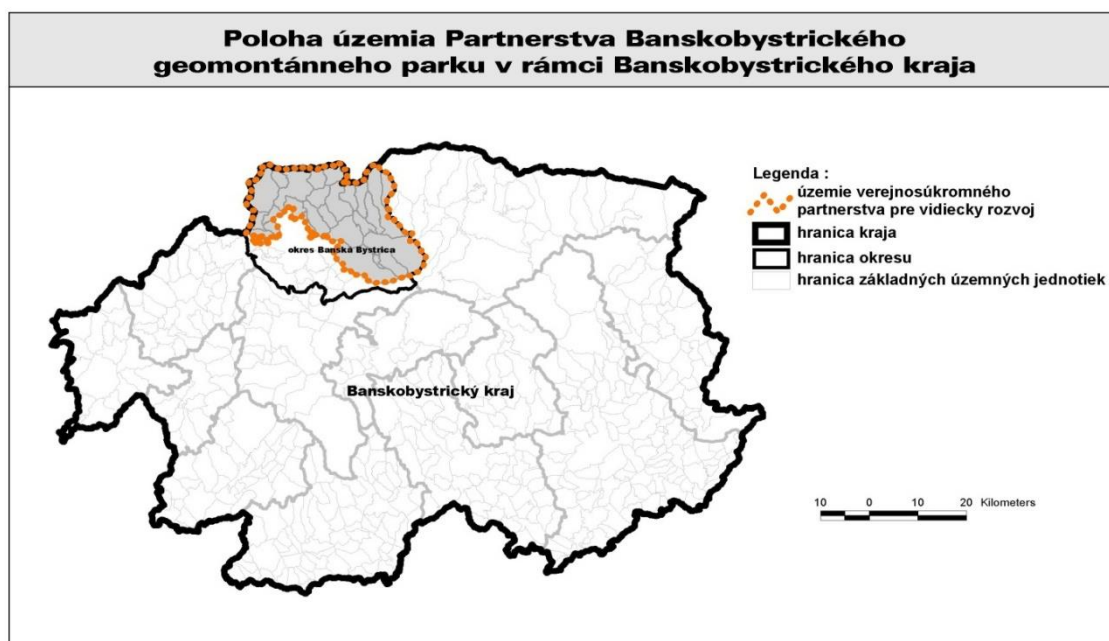
Miestni obyvatelia vidia z hľadiska polohy a lokality obce:

VÝHODY: Poloha obce Dúbravica je v nádhernom prírodnom horskom prostredí bohatom na lesné plody. Územie obce je obľúbeným turistickým aj cykloturistickým cieľom v regióne Podpoľania.

- Poloha obce v blízkosti mesta Banská Bystrica a Zvolen
- Dostupnosť za prácou do miest Banská Bystrica a Zvolen je priaznivá

Obec je členom Mikroregiónu Severné Podpoľanie. Združenie vzniklo v roku 1995 za účelom rozvoja obcí, regiónu a cestovného ruchu. **Rozvoj mikroregiónu je podmienený priestorovo aj funkčne vyváženým rozvojom všetkých obcí nachádzajúcich sa v tomto priestore vrátane obce Dúbravica.**

Obec je členom verejno-súkromného partnerstva Banskobystrický geomontánný park, v rámci ktorého realizuje aj regionálny rozvoj prístupom LEADER .

2.NEVÝHODY Z HL'ADISKA POLOHY:

- Prístupová komunikácia tj. štátna cesta od Banskej Bystrice do obce je v havarijnom stave
- Poloha územia v blízkosti mesta Banská Bystrica a Zvolen eliminuje záujem obyvateľov o vnútorný spoločenský život v území
- Dostupnosť za prácou, kultúrou a oddychom je ďaleká a po nedostatočných prístupových komunikáciách
- Čierne skládky, obec je prejazdná, odpad priniesú aj ľudia mimo obce
- Výrazné vplyvy mestského spôsobu života s negatívnym dopadom na vidiecky život

Miestni obyvatelia vidia z hľadiska polohy a lokality obce

NEVÝHODY:

- Dochádzka za prácou až 18 km do Banskej Bystrice
- Poloha obce medzi dvoma väčšími obcami, čím sa stala v službách odkázaná na spoluprácu, ktorá je neuspokojivá

Odstránenie nedostatkov, ktoré brzdia rozvoj mikroregiónu

- Vybudovanie chýbajúcej technickej infraštruktúry v čo najkratšom čase. Využiť k tomu všetky dostupné možnosti získavania finančných prostriedkov z podporných zdrojov
- Zabezpečenie protipovodňovej ochrany územia.
- Rozšírenie siete zariadení sociálnej infraštruktúry o zložky, ktoré obohatia ponuku pre obyvateľov i návštevníkov.
- Vytvorenie nových pracovných príležitostí, ktoré pozdvihnú ekonomickú silu mikroregiónu, čo sa následne prejaví v priaznivejšom demografickom vývoji obcí, rozvoji sociálnej infraštruktúry obcí, v lepšej údržbe domového fondu i verejných priestranstiev.
- Vybudovanie ubytovacích a stravovacích kapacít, predovšetkým s využitím existujúcich objektov po ich rekonštrukcii. Systém založiť na malokapacitnom rodinnom a penziónovom spôsobe ubytovania a stravovania.
- Vybudovanie nových turistických a cykloturistických trás, odpočinkových, vyhliadkových a orientačných miest pre turistov.
- Vybudovanie cieľového miesta – vhodný „magnet“ pre návštevníkov (podujatie, produkt, atrakcia a pod.)
- Zvýšenie osvedy obyvateľstva prostredníctvom miestnych novín a informačných tabúl a zlepšenie informovanosti.

Identifikované problémy z hľadiska širších vzťahov:

- nejasné smerovanie obce a stagnujúci rozvoj
- nekoordinovaný rozvoj obce s mikroregiónom
- nedostatočná ekonomická stabilita
- nízka aktivita verejnosti na prospechu a rozvoji obce
- slabá podpora verejnoprospešných a ekonomických aktivít
- izolovaný rozvoj podnikania, nezáujem o spoluprácu s obcou a nezainteresovanosť na jej prospechu
- nedostatočné profesionálne zázemie pre zabezpečovanie rozvoja (životné prostredie, miestny rozvoj a iné)- obmedzený výkon samosprávy
- znehodnocované krajinné prostredie turizmom
- absencia oddychových a rekreačných podmienok
- nedostatočné príjmy do obecného rozpočtu

Príčiny:

vnútorné

- nedostatok spolupráce medzi obcami, absentujú spoločné investície obcí, regulovaný cestovný ruch, účinná ochrana ŽP, spoločná sociálna politika, spoločný manažment a vyhľadávanie podporných zdrojov
- slabá spolupráca s podnikateľskou a občianskou verejnosťou
- nedôvera a nezáujem občanov, nízka angažovanosť občanov na veciach verejných a rozvoji obce
- nedostatočné malé a stredné podnikanie a malá ponuka služieb
- nedostatočné využitie existujúcich zdrojov, prírodných, ľudských
- zastaraná technická vybavenosť a absencia environmentálnej vybavenosti
- nízka informovanosť verejnosti

vonkajšie

- nedostatok finančných prostriedkov a existenčné problémy, dopady hospodárskej (finančnej) krízy
- podnikatelia sú ekonomicky nezávislí na rozhodnutiach obce a jej profitu (daňová politika)
- nízka podpora zo strany štátu, nedostatok podporných programov pre rozvoj a ťažký prístup k podpore
- tlak investícií zvonku na úkor domáceho prostredia (kto má peniaze ovplyvňuje rozhodovanie)
- nepriaznivé podnikateľské prostredie malému a strednému podnikaniu

STRATEGICKÁ A PROGRAMOVÁ ČASŤ

Strategická a Programová časť obsahuje :

1. zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
2. inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
3. finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
4. systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,
5. časový harmonogram realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2 zák. č. 539/2008 Z.z. a zák. č. 309/2014 Z. z.

Vízia (dlhodobá):

**Sebestačná obec s mladými ľuďmi, kultúrna, lepšie vzťahy medzi ľuďmi, so záujmom o verejný život, rozvinutá s vybavenosťou, sebavedomejšia, s rozvojom bývania .
Nie extenzívny rozvoj, len vylepšenie súčasného stavu života v obci.**

Citácia zo stretnutia 18.5.2015

Vízia s dlhodobým časovým horizontom má charakter želania obyvateľov a aktérov obce. Počas uplynulého obdobia v rozvoji obce nedošlo k takým celospoločenským zmenám a lokálnym zmenám, že by to vyvolalo zvlášť závažný obrat v smerovaní rozvoja oproti rokom 2007-2013. Počas obdobia realizácie programu rozvoja do roku 2013 neprešla obec takou výraznou zmenou, ktorá by ovplyvnila základné smerovanie rozvoja obce aj v budúcom období do roku 2022.

Programovanie a tvorba strategických cieľov.

Strategický cieľ 2016 – 2022

Dobudovaním technických a environmentálnych podmienok vytvoriť lepšie prostredie pre bývanie, oddych a rekreáciu, obnovou a modernizáciou obce a zlepšením spolupráce dosiahnuť vyšší štandard bývania a pobytu v Dúbravici.

PRIORITY:

1. Bývanie, služby obyvateľstvu a životné prostredie
2. Rekreácia a cestovný ruch
3. Spolkový život a rozvoj ľudí

Špecifické ciele a opatrenia

číslo	Špecifický cieľ	
	č.	Opatrenie
1	Dobudovanie a modernizácia základných služieb obyvateľstvu a zlepšenie kvality životného prostredia	
	1	Zlepšiť podmienky pre bývanie a služby obyvateľstvu
	2	Obnovovať dedinu, zlepšiť a udržiavať kvalitu krajiny a stav životného prostredia
2	Obnova hospodárskych činností a lepšie využitie miestnych zdrojov v turizme	
	1	Zlepšiť podmienky pre voľný čas, oddych a cestovný ruch a zvýšiť schopnosť obyvateľov uplatniť sa na trhu práce
	2	Budovať podnikateľské prostredie v službách cestovného ruchu, remeslách a iných hospodárskych činnostiach
3	Realizácia investícií do ľudí v záujme budovania komunitného života v obci a budovanie regionálnej spolupráce	
	1	Aktivizovať obyvateľov pre budovanie miestnej komunity, zvýšiť miestne povedomie a budovať regionálne partnerstvá

STRATEGICKÝ CIEĽ	Dobudovaním technických a environmentálnych podmienok vytvoriť lepšie prostredie pre bývanie, oddych a rekreáciu, obnovou a modernizáciou obce a zlepšením spolupráce dosiahnuť vyšší štandard bývania a pobytu v Dúbravici.
PRIORITA	BÝVANIE A SLUŽBY OBYVATEĽSTVU
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1. Dobudovanie a modernizácia základných služieb obyvateľstvu a zlepšenie kvality životného prostredia
OPATRENIE	1.1. Zlepšiť podmienky pre bývanie a služby obyvateľstvu
	1. zlepšenie základných služieb a malej infraštruktúry a prístupu k miestnym službám 2. modernizácia infraštruktúry efektívnej verejnej správy a dovybavenie infraštruktúry pre poskytovanie služieb obyvateľstvu 3. zavádzanie elektronizácie do verejného života obce (samospráva, knižnica, archív atď.) 4. zavádzanie inovatívneho prístupu rozvoja vidieckej obce s využitím miestneho potenciálu územia a endogénnych zdrojov „zdola nahor“ 5. budovanie efektívnej verejnej správy optimalizáciou procesov a organizácie, bojom proti korupcii a efektívnou správou daní 6. rozšírenie prístupnosti, využívania a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT) - aktivity na zlepšenie signálu mobilných operátorov a prístupu k internetu 7. vybudovanie informačného systému v obci a informačné miesto (tabule, terminál, predaj a iné) 8. zriadenie miestneho múzea (pamätná izba, múzeum v kaštieli) a obnova tradícií a zvykov 9. aktualizácia a modernizácia web stránky obce 10. dobudovanie centrálnej časti obce ako miesta pre umiestnenie malých služieb (krčma, letné terasy, služby malých remesiel, a pod.) 11. budovanie prístupovej a rekonštrukcie miestnej dopravnej infraštruktúry – (štátne komunikácie, miestne komunikácie, úseky Poniky- Dúbravica, Čerín Čačín - Dúbravica, oporné múry, odvodnenie, spevnenie a pod) 12. vypracovanie územného plánu obce 13. vybudovanie nových parkovacích miest a dobudovanie odstavných plôch a zariadení pre vozidlá 14. budovanie a rekonštrukcia rozvodov elektrického vedenia, miestneho rozhlasu, verejného osvetlenia a technických zariadení (rozšírenie a modernizácia verej. osvetlenia, rekonštrukcia verej. rozhlasu, zvýšenie kapacity, káblovanie do zeme, rekonštrukcie zdrojov dopravného značenie atď.) 15. výstavba nových bytových domov pre mladé rodiny a nájomných bytov 16. podpora zvyšovania štandardu bývania v porovnaní z EÚ štandardami 17. dobudovanie zariadení pre odkázaných a sociálne slabších spoluobčanov vrátane zdravotníckych zariadení s bezbariérovými vstupmi (dom sociálnych služieb, klub pre dôchodcov, opatrovateľská služba, sociálne byty, vývarovne, denný stacionár, a iné) 18. zavádzanie alternatívnych foriem adaptability a starostlivosti o starších a sociálne slabších obyvateľov

AKTIVITY/PROJEKTY	19. aktivity na zlepšenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti s prioritným využitím existujúcich objektov (dobrovoľná sociálna a zdravotnícka pomoc, starostlivosť o deti a matky s deťmi, opatrovateľstvo, charita, rozvoz stravy, pomoc starším a imobilným obyvateľom, aktivity pre mobilnú pomoc lekára poradenstvo a iné) 20. budovanie a modernizácia zariadení základnej vybavenosti a dobudovanie existujúcich zariadení vybavenosti pre obyvateľov (cintorín, spevnenia, oporné múry a pod.) 21. zavádzanie bezbariérových prístupov do verejných objektov a objektov verejných služieb 22. budovanie a modernizácia mimoškolských zariadení pre deti školského a predškolského veku (zriadenie školského klubu detí pre záujmové činnosti a centrá voľného času) 23. budovanie zariadení pre verejnosť na podporu zachovania kvality verejného života (vybudovanie parku, iné kultúrne stánky, klubové priestory napr. a pod.) 24. budovanie a rekonštrukcie objektov pre združovanie záujmových skupín, klubovne, herne a pod. 25. budovanie a rekonštrukcie zariadení pre šport a oddych (výstavba multifunkčného ihriska, areál telovýchovnej jednoty, šatne, lavičky, detské ihriská, ihriská, prístrešky, telocvične, tribúna, odvodnenia a pod.) 26. modernizácia vybavenia obecných zariadení (kult. dom, knižnica, klubové miestnosti, a pod.) 27. podpora uplatňovania oživenia miestnej kultúry zriadením špecifických služieb (tradičná kuchyňa, zriadenie tvorivých dielní apod.) 28. zlepšenie podmienok pre požiarnu bezpečnosť 29. zvyšovanie bezpečnosti a ochrana majetku obyvateľov a znižovanie kriminality (kamerový systém a iné)
OPRÁVNENOSŤ	<i>obec, subjekty podnikajúce v službách verejnosti, , charite, kultúre, vzdelávaní, športe a sociálnych službách, vlastníci pozemkov a objektov,</i>
ODÔVODNENIE	V obci Dúbravica je v horizonte rokov 1970 – 2013 preukázateľný mierny nárast počtu obyvateľov. Podľa súčasných trendov možno očakávať stabilizáciu až mierny nárast obyvateľstva ale postupnú priaznivú zmenu indexu vitality z dôvodu zvýšenia podielu mladšieho obyvateľstva a prisťahovalectvo dôchodcov z miest (vzhľadom na pokojnejšie a lacnejšie životné podmienky). Veková štruktúra obyvateľstva je mierne priaznivá, až 48% je v produktívnom veku. Z dlhodobého vývojového hľadiska by sa mal zvyšovať počet obyvateľov v predproduktívnom veku. Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra výrazne negatívny pomer. Vývoj Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, ako aj počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Do obce začínajú prichádzať obyvatelia mesta so záujmom o výstavbu resp. rekonštrukciu pôvodných domov za účelom bývania s cieľom využívať pokojné „dedinské“ prostredie pre život. K tomu je nevyhnutné dobudovanie základnej infraštruktúry, príprava pozemkov a vysporiadanie majetko-právnych vzťahov, komunikácie siete atď. Obec však nemá územný plán, ktorý by riešil otvorenie nových rozvojových lokalít na bývanie. Orientuje sa viac na obývanie existujúcich domov a bytov s cieľom obnovy a rekonštrukcie súčasného stavebného potenciálu viac ako do nových lokalít pre bývanie. V rámci

	zámerov udržania počtu obyvateľov je nutné dobudovanie niektorých základných služieb obyvateľstvu na dostatočnú úroveň. Občianske vybavenie druhovosťou nevyhovuje. Mesto Ban. Bystrica plní pre obec funkciu sídla s vyššou občianskou vybavenosťou. Obyvatelia využívajú zdravotnícke a sociálne služby v mestách BB a Poniky., kde je aj Materská a Základná škola I. a II. stupeň pre deti z obce a okolia. Je nevyhnutná rekonštrukcia budovy Obecného úradu a kultúrneho domu, ako aj budovy bývalej MŠ.. Riešenie sociálnych služieb a spolkový život v obci si vyžiada nové priestory pre občianske aktivity tzv. klubový resp. spolkový dom. Stav technickej a dopravnej infraštruktúry v obci je neuspokojivý. Miestne komunikácie boli vybudované cca pred 25 –30 rokmi, čo poukazuje technologický postup výstavby. Poškodenie štátnej komunikácie je zapríčinené dlhodobým opotrebovaním a možno ho kvalifikovať ako havarijný stav. Pre ďalší rozvoj obce je nevyhnutné dobudovať a rekonštruovať technickú infraštruktúru a riešiť stav dopravnej infraštruktúry (verejné osvetlenie, miestny rozhlas, miestne komunikácie a iné). Existujúci systém v zásobovaní elektrickou energiou je len čiastočne vyhovujúci. Dopravná dostupnosť obce k mestu je veľmi dobrá. V obci je výrazný nedostatok komunikácií a priestorov vymedzených len pre peších resp. cyklistov. Možno konštatovať, že obecné budovy a objekty je potrebné rekonštruovať a u niektorých navrhnúť zmenu využitia pre potreby obyvateľov obce. Stavebnotechnický stav je čiastočne vyhovujúci avšak chýba riešenie zníženia energetickej náročnosti budov zateplením, výmenou okien. Nedobudované sú aj vnútorné priestory a chýba dostatočné vybavenie. Okrem rekonštrukcie a obnovy budov si investície vyžadujú aj verejné priestranstvá pri budovách aj mimo nich. Dominantou bol a naďalej ostáva kaštieľ v centre obce, ktorý je v havarijnom stav.
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet pripravených lokalít pre rozvoj obce - počet nových bytových jednotiek pre mladé rodiny - počet vybudovaných zariadení základnej vybavenosti - počet prisťahovaných mladých rodín - počet verejne dostupných internetových bodov v obci - počet elektronických programov v obci - obyvateľov - počet nových plôch a vybudovaných zariadení športu a rekreácie - počet vybudovaných sociálnych a kultúrnych zariadení - počet zariadení sociálnej starostlivosti (stravovanie, ubytovanie, charita,) - počet modernizovaných obecných budov a objektov - počet pripravených stavebných pozemkov pre bývanie - počet nových bytových domov - počet nových bytových jednotiek - počet vybudovaných zariadení vybavenosti pre obyvateľov - počet dobrovoľníkov v dobrovoľnej sociálnej a zdravotníckej pomoci, - počet modernizovaných zariadení občianskej vybavenosti - počet nových verejných služieb obyvateľstvu (vrátane zdravotníckej pomoci a pomoci sociálne slabším) - počet nových verejných bezbariérových vstupov - počet km nových alt. obnovených prístupových komunikácií

	- počet km vybudovaných, obnovených chodníkov pre peších - počet m² vybudovaných odstavných plôch - počet rekonštruovaných premostení - počet m rekonštruovaných miestnych komunikácií - počet m podzemného elektrického vedenia - počet domácností pripojených na internet - počet bodov prístupných k verejnému internetu - dĺžka obnovených , rekonštruovaných sietí technickej infraštruktúry - počet km rekonštruovaného rozhlasového vedenia - počet rekonštruovaného verejného osvetlenia - počet web stránok zameraných na informovanie obyvateľstva
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Dobudované služby obyvateľstvu vrátane dopravnej a technickej infraštruktúry, atraktívne bývanie.
ODHADOVANÉ DOPADY	Stabilizácia až nárast počtu obyvateľov
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV DO ROKU 2019 V EURO	694 000

STRATEGICKÝ CIEĽ	Dobudovaním technických a environmentálnych podmienok vytvoriť lepšie prostredie pre bývanie, oddych a rekreáciu, obnovou a modernizáciou obce a zlepšením spolupráce dosiahnuť vyšší štandard bývania a pobytu v Dúbravici.
PRIORITA	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1. Dobudovanie a modernizácia služieb obyvateľstvu a udržanie kvality životného prostredia
OPATRENIE	1.2. Obnovovať dedinu, zlepšiť a udržiavať kvalitu krajiny a stav životného prostredia
	1. realizácia obnovy obce v duchu Programu obnovy dediny 2. aktivity na záchranu architektonických hodnôt a obnovu ulice a verejných priestorov (projekt obnovy dediny, architektonické a urbanistické štúdie, design vidieckeho priestoru, odkúpenie domov s ponukou bývania a pod.)- 3. zachovávanie tradičného obrazu dediny (význam podhorského turistického miesta, tradičný obraz typickej cestnej zástavby, pôvodná architektúra, krajina, pôvodná zeleň apod.) 4. obnova stavebného potenciálu obce a podpora multifunkčného využitia obecného nehnuteľného majetku (znižovanie energetickej náročnosti súkromných a verejných budov, strešné konštrukcie, fasády, technické zariadenia budov a iné)- (obecný úrad, KD a bývalá MŠ, požiarna zbrojnica) 5. obnova kultúrnych a prírodných pamiatok, obnova architektonických, technických pamiatok, pamätihodností obce a iných objektov s miestnou kultúrnou hodnotou (zvyšovanie a udržanie historickej hodnoty objektov-kaštieľ, kostol, zvonice, atď.) 6. príprava architektonických riešení verejných priestranstiev, drobná architektúra oddychových zón

AKTIVITY/PROJEKTY

7. obnova, rekonštrukcia, úprava, údržba a budovanie verejných priestranstiev (oporný múr, terénne úpravy, detské ihriská, oddychové zóny s lavičkami, zeleň, cintoríny, oplotenia, spoločenské a kultúrne priestory, pietne miesta a pod.) obnova ulíc a fasád, skrášlenie verejných priestorov – pri zvonici, pri obecnom úrade, v parku –detské ihrisko
8. aktivity na odstránenie objektov znehodnocujúcich prostredie
9. obnova a rekonštrukcia zelených plôch a objektov v cestovnom ruchu (na Kavýli)
10. ochrana prírodných zdrojov a hodnôt a budovanie ekologickej stability vrátane spodných vôd
11. obnova a údržba krajiny a ekologickej stability, (eliminácie erózie a zosuvy pôdy, úpravy a regulácie v krajine, vodné toky, rekultivácie, odstraňovanie neregistrovaných skládok TKO, ozdravenie sídelnej a krajinnej zelene, pozemkové úpravy, revitalizácie krajiny, obnova lúčnych, obnova a údržba lesných komunikácií, obnova lesa prirodzeným omladením lesných plôch a pod.)
12. obnova a následná starostlivosť o prírodné lokality, (ekosystémy, biotopy, korytá potokov, prameňov a minerálnych prameňov, odpočívadlá, chodníky, apod.)
13. obnova zelene a budovanie parkov (park–detské ihrisko, okolo budovy bývalej MŠ, ihrisko oproti kostolu)
14. budovanie a zavádzanie technológií vykurovania a výroby elektrickej energie šetriacich životné prostredie (solárna energia, spaľovne drevných štiepkov, veterné elektrárne, stimuly, informácie, osvetla a pod.)
15. aktivity na podporu zavádzania „čistej“ a neškodnej (na životné prostredie) výroby (programy podpory a stimulácie, apod.)
16. budovanie environmentálnej infraštruktúry (dobudovania verejnej kanalizácie, verejné a domové ČOV, atď.)
17. rekonštrukcia a modernizácia existujúcej technickej environmentálnej infraštruktúry (rekonštrukcia vodovodu a pod.)
18. eliminácia dopadov na životné prostredie v dôsledku znečisťovania ovzdušia vykurovaním a spaľovaním odpadu lokálnymi zdrojmi
19. eliminácia dopadov na životné prostredie v dôsledku znečisťovania povrchových zdrojov vody (rekonštrukcia vodojemu, znečistenie kalamiťami)
20. aktivity zamerané na protipovodňové opatrenia, regulácie vodných tokov s efektom udržania vody v mieste (úpravy a regulácie potokov a vodných tokov, riešenie odvodnenia z miestnych spevnených komunikácií - rigoly, priekopy atď.) –potok Zolná a Zolnica
21. aktivity v teréne zamerané na ochranu prírody a krajiny (budovanie vzťahu k prírode, čistenie, kontrola a pod.)
22. zlepšenie stavu a efektivity likvidácie tuhého komunálneho odpadu a separovaného zberu odpadu z domácností a verejných objektov (zberný dvor, malé kompostárne, recyklácia separovaného odpadu, spaľovne a iné)
23. aktivity zamerané na zamedzenie a likvidáciu „čiernych“ skládok (prevencia, kampaň, zberne, uskladňovanie a recyklácia triedeného odpadu a pod., atď.),
24. zavádzanie využívania alternatívnych zdrojov energie (BIOMASA, BIOPLYN, solárna energia, atď.)
25. zavádzanie alternatívnych foriem čistenia odpadových vôd (malé domové a skupinové ČOV a pod)

	26.aktivity monitoringu a verejnej kontroly životného prostredia a bezpečnosti 27.aktivity zamerané na osvetu a výchovu obyvateľstva v oblasti starostlivosti o krajinu a životné prostredie(prednášky, semináre, letáky ...) 28.aktivity zamerané na zvýšenie environmentálneho povedomia detí a mládeže (likvidácia odpadu a triedený zber v domácnostiach, vypaľovanie tráv, likvidácia odpadov v záhradách, údržba uličných fasád, oplotení a pod.) 29.aktivity zamerané na budovanie vzťahu turistov a obyvateľstva k prírodným hodnotám a ochrane prírody (ekologická výchova, alternatívne zdroje energie, príroda, vzhľad a čistota obce, školy v prírode, letné školy a pod.)
OPRÁVNENOSŤ	<i>Obec, inštitúcie a organizácie a miestne iniciatívy v životnom prostredí, vlastníci pozemkov, podnikatelia hospodáriaci s pôdou, užívatelia pôdy, urbárske a pozemkové spoločenstvo, Lesy SR, vlastníci nehnuteľností</i>
ODÔVODNENIE	Aby bol rozvoj obce trvalo – udržateľný má veľký význam pre návštevníkov ako aj pre samotných občanov starostlivosť o vzhľad obce, zachovanie kvalitného životného prostredia a rešpektovanie únosných limitov zaťaženia územia obce vrátane krajinného prostredia okolo nej. Podstatou skvalitnenia životného prostredia je skvalitnenie vzhľadu obce, verejných priestranstiev a súkromných priestorov, aby sa stali príťažlivými pre obyvateľov a návštevníkov obce. Prostredie obce potrebuje zvýšenú starostlivosť v oblasti úprav verejných priestranstiev, budovania oddychových zón a starostlivosti o zeleň a znižovania energetickej náročnosti budov. Obec sa nachádza v hodnotnom prírodnom prostredí s nádherným vzhľadom krajiny. Je potrebné zvýšiť starostlivosť nielen o zložky životného prostredia ale aj zabezpečiť komplexnú starostlivosť o krajinu ako celok. Stav environmentálnej infraštruktúry je neuspokojivý z dôvodu absencie odvedenia odpadových vôd a čistenia odpadových vôd. Chýba splašková kanalizácia, čo spôsobuje znečisťovanie miestnych tokov a životného prostredia. Veľký význam má aj miestne povedomie o životnom prostredí. Odpadové hospodárstvo je riešené dostatočne, je zavedený separovaný zber a zber TKO vrátane individuálneho kompostovania. Prevažujúci spôsob vykurovania obcí je lokálne na tuhé palivo a v menšej miere na elektrické. Obec má vysoký potenciál vo využívaní ďalších obnoviteľných zdrojov energie ako napr. biomasa drevo, bioplyn, slnečné systémy a pod., ktoré sú riešením aj pre problémy s neobhospodarovanými TTP a drevným odpadom z lesných ekosystémov. Spôsob hospodárenia v krajine je problematický najmä z dvoch protichodných dôvodov – prílišná exploatacia a nevyužívanie. Oba spôsoby vedú k znižovaniu biodiverzity. Nevyužívanie horšie dostupných častí krajiny je predovšetkým problémom trvalých trávnatých porastov. Lesy mimo lesných pozemkov sa postupne formujú najmä na nevyužívaných trvalých trávnatých porastoch zarastaním drevinami. Udržaním trávnych porastov pre aktívne využívanie ako pasienkov je možné aj udržanie kvality krajiny.
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet plánov, štúdií a projektov obnovy dediny a krajiny - počet zrekonštruovaných obecných budov a budov s multifunkčným využitím

	- počet obnovených kultúrnych a prírodných pamiatok - počet obnovených architektonických a technických pamiatok - počet obnovených stavieb, diel a úprav pre zvýšenie príjmov z podnikania (obnova verejných priestranstiev, objektov, zelených plôch, drobnej architektúry a uplatnenie vhodných prvkov architektúry do obnovy stavieb a do novostavieb) - počet pripravených architektonických riešení verejných priestranstiev - počet m2 nových resp. obnovených plôch verejných priestranstiev - počet nových resp. obnovených stavieb, diel a úprav objektov - počet obnovených obecných objektov - počet obnovených kultúrnych zariadení - počet asanovaných objektov - počet obnovených obytných objektov - počet domácností zapojených do separovaného zberu - počet zariadení na výrobu energie - rozsah vybudovanej kanalizácie – dĺžky rozvodov - dĺžka obnovených vodných tokov - počet materiálov pre propagáciu a osvetu - rozsah zásahov ochrany v prírode - počet vybudovaných oddychových miest - počet aktivít zameraných na zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva - zlepšenie hodnôt kvality zložiek životného prostredia - počet zapojených domácností do separovaného zberu - rozsah ušetrených zdrojov na zber tuhého komunálneho odpadu - počet zberných nádob - počet zlikvidovaných skládok TKO - počet zriadených plôch pre odpadové hospodárstvo - počet realizovaných zariadení čistenia odpadových vôd ČOV (obecné, domové a skupinové) - počet zariadení na výrobu energie - počet realizovaných krajinnoekologických opatrení - počet jednotiek dĺžky protipovodňových úprav - počet jednotiek plochy rekultivácií - počet km vybudovanej kanalizácie - počet napojených domácností na ČOV - počet km zrekonštruovaného a novo - vybudovaného vodovodného potrubia - počet prednášok, seminárov a podujatí zameraných na životné prostredie a starostlivosť o krajinu - počet programov, súťaží a pozitívnych príkladov v obnove objektov
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Zlepšené životné prostredie obce, využitý stavebný potenciál, znížené energetické zaťaženie budov, a obnovená krajina. Dobudovaná environmentálna infraštruktúra a environmentálne povedomie.
ODHADOVANÉ DOPADY	Príťažlivá a upravená obec s kvalitným životným prostredím
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV DO ROKU 2019 V EURO	852 000

STRATEGICKÝ CIEĽ	Dobudovaním technických a environmentálnych podmienok vytvoriť lepšie prostredie pre bývanie, oddych a rekreáciu, obnovou a modernizáciou obce a zlepšením spolupráce dosiahnuť vyšší štandard bývania a pobytu v Dúbravici.
PRIORITA	EKONOMICKÝ ROZVOJ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Obnova hospodárskych činností a lepšie využitie miestnych zdrojov v turizme
OPATRENIE	2.1. Zlepšiť podmienky pre voľný čas, oddych a cestovný ruch a zvýšiť schopnosť obyvateľov uplatniť sa na trhu práce
	1. komunikácia a spolupráca s podnikateľským prostredím a pomoc na začatie podnikania pre mladých podnikateľov a farmárov 2. podpora začínajúcich podnikateľov v malom a strednom podnikaní 3. aktivity zamerané na zvyšovanie kvalifikácie, zručností obyvateľstva obce a rekvalifikáciu pracovnej sily (vzdelávacie, rekvalifikačné a motivačné programy atď.), 4. vzdelávanie pre účely zvyšovania kvalifikácie v hospodárskych činnostiach a kvalifikácie pracovných síl pre lepšie uplatnenie sa na trhu práce (remeslá, jazyková zdatnosť, ako poskytovať dobré služby, programy ako podnikať, aktuálne programy podpory podnikania, informatika, internet, legislatíva, účtovníctvo, daňové povinnosti, a pod.) 5. uplatnenie aktívnej politiky trhu práce s cieľom podpory vlastných podnikateľov v obci (príprava a uplatnenie vlastnej kvalifikovanej pracovnej sily) 6. aktivity na podporu spolupráce podnikateľ a obec, podnikateľ - mikroregión (tvorba spoločnej politiky rozvoja, zvýhodnenie služieb, zamestnanosť obyvateľov a pod.) 7. aktivity pre zvýšenie zamestnanosti a sociálnu inklúziu znevýhodnených a sociálne slabších skupín obyvateľstva 8. územná príprava rozvojových lokalít pre rekreáciu, a územnoplánovacia príprava (majetko-právne vysporiadanie, územnotechnické a územnoplánovacie podklady, územný plán, technická a dopravná infraštruktúra, a i.) 9. usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, sceľovanie a arondácia pozemkového vlastníctva 10. podpora získavania informácií a skúseností manažmentu obce a jej partnerov (aktívna účasť na výstavách, študijných cestách, workshopoch a pod.) 11. vzdelávacie a informačné akcie, výmenné návštevy podnikov, poradenské služby, spolupráca – zameranie na zavádzanie inovácií, zlepšovanie výkonnosti podnikov, prenos vedomostí v oblasti vidieckeho hospodárenia a cestovného ruchu 12. tvorba marketingových stratégií a koncepcií a podpora marketingových aktivít pre investorov 13. aktivity marketingu a propagácie obce a vidieckeho cestovného ruchu, agroturistiky, rekreačnej turistiky horského a podhorského typu okolitých obcí (propagačné materiály, web stránky o obci)

AKTIVITY/PROJEKTY	a mikroregiónne, miestne príbehy a povesti, zaradenie do regionálnych a národných portálov a pod.) 14. budovanie jednotného vnútorného a vonkajšieho informačného systému vo väzbe na región 15. podpora rozvoja cestovného ruchu obce v rámci mikroregiónu a aktivity na podporu tvorby ponuky pre turistu (združenia, stretnutia, stratégie, koncepcia CR, tvorba produktov, ponuka služieb, spolupráca, propagácia, apod.) 16. budovanie verejných investícií pre šport, voľný čas, relax, a rekreáciu (multifunkčné ihrisko, fitness park, detské ihriská, parky, futbalové ihrisko, šatne, sociálne zariadenia) 30. budovanie verejných investícií na zvyšovanie atraktivity územia (športové možnosti, prístupy k prírodným prameňom, gazdovské dvory a školy remesiel, amfiteáter, zábavno-náučné chodníky, atrakcie a pod.) 31. obnova a rekonštrukcia objektov turizmu (kultúrne pamiatky, nástupné centrá, verejné WC a iné) 17. vybudovanie a obnovenie existujúcich tratí a cyklotrás obecnej a mikroregionálnej siete pre zimnú a letnú prevádzku a chodníkov v prírode (turistické chodníky, bežecké trate, pre cyklistov a kolieskové korčule a bežecké lyžovanie) 18. zapojenie sa do budovania náučných, kultúrno-poznávacích a tematických regionálnych produktov a trás (geograficko-historický náučný chodník, banícka a ťažiarska história aj v obciach mikroregiónu, geologické a prírodné hodnoty, drevorubačstvo, atď. (náučný chodník, saunovacia koliba, prírod.kúpanie ai.) 19. aktivity zamerané na údržbu a značenie obecných a nadobecných existujúcich a nových trás športu (bežkárské a zjazdové trate, turistické, cyklistické, ai.) 20. budovanie oddychových miest s prístreškami na trasách turistických, náučných chodníkov a cyklotrás (zastávky v obci, odpočívadlá, studničky a pod.) 21. dobudovať kvalitný informačný a orientačný systém v obci a krajine pre turistov (infokiosky, informačné tabule a pod.), 22. nadobecné aktivity spoločnej propagácie obce, mikroregiónu, a turistických lokalít (informačný systém regiónu, organizovanie súťaží, výstav, podujatí, prezentácií apod.) 23. aktivity na zlepšenie informovanosti pre návštevníka a prehliadky obce (letáky a informačné materiály, médiá a pod.)
OPRÁVNENOSŤ	<i>obec, miestne iniciatívy v rozvoji a cestovnom ruchu, združenia podnikateľov</i>
	Územie mikroregiónu je zaujímavé predovšetkým pre jeho bohatý prírodný potenciál, kultúrno-historický potenciál a ostatné atraktivity (folklór, ľudové remeslá, agroturistika, apod.). Na území mikroregiónu sa nachádza množstvo zaujímavých turistických trás a zároveň prechádza cez mikroregión cyklotrasa Okruh okolo Poľany. Dúbravica je súčasťou tohto zaujímavého územia s veľkým potenciálom. Obec Dúbravica sa nachádza z hľadiska rozvoja cestovného ruchu vo významnom priestore a je súčasťou rekreačného celku, ktorý zahŕňa mesto Banskú Bystricu a okolie ako ucelený produkt geoturizmu (napr. Banskobystrický geopark). Taktiež strediská cestovného ruchu s národným ako aj nadnárodným významom Sliač, Kováčová a iné. Obec je a môže byť z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu cieľom prímestskej rekreácie občanov miest Banská Bystrica

ODÔVODNENIE	a Zvolen a širokého okolia. Obec nepredstavuje z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu také významné územie aby sa orientovala na hlavnú hospodársku činnosť –cestovný ruch. V súčasnosti obec neponúka žiadny komplexný ani doplnkový balík služieb. Je potrebné dobudovať jednotný informačný systém, vytvoriť ponuku doplnkových služieb vrátane predaja miestnych produktov. Nemá žiadne ubytovanie a stravovacie zariadenie. Cykloturistika, pešia a náučná turistika, bežecké trate nie sú na dostačujúcej úrovni. Propagácia obce je minimálna, chýbajú obecné a mikroregionálne propagačné materiály. Nezanedbateľným faktom je aj skutočnosť, že územie obce leží v oblasti významne spojenej s banskou históriou (Ponicko Ľubietovská geomontánna oblasť) a bohatej na prírodné pamiatky (Poľana). Tieto skutočnosti predurčujú obec na využitie tohto potenciálu pri zvýšení návštevnosti celého mikroregiónu. Obec má predpoklady pre vytvorenie podmienok pre oddych a regeneráciu turistu, ktorý hľadá typicky vidiecke miesto akým je Dúbravica. Miestne zdroje nie sú dostatočne využívané, zanikajú pôvodné remeslá. Je tu slušný vzdelanostný potenciál. Obci chýba lepšia propagácia a zaujímavý „magnet“ pre zvýšenie záujmu nielen o návštevnosť turistami ale aj o trvalé bývanie v zaujímavom vidieckom prostredí s možnosťami hospodárskeho ale aj iného využitia. S cieľom zapojiť obyvateľstvo obce do rozvojového a pracovného procesu, je potrebné vytvoriť podmienky a realizovať vzdelávacie a informačné aktivity za účelom pre zvyšovanie zručností, vzdelanostnej úrovne, jazykovej zdatnosti, informovanosti o možnostiach získavania finančných prostriedkov a následne zabezpečiť podporu pri začatí podnikania, samozamestnania a pod. Všetky aktívne subjekty obce by mali viac navzájom spolupracovať a informovať sa. Jednou z príčin je aj nedostatočná informatizácia a modernizácia verejnej správy tak, aby bolo možné zabezpečiť intenzívnejšiu spoluprácu s miestnymi a regionálnymi zamestnávateľmi, štátnymi lesmi a inými aktívnymi subjektmi pôsobiacimi v obci a zapájať ich do rozvoja. Obec takmer nevyužíva svoje tradície, históriu ako aj prírodný potenciál v prospech vlastnej ekonomickej prosperity. Spolupráca na regionálnej úrovni je v rámci budovania rozvoja vidieka v partnerstve Banskobystrický geomontánny park. Obec sa pripravuje na realizáciu ďalšieho rozvoja prostredníctvom programu LEADER a buduje spolu s okolitými obcami rozvojovú stratégiu, čím vytvára priestor pre miestnych rozvojových aktérov.
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet novovzniknutých SZČO a podnikov - počet nosičov informácií - počet nových produktov pre turistu v obci - počet sprievodcov v cestovnom ruchu - počet km siete poznávacích trás - počet zriadených náučných chodníkov - počet turistov prechádzajúcich náučnými chodníkmi a sieťou poznávacích trás - počet vybudovaných oddychových miest s prístreškami - počet informačných a orientačných objektov - počet vydaných propagačných materiálov - počet uplatnených marketingových nástrojov - www stránka /počet návštev na stránke/ - počet návštevníkov obce - počet m vybudovaných resp. rekonštruovaných ciest a chodníkov

	- počet m vybudovaných resp. rekonštruovaných inžinierskych sietí - počet m vybudovaných resp. rekonštruovaných lyžiarskych vlekov, tratí - počet atrakcií, podujatí a akcií pre návštevníka - počet prenocovaní a príjmy z ubytovania - počet účastníkov vzdelávania a získavania skúseností v podnikaní (vzdelávanie, osвета, exkurzie a pod.) - počet projektov na podporu rozvoja CR - počet vzdelávacích, rekvalifikačných a motivačných programov - počet uskutočnených vzdelávacích a osvetových programov pre obyvateľstvo - počet vyškolených obyvateľov - počet web stránok, obecných novín zameraných na informovanie obyvateľstva - počet obyvateľov začlenených do pracovného života - počet nových a obnovených akcií, podujatí a programov - počet obnovených tradícií - počet obnovených tradícií - počet účastníkov programov - počet podujatí, študijných ciest, exkurzií
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Pripravenosť obce na doplnkový zdroj príjmov , kvalifikovaná pracovná sila pre podnikanie a samozamestnanie
ODHADOVANÉ DOPADY	Zvýšená zamestnanosť a schopnosť obyvateľstva sa zamestnať a vytvárať nové pracovné príležitosti v službách obyvateľstvu aj turistovi.
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV DO ROKU 2019 V EURO	238 000

STRATEGICKÝ CIEĽ	Dobudovaním technických a environmentálnych podmienok vytvoriť lepšie prostredie pre bývanie, oddych a rekreáciu, obnovou a modernizáciou obce a zlepšením spolupráce dosiahnuť vyšší štandard bývania a pobytu v Dúbravici.
PRIORITA	EKONOMICKÝ ROZVOJ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Obnova hospodárskych činností a lepšie využitie miestnych zdrojov v turizme
OPATRENIE	2.2. Budovať podnikateľské prostredie v službách cestovného ruchu, remeslách a iných hospodárskych činnostiach
AKTIVITY	1. zakladanie malých podnikov a vytváranie pracovných miest 2. zriadenie služieb turistom a budovanie doplnkových komerčných služieb, zariadení, služieb zábavy a prevádzok blízkom kúpeľnej turistiky a existujúcich zariadení cestovného ruchu (zábava, požičovne, ubytovanie, stravovanie, kolkárne, predaj miestnych výrobkov, predaj suvenírov a špeciálí, fitness, a iné) 3. dobudovanie obecných zariadení cestovného ruchu (predaj suvenírov a miestnych špeciálí, bankomaty, obecná reštaurácia, zmenáreň, verejné toalety, rozhľadne a pod.) 4. dobudovanie a modernizácia ubytovacích zariadení (penzióny, turistická ubytovňa, ubytovanie na

	súkromí, kemping) s využitím existujúceho stavebného fondu v súlade s tradíciou a prostredím 5. investície do využitia existujúceho stavebného fondu a existujúcich zariadení v cestovnom ruchu pre tvorbu nových atraktivít a vhodných atrakcií v turizme (ubytovanie, športoviská, zábavno-náučné chodníky, vodné atrakcie, a pod.) 6. vybudovanie nového centra služieb a zábavy v obci (požičovne, stravovacie, ubytovacie služby, internet, služby malých remesiel apod.) 7. budovanie centier voľného času, miest relaxácie a oddychu (fitnes, wellness, vonkajšie aj vnútorné bazény, apod.) 8. budovanie zariadení športu a rekreácie pre letný a zimný turizmus 9. podpora rozvoja malých a stredných podnikov v cestovnom ruchu (jazdecká škola, hypoterapia, lov rýb, experimentálna archeológia, apod.) 10. budovanie kapacity na spracovanie produktov ekologického poľnohospodárstva 11. podpora vzniku biofariem, spracovanie a predaj produktov (mlieko, syr, tvaroh atd.) 12. zabezpečenie propagácie a marketingu biopotravín 13. podporovanie vzniku odbytových združení 14. aktivity zavádzania inovácií, nových metód a nástrojov práce v poľnohospodárskych, potravinárskych a lesníckych podnikoch pre zvýšenie ich efektívnosti 15. zdokonalenie a zracionalizovanie pestovania a ochrany lesa, ťažby dreva, manipulácie a dopravy dreva, zberu ostatnej lesnej produkcie a pestovanie reprodukčného materiálu v lesných škôlkach 16. obnova strojov a zariadení na ťažbu a spracovanie drevnej hmoty 17. budovanie zariadení pre výrobu obnoviteľných zdrojov energie 18. zvyšovanie hospodárskej hodnoty lesov 19. modernizácia, zlepšenie a rozvoj poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva v súlade so zachovaním krajinného obrazu obce (pestovanie ovocia, liečivých rastlín, ľanu, ovčích a včelích produktov, salaše a pod. a zariadenia na jeho výrobky ako: pálenice, sušiarne, baliarne, a pod. 20. diverzifikácia poľnohospodárskych a lesohospodárskych činností v turizme (agroturistika, malé výrobné, prezentácia výroby apod.) 21. modernizácia a inovácie výrobných procesov so zameraním na finalizáciu výroby s uplatnením aj na miestnom a regionálnom trhu 22. podpora malých, mladých farmárov, podpora rozvoja malých, rodinných agrofariem s využitím aj v agroturistike a turizme 23. investície do nepoľnohospodárskych činností, podpora živnostníkov, remeselníkov a pod. 24. vybudovanie menších agroturistických zariadení vidieckeho typu (rodinné farmy, konská farma, salaše, ubytovacie zariadenia s tradičným hospodárením a pod.) 25. budovanie malého podnikania v oblasti služieb a obchodu (obecné vidiecke centrum obchodu a služieb pre malých podnikateľov a iné) 26. zriadenie prevádzok na spracovanie dreva a miestnych surovín 27. budovanie zariadení pre rozvoj tradičných aj moderných remesiel
--	--

	28. aktivity zamerané na zakladanie podnikateľských a verejno-súkromných partnerstiev (združenie cestovného ruchu, odbytové združenie a pod.) 29. vytváranie administratívnych a priestorových podmienok pre podporu zamestnanosti priamo v obci (rozvoj verej. investícií, pracovné príležitosti vo verejnom sektore, verej. službách, podpora neziskových združení, a pod.) 30. tvorba a podpora rozvojových projektov zameraných na vznik nových pracovných príležitostí 31. zavádzanie moderných technológií do existujúcej výroby a pre prácu „z domu“ 32. zavádzanie technológií „čistej“ a neškodnej (na životné prostredie) výroby do existujúcich prevádzok 33. finalizácia produkcie výroby s uplatnením predaja v miestnom až regionálnom rozsahu 34. investície do spracovania a marketingu a obchodu s predajom miestnej výroby - miestnych produktov 35. zriadenie malých výrobných prevádzok (hrnčiarstvo, výroba mlieka, mliečnych produktov, práca s ovčou vlnou, tkanie kobercov, drevovýroba, výroba kachlí, kamenárska výroba, spracovanie využiteľných odpadov a pod.),
OPRÁVNENOSŤ	<i>obec, podnikatelia</i>
ODÔVODNENIE	Vidiecke prírodné prostredie obce predstavuje vhodný rozvojový potenciál s možnosťou využitia prírodných zdrojov nielen v bývaní ale aj v oddychových a relaxačných aktivitách ako napr. šport, turistika, podujatia a iné. Obec má bohaté tradície a v jej katastri sa nachádza veľa možností pre doplnkové aktivity. Miestne zdroje nie sú dostatočne využívané, zanikajú pôvodné remeslá využiteľné napr. v cestovnom ruchu. Kultúrno-historický potenciál obce je v neuspokojivom stave. Aby bol rozvoj efektívny je dôležité podporovať využívanie a zhodnocovanie miestnych zdrojov, tradičné formy hospodárenia, remeselnú činnosť, rôzne doplnkové aktivity, ktoré vedú k samozamestnávaniu občanov. Existujúce služby hosťom nepostačujú a množstvo existujúceho stavebného fondu zostáva nevyužitým resp. v nevyhovujúcom stave (kaštieľ, bývalá MŠ ai.). Pre ekonomický prínos z turistiky pre obec je nevyhnutné zlepšenie a zvýšenie využitia existujúcich vnútorných kapacít akými sú prírodné, ľudské a hmotné zdroje a postaviť svoj vnútorný rozvoj na existujúcich danostiach nielen samotnej obce ale celého mikroregiónu. Nielen v obci ale hlavne v jej okolí chýba ponuka služieb pre ubytovaných hostí ako doplnková forma zážitkovej turistiky pre hostí, ktorí vyhľadávajú aktivity, zábavu a adrenalín. V letnej sezóne a medziobdobí ponúka obec a okolie vhodné podmienky turistiku, cykloturistiku a ďalšie aktivity. Priemyselná výroba v obci zanikla. Kvalita a zloženie pôdneho fondu, prírodné, klimatické a terénne podmienky neumožňujú rozvoj intenzívnej poľnohospodárskej výroby. V území sa prelínajú hospodárske, ochranné, vodohospodárske, estetické a rekreačné funkcie lesa, preto je nutné hospodársku činnosť zamerať na udržiavanie estetickú hodnotu lesných porastov a ich dobrého zdravotného stavu. Ťažbu v lesoch je potrebné orientovať na spracovanie miestnej suroviny a využívať zdroje dreva predovšetkým v obci a okolí.. Existujúce podniky je potrebné modernizovať a inovovať. Ekonomické činnosti ako napr. remeslá je potrebné nielen udržať ale hlavne obnoviť a oživiť.

MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet produktov turizmu - počet prenocovaní a príjmy z ubytovania - počet ubytovaných hostí sezónne aj celoročne - počet nových pracovných miest - počet podnikateľských projektov v rozvoji CR - počet nových podnikajúcich subjektov - počet novovzniknutých služieb a prevádzok - počet modernizovaných podnikov - počet nových rodinných fariem - počet nových spoločných hospodárskych dvorov - počet zapojených subjektov do finalizácie produkcie - počet nových produktov miestnej výroby na trh - počet vybudovaných ubytovacích kapacít / počet lôžok - počet vybudovaných stravovacích kapacít / počet stoličiek - počet ubytovacích kapacít na súkromí / počet lôžok - počet m vybudovaných resp. rekonštruovaných zariadení športu, tratí - počet zriadených nových prevádzok pre účely doplnkových služieb - počet novovzniknutých a obnovených remesiel - počet nových služieb turistom - počet novovzniknutých prevádzok výroby a služieb v cestovnom ruchu - počet zamestnaných s trvalým bydliskom v obci - počet malých podnikateľov
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Dostatočný rozsah a rôznorodosť kvalitných služieb a pracovných príležitostí v cestovnom ruchu v obci a bezprostrednom okolí a predĺžený pobyt turistu
ODHADOVANÉ DOPADY	Zvýšená celoročná návštevnosť obce a celého mikroregiónu
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV DO ROKU 2019 v EURO	1 625 000

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zlepšením podmienok na bývanie, lepším Dobudovaním technických a environmentálnych podmienok vytvoriť lepšie prostredie pre bývanie, oddych a rekreáciu, obnovou a modernizáciou obce a zlepšením spolupráce dosiahnuť vyšší štandard bývania a pobytu v Dúbravici.
PRIORITA	ROZVOJ ĽUDÍ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3. Realizácia investícií do ľudí v záujme budovania komunitného života v obci a budovanie regionálnej spolupráce
OPATRENIE	3.1. Aktivizovať obyvateľov pre budovanie miestnej komunity, zvýšiť miestne povedomie a budovať regionálne partnerstvá
AKTIVITY/PROJEKTY	1. aktivity na zvýšenie kvality kultúrneho a spoločenského života s dôrazom na zachovanie kultúrneho a historického dedičstva obce 4. aktivity na posilnenie miestneho manažmentu územia obce (spolurozhodovanie, spolupráca, spoluzodpovednosť a pod.) 5. podpora existujúcich a vznik nových verejnoprospešných iniciatív, združení a spolkov na podporu verejného života (občianske iniciatívy, kultúrne a športové kluby, zväzy, spolky apod.) 6. podpora aktivít rozvoja činnosti spolkov, klubov, záujmových a občianskych združení zameraných na podporu kultúrneho a spoločenského života a zachovania tradícií a kultúry vrátane pozitívneho rozvoja jednotlivých oblastí života v obci (priestory, vybavenie pre činnosť, organizovanie podujatí apod.), 7. zavádzanie procesov participatívneho plánovania a rozhodovania o živote a rozvoji v obci 8. aktivity pre účely zapojenia občanov do vecí verejných, verejnej diskusie, komunikácie a informovanosti 9. aktivity na podporu koordinácie rozvoja a spoločné programy riadenia rozvoja (rozvojové dokumenty, územné plány, koncepcie, stratégie, projekty a iné), 10. aktivity na podporu združovania zdrojov a zakladanie koordinačných združení zapájania sa aktívnych subjektov do činnosti obce a mikroregiónu (partnerstvá, spoločné produkty a projekty, zimná údržba, sociálna pomoc, apod.), 11. aktivity zamerané na zvýšenie miestneho povedomia a lokalpatriotizmu obyvateľstva, zvyšovanie miestneho povedomia a osvedy v oblasti identity a obnovy duchovných tradícií 12. zriadenie múzea obce, pamätnej izby, expozícií (tradície obce, folklór, obnova tradičných remesiel, apod.) 13. zlepšenie informovanosti o dianí v obci 14. aktivity na podporu zlepšenia komunikácie a medziludských vzťahov v obci aj medzi obcami a miestnymi rozvojovými aktérmi (občania, inštitúcie, podniky, organizácie atď.) - stretnutia, facilitácia, web diskusie on-line, dotazníky, prieskumy apod.), 15. aktivity na rozvoj športu, kultúry a záujmových činností 16. aktivity na podporu miestnych talentov (kultúra, remeslá, šport) 17. obnova a podpora miestnych a regionálnych tradícií vo všetkých oblastiach života obce, obnova a zavádzanie nových zvykov a tradícií (kultúrno – spoločenské

	podujatia, koncerty, divadlo, súbory, umelecké remeslá, jarmoky a iné) 18. aktivity na zapájanie detí a mládeže do komunitného života a budovanie vzťahu k prostrediu (genius loci) 19. rekonštrukcie a vybudovanie kultúrnych zariadení, priestorov a plôch určených na stretávanie, kultúru a šport (komunitné centrum, klubové miestnosti, kultúrne centrum, divadlo, amfiteáter a pod.) 20. podpora uplatňovania oživenia miestnej kultúry zriadením špecifických služieb (galéria s kaviarňou, čajovne, tradičná kuchyňa, tvorivé dielne apod.) 21. podpora aktivít zameraných na začlenenie obyvateľov do občianskeho a pracovného života 22. aktivity pre stabilizáciu mladých a aktivity zamerané na motiváciu pre nárast obyvateľstva a dosiahnutie výstavby a obnovy objektov bývania – programy obnovy, súťaže, pozitívne príklady 23. vzdelávacie programy pre obyvateľstvo pre zvyšovanie schopností občianskeho života 24. aktivity na podporu zlepšenia informovanosti obyvateľstva o možnostiach samozamestnania, zamestnania a o dianí v obci a mikroregión (web, obecné noviny, rozhlas obecné tabule, informačné kampane, vybavenie na tlač periodík apod...), 25. organizovanie osvetových a vzdelávacích aktivít pre dospelých 26. organizovanie obecných a mikroregionálnych podujatí (súťaže, futbalové turnaje, folklórne slávnosti, športové podujatia, koncerty, apod.) 27. podpora programov proti kriminalite 28. aktivity na podporu tvorby nových projektov rozvoja obce 29. zlepšenie prístupu a informovanosti verejnosti (obecné noviny, letáky, podujatia, miestne médiá a tlač, informačné kanály, ankety, podnety, články verejnosti, infokancelárie, technológie, internet a pod.) 30. podpora získavania skúseností v oblasti marketingu obce (účasť na podujatiach, spolupráca, exkurzie, a i.), 31. organizovanie študijných ciest obyvateľov obce a osвета (spolupráca, inšpiratívne exkurzie, výstavy, výmena skúseností, získavanie informácií a pod.) 32. podpora medzikomunitnej a medzinárodnej spolupráce (program LEADER, spoločné projekty, výmenné pobyty a pod.) 33. budovanie a organizovanie doplnkových podujatí blízky strediskám zdravotnej, kúpeľnej, mestskej a vidieckej turistiky (koncerty, bály, trhy miestnych produktov, prezentácia zručností, zo života lesníkov, baníkov, uhliarov, animácie historických procesov, a pod.)
OPRÁVNENOSŤ	<i>obec, školské zariadenia, mládežnícke a iné miestne iniciatívy v rozvoji obce a práci s ľuďmi, regionálne partnerstvá</i>

ODÔVODNENIE	Tak ako v ostatných obciach mikroregiónu je v obci nízky záujem o riešenie vecí verejných. Rozvoj obce nie je možný bez participácie občanov a miestnych aktérov rozvoja, ktorí tu žijú, ale zároveň, ktorí život v obci zabezpečujú či už organizáciou rôznych podujatí alebo využitím možnosti vyjadriť svoj názor na verejných stretnutiach občanov. Budovanie vzťahu obyvateľstva k obci je dlhodobým procesom a vytvorenie možností občanom vyjadriť sa k rozvojovým zámerom je prejavom otvorenosti a inteligencie manažmentu obce. Vzťah občana k rozvoju obce a dopad jeho konania na rozvoj sa prejavuje každodenne a práve preto je dôležitá práca s deťmi a mládežou, vytváranie možností pre stretnutia občanov a vzdelávanie obyvateľstva. V týchto aktivitách manažment obce nahrádzajú miestne iniciatívy a zariadenia pracujúce s deťmi a mládežou. Pre zabezpečenie vidieckej identity a vzťahu k prostrediu je potrebné budovanie regionálnej výchovy v ZŠ a MŠ (mimo obec) pre územie Dúbravice. Pre obyvateľov obce nie sú v súčasnosti vytvorené takmer žiadne možnosti zamestnať sa. Obyvatelia za prácou väčšinou dochádzajú a to do krajského mesta Banská Bystrica. V obci je nepostačujúca občianska organizovanosť ako aj aktivity neformálnych občianskych iniciatív a mládeže. Obec postráda vlastné komunitné priestory pre aktivity spolkov, združení a klubov. Kultúra v súčasnej recesii spoločnosti prežíva vo veľmi skromných podmienkach z dôvodov nutnosti prvoradého riešenia základných sociálnych potrieb obyvateľov a minimalizácii výdavkov na kultúru. Markantne sa táto situácia prejavuje v podmienkach vidieka, kde sa programové voľby obmedzujú len na miestne ľudové a ochotnícke predstavenia a často iba na príležitostné spoločenské podujatia (svadby, hostiny, kary, a pod.). Významný posun nastal v posledných rokoch v organizovaní zaujímavých podujatí kultúrneho, spoločenského aj športového významu. V obci rastie kultúrny a spoločenský život, čomu je potrebné prispôbiť aj smerovanie ďalšieho rozvoja. Obyvatelia vo veľkej miere žijú v izolácii svojich obydľí. Spoločných akcií ubúda aj v dôsledku odchodu za kultúrou mimo obec. Verejnosť sa slabo zapája do organizovania obecných podujatí. Skutočnosť, že život v obci reguluje obecná samospráva sa stáva pravidlom, čo má za následok slabý záujem verejnosti o veci verejné ako aj o posilnenie kvality života v obci. V obci existuje silný ľudský potenciál, avšak nie taký, ktorý by bol hybnou silou rozvoja. Chýbajú lídri resp. mienkotvorní obyvatelia, ktorí by pracovali s ľuďmi a pre ľudí v obci.
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet verejných stretnutí - počet zapojených občanov do prieskumu verejnej mienky - počet programov práce s verejnosťou - počet zapojených aktívnych subjektov do činnosti na veciach verejných - počet obnovených tradícií a zručností - počet novovzniknutých a obnovených remesiel - počet zriadených múzeí, expozícií - počet uskutočnených vzdelávacích a osvetových programov pre obyvateľstvo - počet uskutočnených exkurzií, študijných ciest - počet organizovaných podujatí - počet obnovených tradícií - počet nových kultúrno-spoločenských podujatí - počet návštevníkov podujatí obce a pod.

	- počet zapojených obyvateľov do verejného života a do rozhodovania o veciach verejných - počet osôb zapojených do sociálneho programu - počet vyškolených obyvateľov - počet obyvateľov zapojených do spolkového života - počet obnovených tradícií - počet výtlačkov obecných novín, periodík - počet zriadených obecných tabúl - počet facilitácií, prednášok - počet podporených spolkov, klubov, záujmových a občianskych združení - počet účastníkov na podujatiach - počet rozvojových dokumentov, územných plánov, koncepcií, stratégií, projektov - počet založených partnerstiev verejnosúkromného sektora - počet partnerských projektov
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Zlepšenie medziludských vzťahov, organizovanosť občianskych iniciatív, vyššie miestne povedomie, bohatý kultúrny a spoločenský život, zapojenie do regionálnych partnerstiev, projekty spolupráce
ODHADOVANÉ DOPADY	Vybudovaný aktívny komunitný život v obci a regionálne partnerstvá
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV DO ROKU 2019 V EURO	91 000

2. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu

Aktérmi programu sú:

- riadiace orgány
- koneční realizátori
- užívatelia jednotlivých opatrení

2.1. Riadiaci orgán Programu rozvoja – PHSR

Pre zabezpečenie realizácie programu je ustanoveným riadiacim orgánom programu volená resp. Riadiacim orgánom bude tzv. „**Rada rozvoja obce - v zložení a zastúpení poslancov obecného zastupiteľstva**“.

Orgán navrhuje, riadi a zlepšuje procesy rozvoja s cieľom podporovať politiku a stratégiu definovanú v schválenom programovom dokumente tak, aby ním zabezpečované činnosti boli s ostatnými orgánmi koordinované a prispievali k efektívnosti a účinnosti podpory rozvoja aktivít na území obce.

Funkcie riadiaceho orgánu:

- zabezpečiť, aby činnosti súvisiace s financovaním boli v súlade s kritériami PHSR a aby počas celého obdobia realizácie boli v súlade s platnými národnými a EÚ predpismi.
- overenie dodávky spolufinancovaných tovarov a služieb a overenie, že výdavky deklarované prijímateľmi na činnosti, boli skutočne vynaložené a sú v súlade s národnými a EÚ predpismi.
- zabezpečiť systém na evidenciu a uchovávanie účtovných záznamov o každej operácii v rámci PHSR v elektronickej podobe a zabezpečenie zberu údajov o realizácii, ktoré sú potrebné na finančné riadenie, monitorovanie, overovania, auditu, kontroly a hodnotenie
- zabezpečiť, aby prijímatelia a iné orgány zapojené do realizácie operácií viedli buď samostatný účtovný systém alebo vhodné kódové označenie účtov pre všetky transakcie súvisiace s operáciou tak, aby boli v súlade s národnými účtovnými pravidlami
- zabezpečiť, aby sa hodnotenia PHSR vykonávali v súlade s platnými predpismi
- stanoviť postupy, aby sa všetky dokumenty týkajúce sa výdavkov, auditov a kontrol uchovávali v súlade s požiadavkami platných predpisov
- usmerňovať prácu monitorovacieho výboru a poskytovanie dokumentov požadovaných na umožnenie kvalitnej realizácie PHSR
- stanoviť zjednodušený spôsob zverejnenia príslušnej správy (letáky, média, tlač)
- zabezpečiť spôsob financovania riadiacej, monitorovacej a administratívnej činnosti PHSR

Obec podľa zákona č. 539/2008 a zákona č. 309/2014 Z. z.:

- ☐ spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu obce
- ☐ poskytuje súčinnosť pri príprave a realizácii programu VÚC v území regiónu
- ☐ poskytuje súčinnosť pri príprave regionálnych operačných programov
- ☐ spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových spoločných zámerov viacerých obcí
- ☐ zriaďuje s inými obcami združenie obcí k ekonom.-sociál. rozvoju obce a VÚC
- ☐ spracováva stanovisko k programom regionálneho rozvoja

adresa a kontakty riadiaceho orgánu pre program

Obecný úrad Dúbravica

976 33 Poniky

Tel. č. 048/419 22 15

Email: obec@dubravica.sk

zodpovedná osoba: starostka obce Dúbravica : Ing. **Janka Slobodníková**

(tel. kontakt : 048/419 22 15, mobil: 0917 877 313, email: slobodnikova@dubravica.sk,

(schváli zastupiteľstvo obce uznesením)

Aktérmi programu sú:

- riadiaci a monitorovací orgán
- koneční realizátori (obec, občania, podnikatelia, združenia, spolky, kluby atď.)
- užívatelia jednotlivých opatrení

2.2. Hlavné zásady administratívy Programu rozvoja – PHSR

Opatrenia na organizačné zabezpečenie efektívnej realizácie, monitorovania a hodnotenia Programu rozvoja je potrebné záväzne zabezpečiť v zmysle uznesenia „**Rady rozvoja obce v zastúpení poslancov obecného zastupiteľstva**“ a uznesenia zastupiteľstva obce takto:

1. stanoviť spracovanie hodnotiacej správy Programu za príslušný rok každoročne v termíne do 15.2. nasledujúceho roka (napr. správu za rok 2016 v termíne do 15.2.2017)
 2. zostaviť spôsob hodnotenia podľa ukazovateľov programu (zodpovednosť a metodika)
 3. stanoviť zjednodušený spôsob zverejnenia príslušnej správy (letáky, médiá, tlač)
 4. zabezpečiť spôsob monitoringu a koordinácie spoločných rozvojových projektov (zodpovednosť a harmonogram)
 5. zabezpečiť spôsob financovania riadiacej, monitorovacej a administratívnej činnosti Programu
 6. zabezpečiť súlad rozvojových zámerov z územia s Programom rozvoja
 7. zabezpečiť informovanosť verejnosti o programe a jeho plnení
 8. zabezpečiť prístup k informáciám pre prípravu rozvojových projektov a fundraising
 9. každoročne zostaviť koncentráciu finančných zdrojov obce na prípravu kofinancovania rozvojových projektov (rezerva v rozpočte obce)
 10. zabezpečiť profesionálne účtovníctvo pre projekty zo štrukturálnych fondov EÚ (vyškolenie a financovanie)
 11. zabezpečiť mobilizáciu zdrojov z územia a vyškolenie vlastných resp. externých odborníkov pre projektovú činnosť.
-

3. Finančné zabezpečenie - Dúbravica

Odhad objemu potrebných finančných zdrojov a možnosti ich zabezpečenia pre roky 2016-2019 –tabuľka cieľov a opatrení z Akčného plánu - príloha č. 2

číslo	Špecifický cieľ (Priorita)		%	2016 -2017	EUR	%	2018 - 2019	EUR	SPOLU
	č.	Opatrenie							Eur
1	Dobudovanie a modernizácia základných služieb obyvateľstvu a zlepšenie kvality životného prostredia								
	1.1	Zlepšiť podmienky pre bývanie a služby obyvateľstvu	74		512 000	26		182 000	694 000
	1.2	Obnovovať dedinu, zlepšiť a udržiavať kvalitu krajiny a stav životného prostredia	18		155 000	82		697 000	852 000
		Opatrenie celkom	43 19,06		667 000	57 25,11		879 000	1 546 000
2	Obnova hospodárskych činností a lepšie využitie miestnych zdrojov v podnikaní								
	2.1	Zlepšiť podmienky pre voľný čas, oddych a cestovný ruch a zvýšiť schopnosť obyvateľov uplatniť sa na trhu práce	38		90 000	62		148 000	238 000
	2.2	Budovať podnikateľské prostredie v službách cestovného ruchu, remeslách a iných hospodárskych činnostiach	15		245 000	85		1 380 000	1 625 000
		Opatrenie celkom	18 9,57		335 000	82 43,66		1 528 000	1 863 000
3	Realizácia investícií do ľudí v záujme budovania komunitného života v obci a budovanie regionálnej spolupráce								
	3.1	Aktivizovať obyvateľov pre budovanie miestnej komunity, zvýšiť miestne povedomie a budovať regionálne partnerstvá	33		30 000	67		61 000	91 000
		Opatrenie celkom	33 0,86		30 000	67 1,74		61 000	91 000
	SPOLU (Opatrenia na rok)				1 032 000			2 468 000	3 500 000
	SPOLU (Priority) 100%		29			71			

4. Monitoring

4.1. Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu - Príloha č. 2 s ustanovením merateľných ukazovateľov

V záujme efektívneho a koordinovaného postupu činnosti pri realizácii Programu, jeho strategických cieľov a opatrení bude v termíne do 3 mesiacov od schválenia Programu v zastupiteľstve obce zriadený Monitorovací výbor, ktorého úlohou bude v pravidelných intervaloch hodnotiť zabezpečovanie programu v zmysle **tabuľky na doplnenie ukazovateľov** vid'. príloha č. 2.

4.2. Monitorovací orgán Programu rozvoja –PHSR

Monitorovacím orgánom bude zvolený orgán združenia v zmysle organizačného zabezpečenia.

Potreba aktualizácie PRO sa vykonáva podľa potreby a môže mať viacero príčin:

- zmena legislatívy (národnej, resp. EU legislatívy)
- zmena existujúcich programových dokumentov vyššej úrovne s dopadom na územie PHSR napr. PHSR a Územný plán samosprávneho kraja, operačné programy ŠF EU,
- vytvorenie nového dokumentu vyššej úrovne ako je napríklad Integrovaná stratégia rozvoja územia (program LEADER) a potreba harmonizácie obecných programov s týmto dokumentom,
- zásadnejšia zmena podmienok na miestnej úrovni, ako napr. vstup významného investora, živelná pohroma, „vyššia moc“ a pod.

Každá aktualizácia PHSR je schválená obecným zastupiteľstvom.

adresa a kontakty monitorovacieho orgánu pre program

Obecný úrad Dúbravica

976 33 Poniky

Tel. č. 048/419 22 15

Email: obec@dubravica.sk

zodpovedná osoba: (tel. kontakt :)

Systém monitorovania a hodnotenia

A./ Priebežné hodnotenie počas obdobia – jeho hlavným cieľom je kontrola priebehu PHSR podľa definovaných cieľov (efektívnosť) a dôsledné stanovenie každej zmeny v sociálnoekonomickom prostredí (relevantnosť). Priebežne hodnotenie môže odporúčať zmeny v rozdelení zdrojov v PHSR a v ich implementácii.

B/ Záverečné hodnotenie – sa vykonáva po skončení implementácie PHSR a hodnotí využitie prostriedkov, účinnosť a efektívnosť celého programu.

Monitorovanie PRO sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, hodnotia stav implementácie PHSR a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k akčnému a finančnému plánu.

5. Časový harmonogram realizácie programu

5.1. Krátkodobé plánovanie do roku 2019

Plánovanie na 2-4 roky sa uskutočňuje za účelom plánovania a kumulácie vnútorných zdrojov (ľudských, materiálnych a finančných) a za účelom koordinácie a súladu s prijatými prioritami obce.

Ide o podrobný prieskum záujmov miestnych a regionálnych rozvojových aktérov a ich koordináciu v záujme skutočných potrieb a možností. Rovnako takéto plánovanie vytvára výborné predpoklady pre partnerskú spoluprácu a spoločné rozvojové projekty s vyššou uskutočniteľnosťou a trvalou udržateľnosťou. Kvalitným plánovaním je možno predchádzať nesprávnym rozhodnutiam ako aj možným stretom záujmov rôznych záujmových skupín v rozvoji obce.

Akčný plán obvykle zabezpečuje:

- Úlohy
- Personálna náročnosť
- Časová náročnosť
- Finančná náročnosť
- Zodpovednosť za realizáciu.

Akčné plánovanie sa v nasledujúcej etape vo väzbe na priority rozvoja obce bude zaoberať programovaním jednotlivých rozvojových oblastí v zmysle špecifických cieľov a opatrení na obdobie 2 – 4 roky.

VZOR PRACOVNÉHO LISTU IDENTIFIKÁCIE PROJEKTU Krátkodobé plánovanie aktivít rozvoja v časovom horizonte 2-4 roky.

Aktivita (presné pomenovanie):	
Zodpovedná osoba / organizácia	
Čas realizácie, doba trvania (od - do)	
Rozpis realizačných etáp (akcií) v rámci aktivity	
Rozpočet (celkový náklad, rozpis podľa etáp)	
Možné finančné zdroje (vlastné, národné a zahraničné zdroje)	

Poznámka: Akčný plán je krátkodobý plán a je nutné ho min. 1x dvojročne vyhodnotiť a aktualizovať. Jeho význam je v plánovaní krátkodobých investícií ako záväzný podklad pre plánovanie doplnkových finančných zdrojov (vlastných, obecných, úverových a pod.)

5.2. Plán investičných a neinvestičných zámerov obce na roky 2016-2019 - príloha č. 1

INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA

Informovanosť a publicita Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dúbravica 2016 -2022 (skr. PHSR 2016-2022)

Program rozvoja obce bude po schválení jeho znenia zverejnený na web stránke obce www.dubravica.sk, tlačenou formou letáka pre verejnosť a v miestnej tlači. Súčasťou zverejnenia informácie o Programe je nevyhnutné zabezpečiť formu diskusie s verejnosťou (tlač, televízia, rozhlas a pod.) za účelom zrozumiteľnosti o možnostiach širokého uplatnenia Programu, ktorý sa stáva programom každého obyvateľa a užívateľa územia aj vo vzťahu k žiadostiam o podporu z EÚ fondov.

Rovnako bude zverejňovaná každoročná Správa o monitoringu a hodnotení Programu.

„Rada rozvoja obce“ zabezpečí pravidelnú komunikáciu s miestnymi aktérmi rozvoja o všetkých aspektoch uplatňovania programu.

„Rada rozvoja obce“ zabezpečí slávnostné uvedenie Programu rozvoja „do života“ za účasti regionálnych partnerov, orgánov štátnej správy, regionálnej samosprávy a susedných obcí za účelom poskytnutia informácie o možných dopadoch resp. spolupráci v budúcom rozvoji.

Účastníkmi programovania sú:

- manažment obce
- akčná plánovacia skupina obce
- formálne štruktúry – mimovládne a neziskové organizácie a komunitné nadácie
- neformálne – miestne záujmové skupiny (spolky, kluby apod.)
- rôzne skupiny založené ako lokálne partnerstvá so spoločným záujmom
- podnikateľské siete, zväzy, únie, združenia výrobcov, spracovateľov
- regionálne profesné zväzy
- rôzne partnerstvá verejného a súkromného sektoru
- jednotlivci a výrazné osobnosti
- experti - odborníci
- podporné orgány (národné, regionálne aj medzinárodné organizácie)

Prieskum verejnej mienky: vid' dotazníky pre verejnosť a dotazník pre podnikateľov

Prílohy k dokumentu

Príloha č. 1 : Plán investičných a neinvestičných zámerov obce na roky 2016-2022

Príloha č. 2 : Monitorovacia tabuľka

Príloha č. 3 : Ako pracovať Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Použité materiály pre spracovanie programového dokumentu

- Kavčáková I. a kol.: Programovanie trvaloudržiateľného rozvoja obcí, miest a vidieckych mikroregiónov – metodika ako spracovať strategický dokument Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, 2002
- Kronika obce
- ÚPN VÚC Banskobystrického kraja a jeho Zmeny a doplnky
- PHSR Banskobystrického kraja 2015-2023
- Súpis pamiatok na Slovensku- KPÚ SR, MK SR
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 2. časť
- Geoportál VÚPOP Bratislava
- Ochrana prírody – OPaK SR
- Kolektív, 2002 : Atlas krajiny SR. MŽP SR Bratislava
- Kolektív, 1979 : Encyklopédia Slovenska. Veda Bratislava
- Kolektív, 1985 : Encyklopédia Zeme. 1.vyd. Bratislava
- Kolektív, 1985: Encyklopédia Zeme.1.vyd. Bratislava
- Kolektív: Klimatické pomery na Slovensku. Vybrané charakteristiky. Zborník prác SHMÚ. Zväzok 33/I. Bratislava
- Mapový server Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra (ŠGÚDŠ)
- Kolektív: Zborníky prác SHMÚ. Bratislava
- Machek P. a kol., 1990: Stredoslovenské vulkanity. Ostrava
- Mazúr, 1980 : Atlas SSR, SAV a SÚGK, Bratislava
- Michalko J. : Geobotanická mapa ČSSR
- Otruba J., 1964 : Veterné pomery na Slovensku. Bratislava
- SAŽP, 1995 : RÚSES okresu Žiar nad Hronom, Správy o stave životného prostredia 2012
- P. Bielek, B. Šurina, b. Ilavská, J. Vilček, Naše pôdy (poľnohospodárske), VÚPÚ Bratislava 1998
- Michal Džatko, Hodnotenie produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd a pôdno-ekologických regiónov Slovenska, VÚPOP 2002
- Milan Demo a kolektív, Usporiadanie a využívanie pôdy v poľnohospodárskej krajine, SPÚ Nitra 1998
- Štatistický úrad SR k 31.12.2015
- Štátne registre a evidencie k 31.12.2015
- Brožúrky o obciach, poskytnuté obecnými úradmi
- Propagačné materiály o obci a web stránky obce a ubytovacích zariadení